

ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

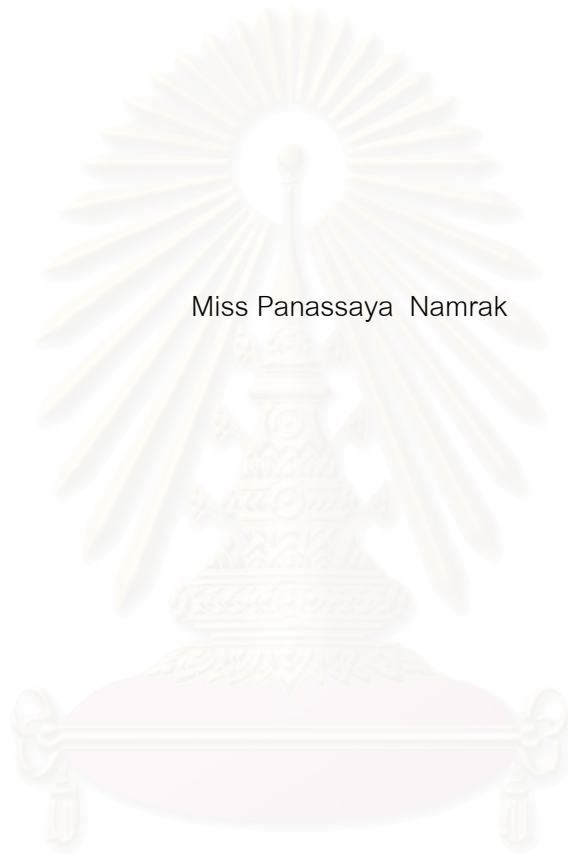

นางสาวปณัสยา น้ารัก

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND SOCIAL RELATION TO AUTISTIC CHILDREN OF
SECONDARY SCHOOL STUDENTS STUDYING IN INCLUSIVE EDUCATION
CLASSROOM OF KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL CENTER
FOR EDUCATIONAL RESEARCH AND DEVELOPMENT, BANGKHEN CAMPUS

Miss Panassaya Namrak

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

โดย

นางสาว ปณัสยา น้ารัก

สาขาวิชา

สุขภาพจิต

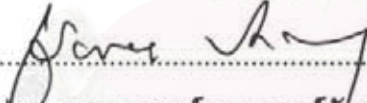
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพันธ์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะแพทยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์อดิสร ภัทราดุลย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพันธ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นายแพทย์ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล)

ปณิธาน นำรัก : ความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. (THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND SOCIAL RELATION TO AUTISTIC CHILDREN OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS STUDYING IN INCLUSIVE EDUCATION CLASSROOM OF KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL CENTER FOR EDUCATIONAL RESEARCH AND DEVELOPMENT, BANGKHEN CAMPUS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.นพ. อัมพล สุอำพัน, 137 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน และปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคม ประชากรตัวอย่างในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วม ปีการศึกษา 2550 รวมทั้งสิ้น 235 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ แบบสอบถามทักษะชีวิต และแบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS ค่าสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรอเซ็นไทล์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ โดย t-test และ F-test (One way ANOVA) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคม โดยใช้ Pearson's product moment correlation coefficient และใช้ Enter Multiple Regression ในการหาปัจจัยทำนายความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคม

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกอยู่ในระดับดี ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์คือ การช่วยเหลือผู้อื่น และระดับผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม และการได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.2) มีทัศนคติต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ คือ เพศ, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก, การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก, การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสมการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.7) มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ คือ ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก, ประสมการณ์การเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก, การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก, การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม และการได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน และระดับผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พบว่า ระดับผลการเรียน และการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นปัจจัยทำนายต่อความรู้ความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา, ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน และความรับผิดชอบในโรงเรียน เป็นปัจจัยทำนายต่อทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน เป็นปัจจัยทำนายต่อความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา สุขภาพจิต
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต..... ปณิธาน นำรัก
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... อ. อัมพล สุอำพัน

4974744430 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD : ATTITUDE / SOCIAL RELATION / AUTISTIC / INCLUSIVE EDUCATION

PANASSAYA NAMRAK : THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND SOCIAL RELATION TO AUTISTIC

CHILDREN OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS STUDYING IN INCLUSIVE EDUCATION

CLASSROOM OF KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL CENTER FOR EDUCATIONAL

RESEARCH AND DEVELOPMENT, BANGKHEN CAMPUS. THESIS PRINCIPAL ADVISOR :

ASSOC.PROF. UMPON SUAMPUN, MD, 137 pp.

The purposes of this study were to study knowledge, attitude and Social Relation to Autistic Children of Secondary School Students Studying in Inclusive Education Classroom of Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development, Bangkheng Campus, and to examine their relationships with personal factors. The study samples were 235 students of secondary school students studying in inclusive education classroom from the academic year 2007. They completed the questionnaires that consisted of demographic data, knowledge, attitude and Social Relation. Data was analyzed using the SPSS for a personal computer package. Descriptive analysis consisted of mean, SD, range and percentile. Unpaired t-test, One-Way ANOVA and Pearson's product moment correlation coefficient were to analyze association among factor. Enter multiple regression was predicted knowledge, attitude and Social Relation

The main findings were as follows:

1. Most of students (52.4%) have knowledge and understanding of Autistic at a good level. The related personal factors are helpful manner and study result level at statistically significant $p < .01$ and having ever received information about Autistic and inclusive education classroom activity at statistically significant $p < .05$.

2. Most of students (70.2%) have attitude toward Autistic disorder classmates at moderate level. The related personal factors are gender, responsibility in school, helpful manner, having ever received information about Autistic, getting description of Autistic from teacher, inclusive education classroom activity, problem solving, and manner of teacher with Autistic children in student at statistically significant $p < .01$ and having ever discussed with Autistic children at statistically significant $p < .05$.

3. Most of students (67.7%) have social relation toward Autistic disorder classmates at moderate level. The related personal factors are being responsibility in school, helpful manner, having ever received information about Autistic, experienced in inclusive education classroom, getting description of Autistic from teacher, inclusive education classroom activity and problem solving at statistically significant $p < .01$ and manner of teacher with Autistic children in student and study result level at statistically significant $p < .05$.

4. It is found that the study result level and helpful manner are predictive factors against knowledge and understanding at statistically significant $p < .05$. Inclusive education classroom activity, having ever received information about Autistic, problem solving, manner of teacher with Autistic children in student and responsibility in school are predictive factors against attitude at statistically significant $p < .05$. Inclusive education classroom activity, responsibility in school, problem solving and manner of teacher with Autistic children in student are predictive factors against social relation at statistically significant $p < .05$.

Department : Psychiatry

Field of study : Mental Health.

Academic year : 2007

Student's signature..... *Panassaya Namrak*

Principal Advisor's signature... *Umpun Suapun*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ แนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขด้วยความเอาใจใส่อย่างดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล และ นายแพทย์ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธาน และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขส่วนต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล อาจารย์ นายแพทย์ณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร อาจารย์จิราพร ศรีเจริญกาญจน์ อาจารย์จิราพร ศรีวันดี และอาจารย์โสภา ถินถนอม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่อนุญาติให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูล ตลอดจนนักเรียนทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และน้อง ผู้มอบความรักความห่วงใย ตลอดจนให้การสนับสนุนอย่างดีตลอดมาในเรื่องการศึกษา รวมทั้งเป็นกำลังใจอันสำคัญ ในทุกเวลาของผู้วิจัย รวมถึงเพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาสุขภาพจิต สำหรับคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และกำลังใจ ตลอดจนบุคลากรของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในทุก ๆ เรื่องเป็นอย่างดี

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย ด้วยความอบอุ่น ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้เสมอมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับเด็กออทิสติก.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติและเด็กออทิสติก.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
รูปแบบการวิจัย.....	55
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก.....	66
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก.....	70
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก กับความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก.....	79
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก.....	94
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก...	96
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	98
อภิปรายผลการศึกษา.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	118
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	127
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	129
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	137

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง.....	66
2	แสดงผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก.....	70
3	แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก.....	72
4	แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก.....	75
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ เป็นเด็กออทิสติก.....	78
6	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออทิสติก (t-test).....	79
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออทิสติก (One- Way ANOVA).....	82
8	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับทัศนคติของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test).....	84
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อทัศนคติของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีต่อเด็กออทิสติก (One- Way ANOVA).....	87
10	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับความสัมพันธ์ ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test).....	89
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความสัมพันธ์ทาง สังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก(One-Way ANOVA).....	91
12	การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ....	94
13	การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก.....	94
14	การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความสัมพันธ์ทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก.....	95
15	สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกกับ ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก.....	96

16	สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติกับระดับความสัมพันธ์ทางสังคมของ กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก.....	96
17	สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจกับระดับความสัมพันธ์ทาง สังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก.....	97

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

๘

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบของพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของ Bloom.....	14
2 แผนภูมิรูปแบบของการเรียนร่วมตามแนวคิดของ Reynolds & Birch.....	45
3 แผนภูมิรูปแบบของการเรียนร่วมตามแนวคิดของ Deno.....	46

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังตื่นตัวและให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นระหว่างเพศ ผู้พิการ หรือผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ มากขึ้นดังเห็นได้จากการร่างหรือปรับแก้รัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือพระราชบัญญัติด้านต่าง ๆ เพื่อความเสมอภาคกลุ่มคนเหล่านี้กับบุคคลทุกคนในสังคมไทย การตื่นตัวทางด้านความเท่าเทียมกันด้านการศึกษาสำหรับผู้พิการหรือด้อยโอกาสก็เป็นประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญและถูกหยิบยกมาปรับเปลี่ยนแก้ไข เนื่องจากทุกสังคมในโลกเล็งเห็นว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขึ้นอยู่กับการศึกษา ดังพบได้ในคำกล่าวของขงจื้อที่ว่า “...มนุษย์เกิดมาเสมอเหมือนกัน หากการศึกษาทำให้มนุษย์แตกต่างกัน...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 2) สำหรับสังคมไทยเรานั้นก็เช่นกันดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดถึงการศึกษไว้อย่างชัดเจน ตามมาตรา 30 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541: 10) ที่กล่าวถึงการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของบุคคลทุกคนโดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างและสถานะของบุคคล และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 2 ซึ่งกล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ในมาตราที่ 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่ายและการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือ ด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ กลุ่มบุคคลออทิสติกก็เช่นกัน

เด็กออทิสติก เป็นเด็กพิเศษประเภทหนึ่งที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานในหน้าที่ของสมองบางส่วนที่บกพร่องไป และจะพบก่อนเด็กมีอายุ 30 เดือน (พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้จัดเด็กออทิสติกไว้ในความพิการประเภทที่ 4 คือกลุ่มพิการด้านจิตใจหรือพฤติกรรม) จากสถิติประชากร จำนวน 10,000 คน จะพบ

บุคคลออทิสติก 4-5 คน และยังพบว่าในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 10,000 คน จะพบเด็กออทิสติกถึง 21 คน และยังมีบุคคลที่มีอาการใกล้เคียงกับออทิสซึม คือ กลุ่มอาการแอสเพอร์เกอร์ (asperger syndrome) มีความชุกถึง 36 คน ใน 10,000 คน อย่างไรก็ตามแม้ว่าเด็กออทิสติกจะมีความบกพร่องดังที่กล่าวมา แต่หากเด็กในกลุ่มนี้ได้รับความสนับสนุนร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่ายไม่ว่าที่บ้านหรือที่โรงเรียนในการฝึกการสอนอย่างมีระบบเน้นการปรับพฤติกรรม กระตุ้นการพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ เด็กก็จะสามารถพัฒนาได้เกือบเท่ากับเด็กปกติ จนถึงระดับที่เด็กสามารถสื่อความหมายเป็นคำพูดได้ โต้ตอบสามารถเข้าใจคำสั่งได้ ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันง่าย ๆ ได้ สามารถควบคุมตนเองได้พอสมควรไม่ทำร้ายตนเอง ผู้อื่น ไม่ทำลายสิ่งของ ดังนั้นจึงเกิดโครงการการจัดการศึกษาแบบพิเศษให้เด็กออทิสติกได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนของโรงเรียนทั่วไป เพื่อการพัฒนาในทุกด้านของวิถีชีวิต ทำให้เด็กออทิสติกได้เรียนรู้และเพิ่มพูนความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า ซึ่งเรียกว่า “การเรียนร่วม” ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การเรียนร่วมแบบเต็มเวลา หมายถึง การจัดให้เด็กออทิสติกได้มีโอกาสเรียนในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน และการเรียนร่วมบางเวลา หมายถึง การจัดให้ที่เด็กออทิสติกเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติในบางวิชาหรือบางชั่วโมงเรียน ซึ่งการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมทั้งสองแบบนี้ เพื่อนักเรียนปกติในห้องเรียนร่วมของเด็กออทิสติกมีอิทธิพลต่อเด็กออทิสติกเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กออทิสติกต้องฟังฟัง สื่อสาร ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติ และโดยมากเด็กออทิสติกมักเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน

ดังนั้นการจัดเด็กออทิสติกเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อนักเรียนปกติควรมีความเข้าใจในธรรมชาติของเด็กออทิสติก มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนออทิสติก และเป็นแบบอย่างที่ดีมากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ เนื่องจากความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมของเพื่อนที่อยู่รอบข้างเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กออทิสติกสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า ในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่มีโครงการการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกนั้น ยังคงมีอยู่ในจำนวนค่อนข้างน้อย อีกทั้งยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นทดลองใช้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนปกติอาจจะยังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติกไม่เพียงพอ ทั้งในด้านลักษณะของโรค พฤติกรรมของเด็กออทิสติก วิธีการจัดการกับเด็กออทิสติกซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม และอาจส่งผลถึงประสิทธิผลในการเรียนของทั้งเด็กออทิสติกและเด็กปกติเพราะพฤติกรรมของเด็กออทิสติกบางคนอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนของเด็กปกติได้ เช่น ส่งเสียงร้อง เดินไปเดินมา ไม่อยู่นิ่ง พูดคนเดียว ปรบมือ ร้องเพลง เป็นต้น นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีจากเด็กปกติต่อเด็กออทิสติกก็อาจส่งผลให้เด็ก

ออทิสติกได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่ดีและไม่อยากอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เนื่องจากความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องและการมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับเด็กออทิสติกนั่นเอง

เหตุผลเหล่านี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ด้วยความคาดหวังที่จะใช้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนปกติเหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมเด็กออทิสติกใช้ในการปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนปกติที่มีต่อเด็กออทิสติกให้ถูกต้องทิศทาง เพื่อให้เด็กออทิสติกและเด็กปกติสามารถทำการเรียนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข

คำถามการวิจัย

1. ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องออทิสติกของเด็กปกติชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษา เป็นนักเรียนในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพื่อนที่เป็นออทิสติกเรียนร่วมด้วย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน แบ่งเป็น

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับชั้นเรียน
4. ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)
5. จำนวนพี่น้อง
6. สถานภาพในบ้าน (พี่, น้อง)
7. ศาสนา
8. ความรับผิดชอบในโรงเรียน
9. การเข้าสังคม
10. การช่วยเหลือผู้อื่น
11. การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก
12. ประสบการณ์การเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก
13. ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

ปัจจัยภายนอก

14. การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออบทิสติก
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม
16. การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา
17. ท่าทีของครูต่อเด็กออบทิสติกในสายตาของนักเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออบทิสติก
2. ทักษะคิดของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นออบทิสติก
3. ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นออบทิสติก

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของเด็กออบทิสติก ในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เท่านั้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ดังนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอาจมีความแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนอื่น ๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

- ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ระดับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กออบทิสติกที่อยู่ในหน่วยความจำซึ่งสามารถจำ ระลึก และนำออกมาประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเมื่อความรู้ความเข้าใจรวมกันแล้วจะเป็นส่วนสำคัญที่บุคคลนำมาเป็นองค์ประกอบเพื่อการตัดสินใจในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออบทิสติก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

- ทักษะ ทักษะ หมายถึง ระดับของผลรวมของความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มท่าทีในการตอบโต้ต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยใช้แบบสอบถามทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

- ความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนที่เป็นเด็กปกติต่อเด็กออทิสติก โดยใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

- เด็กออทิสติก หมายถึง เพื่อนร่วมชั้นเรียนของเด็กปกติที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีพฤติกรรมที่ผิดปกติและมีปัญหาทางอารมณ์อย่างชัดเจน มักแยกตัวตามลำพัง ไม่พูดคุยกับใคร เนื่องจากมีปัญหาด้านการรับรู้ การพัฒนาการ การแสดงออกทางพฤติกรรม และติดต่อสื่อสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจในเรื่องการเรียนร่วม และประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วม
2. เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องออทิสติกให้แก่เพื่อนนักเรียนร่วมชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
3. เพื่อประโยชน์ต่อการปรับทัศนคติและความสัมพันธ์ทางสังคมของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อเด็กออทิสติก ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
4. เป็นข้อมูลทางด้านการศึกษาในการจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม
5. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

ก. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

พจนานุกรมภาษาไทยฉบับปรับปรุง จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ได้ให้ความหมายของคำว่า “รู้” หมายถึง แจ่ม เข้าใจ ทราบ ส่วนคำว่า “เข้าใจ” นั้นหมายถึง รู้เรื่อง รู้ความหมาย

ความหมายของความรู้

ชวาลา แพร์ตกุล (2526) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ คือ บรรดาข้อเท็จจริง หรือ รายละเอียดของเรื่องราวและการกระทำใดๆ ที่มนุษย์ได้สะสม และถ่ายทอดกันต่อ ๆ มา ตั้งแต่ในอดีต และเราสามารถรับทราบสิ่งเหล่านั้นได้

ไพศาล หวังพานิช (2526) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้หมายถึง บรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำ อันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและสืบทอดกันไป

Good, Carter Victor (1945) ได้ให้คำจำกัดความของความรู้ (Knowledge) ว่าเป็น ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมสะสมไว้

ความหมายของเข้าใจ

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2550) กล่าวว่า ความเข้าใจ คือ 0กระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถครุ่นคิดถึงสิ่งนั้น และสามารถไข่มโนทัศน์ (Concept) เพื่อจัดการกับสิ่งนั้นได้อย่างเพียงพอ สิ่งทีกล่าวถึงนี้อาจจะมีลักษณะเป็นนามธรรม หรือเป็นสิ่งทางกายภาพก็ได้ เช่น บุคคล สถานการณ์ และสาร

คำว่า ความเข้าใจ (Comprehensive) จากแนวคิดของ เควิน (Kavin อ้างถึงใน สุวาทณี

ดิเรกวัฒนนะ, 2538) คือ ลำดับขั้นตอนหนึ่งของการเกิดหรือเปลี่ยนทัศนคติซึ่งความเข้าใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเอาใจใส่ต่อสารนั้นๆ ที่ผ่านมาจากสื่อต่าง ๆ นั้นเอง

ตามแนวคิดของ เจ ซี โคลีแมน (Coleman อ้างถึงใน ประภาเพ็ญ, 2526) ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นความสามารถและทักษะในสมองในด้านที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ชั้นหนึ่ง ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งตามแนวคิดของเจ ซี โคลีแมนนั้น ความสามารถและทักษะในสมองในด้านที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ จะมีด้วยกัน 6 ชั้น ดังนี้

1) ความรู้ (Knowledge), 2) ความเข้าใจ (Comprehensive), 3) การนำไปใช้ (Application), 4) การวิเคราะห์ (Analysis) 5) การสังเคราะห์ (Synthesis), 6) การประเมินค่า (Evaluation) ตามลำดับ นั้นเอง

สรุปได้ว่า ความรู้และความเข้าใจ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่อยู่ในหน่วยความจำซึ่งสามารถจำ ระลึก และนำออกมาประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเมื่อความรู้ความเข้าใจรวมกันแล้วจะเป็นส่วนสำคัญที่บุคคลนำมาเป็นองค์ประกอบเพื่อการตัดสินใจในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ

ข. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และได้รับความสนใจจากนักวิชาการในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ นักการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิทยาสังคม เพราะการรู้ถึงทัศนคติของคนหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปในทิศทางใด ย่อมจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนและดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

ความหมายของทัศนคติ

ความหมายที่แน่ชัดของคำว่า “ทัศนคติ” ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในกลุ่มนักจิตวิทยา หรือกลุ่มผู้ที่ทำการศึกษารื่องทัศนคติ ดังนั้น แต่ละกลุ่มที่ทำการศึกษาค้นคว้าต่างก็ให้คำจำกัดความตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งได้ประมวลมากแล้วไว้เป็นตัวอย่าง ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 393) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิดเห็น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 3) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

โยธิน ศันสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2524: 43) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึงการจัดรูปประสบการณ์ และพฤติกรรมของบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2527: 172) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติดี หรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ (2529: 7) กล่าวว่า ทักษะคติเป็นสภาพความพร้อมทางด้านจิตใจของบุคคล ซึ่งเป็นผลรวมของความคิดเห็น ความเชื่อ ของบุคคลที่ถูกกระตุ้นด้วยอารมณ์ ความรู้สึก และทำให้บุคคลพร้อมที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น สิ่งนั้นในที่นี้อาจเป็นบุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ ฯลฯ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2527: 131) กล่าวว่า ทักษะคติเป็นผลรวมของความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มในการตอบโต้ของเราต่อบุคคล วัตถุ หรือเรื่องราวทั้งปวง

ลัดดา กิติวิภาต (2532: 2) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะคติเป็นความคิดที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ซึ่งทำให้เกิดความพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบในทางบวกหรือในทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

รวีวรรณ อังคนุรักษ์ (2533: 12) ให้ความหมายของทักษะคติไว้ว่า หมายถึง ศักยภาพภายในของบุคคลที่มีแนวโน้มแสดงออกทางพฤติกรรมในทิศทางบวก ทิศทางลบ หรือเป็นกลาง ๆ

สุชา จันทน์เอม (2536: 242) กล่าวว่า โดยทั่ว ๆ ไป ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

อ็อพเพนไฮม์ (Oppenheim, 1966) ได้ให้คำจำกัดความของทักษะคติไว้ว่า ทักษะคติ คือ สภาวะของความพร้อม ความพอใจที่จะแสดงปฏิกิริยาในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งเร้า

แอลพอร์ต (Allport, 1967) ได้ให้คำจำกัดความของทักษะคติไว้ว่า ทักษะคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ และมีอิทธิพลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อวัตถุและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ดูบ (Doob, 1967) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทักษะคติ คือ การตอบสนองที่มีความหมายทางสังคมของบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากแรงขับภายในของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้ารูปแบบต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาในภายหลัง

เธอร์สโตน (Thurstone, 1974) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะคติเป็นผลรวมของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความกลัว ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ฟิชบินและไอเซน (Fishbein and Ajzen, 1975) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ อารมณ์ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่ตอบสนองต่อวัตถุ บุคคล สถาบัน หรือเหตุการณ์ Kretch และคณะ (1962) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นระบบที่คงทนในการประเมินผลทั้งทางด้านบวกหรือด้านลบ เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ และเป็นแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านสิ่งต่าง ๆ ในสังคม

Campbell (1963) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติเป็นแนวโน้มที่แน่นอนที่จะตอบสนองต่อสิ่งทั้งหลาย (หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง)

Insko (1967) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นท่าทีที่จะประเมินสิ่งต่าง ๆ ออกมาเป็นชอบหรือไม่ชอบ

Triandis (1971) ได้กล่าวถึงความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นความคิดที่มุ่งไปด้วยอารมณ์ ที่จะโน้มนำให้เกิดการแสดงออกที่แน่นอนต่อสถานการณ์ทางสังคมแต่ละชนิดไป

Shaver (1977: 796) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาพความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งเกิดจากการได้รับประสบการณ์อันมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลต่อสรรพสิ่งและสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ (2540: 11-12) ทัศนคติ (Attitude) ซึ่งบางตำราใช้คำว่า “เจตคติ” หมายถึง ท่าที หรือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติถือเป็นกิริยาท่าที ความรู้สึก รวมทั้งของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจหรือประสาท ซึ่งแสดงออกเพื่อโต้ตอบสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยจะแสดงออกโดยทางสนับสนุน เห็นดีเห็นชอบด้วยหรือต่อต้าน ไม่เห็นดีเห็นชอบด้วยก็ได้

จากคำจำกัดความต่าง ๆ เหล่านี้โดยสรุปแล้ว ทัศนคติ ก็คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้อาจส่งผลให้บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้นๆไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง อาจเป็นแนวทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบก็ได้

องค์ประกอบของทัศนคติ

องค์ประกอบของทัศนคติมีความเกี่ยวข้องกับนิยามของทัศนคติและตัวแปรอื่น ๆ นักจิตวิทยาจึงได้เสนอองค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 แนวทาง ดังนี้ (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์, 2533: 11-12)

1. ทัศนคติมีสามองค์ประกอบ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งทัศนคติออกเป็นสามองค์ประกอบ คือ เครทซ์ และคณะ (Kretch และคณะ, 1962) และทริแอนด์ (Triandis, 1971) ดังนี้

1.1 องค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิด (The Cognitive Component) เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั้งส่วนที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งนั้นไม่ดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

1.2 องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และเกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของบุคคล

1.3 องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) คือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิด และองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก

2. ทัศนคติมีสององค์ประกอบ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งทัศนคติออกเป็นสององค์ประกอบ คือ แคทซ์ และคณะ(Katz, 1977) ดังนี้

2.1 องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา หมายถึง กลุ่มของความเชื่อที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของทัศนคติ จะเป็นตัวส่งเสริมหรือขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมต่าง ๆ ของบุคคล

2.2 องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของทัศนคติ และกระตุ้นโดยเป้าหมายของทัศนคติ

3. ทัศนคติที่มีองค์ประกอบเดียว นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งทัศนคติออกเป็นองค์ประกอบเดียว คือ เฮอร์สโตน (Thurstone, 1974) อินสโค (Insko, 1967) ฟิชบายน์ และไอเซน (Fishbein และ Ajzen, 1975) ได้ระบุว่าทัศนคติมีองค์ประกอบเดียว คือ อารมณ์ ความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของทัศนคติ

แนวทางการแบ่งองค์ประกอบของทัศนคติ 3 แนวทางดังกล่าว ปรากฏว่า แนวทางที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ แนวทางที่เห็นว่ามีองค์ประกอบเดียว เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกัน เช่นองค์ประกอบอื่น ๆ

ลำดับขั้นของทัศนคติ

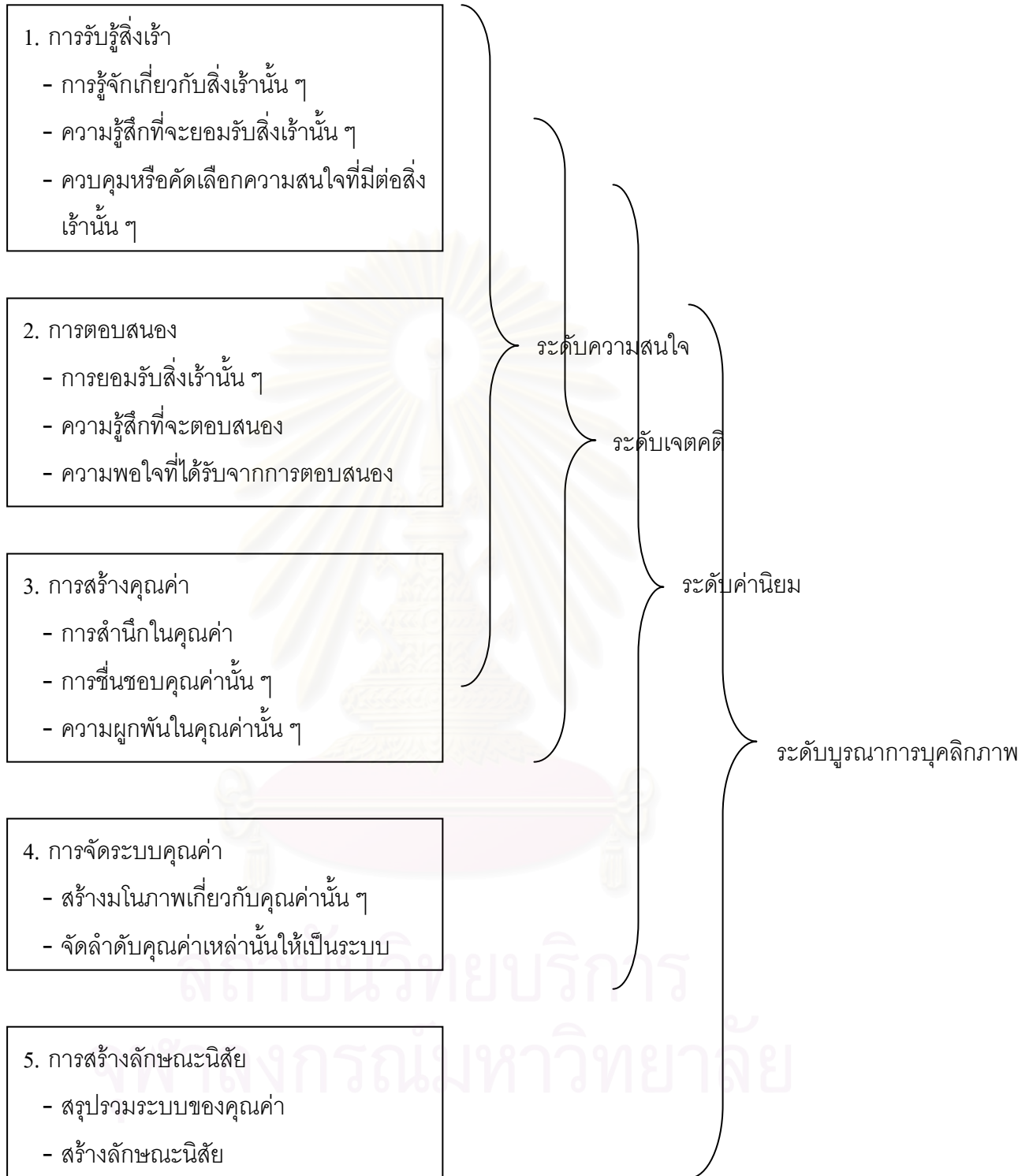
Bloom (อ้างในกมลรัตน์ 2527: 170-171) ได้เสนอแนะว่า ทัศนคติของบุคคลควรมีรูปแบบของการพัฒนาตามลำดับขั้นดังนี้

1. มีการรับรู้สิ่งเร้าและทำการรู้จัก ตลอดจนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้น ๆ
2. มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปในทิศทางที่บุคคลนั้นยอมรับ และจัดเรียงลำดับของพฤติกรรม หรือ จัดประเภทของลักษณะการตอบสนองนั้น ๆ ตามลักษณะของการพอใจหรือ คำนิยมในการตอบสนองนั้นมากน้อยเพียงใด
3. จัดสร้างคุณค่าหรือค่านิยมในการตอบสนอง โดยมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงของสภาวะของสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดลำดับขั้นของแบบแผนในการสร้างคุณค่านั้น
4. จัดระเบียบค่านิยมเหล่านั้นให้อยู่ในระบบของมโนภาพแห่งตนหรืออัตมโนภาพ
5. จัดนำค่านิยมเหล่านั้นมาสร้างเป็นปรัชญาชีวิต หรืออุดมคติแห่งตน ซึ่งภายหลังจะก่อรูปมาเป็นอุปนิสัยหรือคุณลักษณะของแต่ละบุคคล และจะรวมตัวเป็นบุคลิกภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซึ่งพัฒนาการตามลำดับขั้นของทัศนคติทั้ง 5 ขั้น สามารถเขียนเป็นภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบของพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของ Bloom

ที่มา: กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2527: 171

ประเภทของทัศนคติ

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2527: 175-176) กล่าวว่า โดยทั่วไปนักจิตวิทยาสังคมได้แบ่งประเภทของเจตคติออกเป็น 2 ประเภท

1. เจตคติเชิงบวก

หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่พร้อมจะเข้าหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ชอบครูก็จะเข้าหาครูอยู่เสมอ ชายหนุ่มที่ชอบหญิงสาวจะหมั่นไปพบปะเยี่ยมเยียนหรือพูดคุยกับหญิงสาวเสมอ

2. เจตคติเชิงลบ

หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่พร้อมจะถอยหนีหรือหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ไม่ชอบครูเพราะครูดุ จะพยายามหลบหน้าหรือไม่เข้าไปหาครูผู้นั้น หญิงสาวที่ไม่ชอบหน้าชายหนุ่มที่เข้ามาจีบ ก็จะพยายามหลีกเลี่ยงหลบหน้าไม่ยอมพบชายผู้นั้น นั่นคือ เจตคติทางลบก็คือเจตคติที่ตรงข้ามกับเจตคติทางบวกนั่นเอง

หากแต่ ศศิวิมล ปาลศรี (2538: 16-17) กล่าวว่าองค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 ประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จะประกอบขึ้นเป็นทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยบุคคลสามารถแสดงทัศนคติได้ใน 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึก หรืออารมณ์โต้ตอบออกไปในด้านที่ดีต่อบุคคลอื่น หรือต่อเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งต่อหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ

2. ทัศนคติเชิงลบ เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึกไม่ดี เป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ หรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินการขององค์กรใด ๆ

3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ หรือไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่น ๆ

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลหนึ่งอาจจะมีเพียงประการเดียว หรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ

นอกจากนี้แล้ว ทักษะคติในแต่ละประเภทที่เกิดขึ้นนั้น สามารถมีความเข้มข้นแตกต่างกันได้ เช่น ทักษะคติเชิงบวก อาจเป็นทักษะคติที่ดีมากหรือน้อยแตกต่างกัน หรือถ้าเป็นทักษะคติเชิงลบ อาจเป็นทักษะคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นมากหรือน้อยแตกต่างกันได้

ลักษณะของทัศนคติ

อับราฮัม คิง และคริสตัง กรรณสูต (2525: 151-152) ได้อธิบายและแบ่งลักษณะทัศนคติออกเป็นหัวข้อกว้าง ๆ ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ และสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเองไม่ว่าจะเป็นในทางบวกหรือทางลบก็ตาม ดังนั้น หากบุคคลมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับสิ่งใดหรือคนใดแล้ว เขาอาจจะเกิดความรู้สึกในทางลบต่อสิ่งนั้น ๆ อันเป็นทัศนคติที่ติดตัวอยู่กับเขาเป็นเวลานานทีเดียว

2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่คงที่ยากยิ่ง ยากที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตน หากบุคคลมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดหรือคนใดแล้ว ความรู้สึกหรือความเชื่อที่เขาถืออยู่ต่อสิ่งเรานั้นจะฝังติดแน่นกับคนนั้น และเป็นการยากที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเขา

3. ทัศนคติของบุคคลมีแนวโน้มที่จะต่อต้านสิ่งที่เปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น ไม่ว่าจะเป็นหลักฐานข้อมูลใด ๆ ก็ตาม หากเกิดความขัดแย้งกันระหว่างข้อมูลและเหตุผลของทัศนคติของบุคคลที่ค่อนข้างจะรุนแรงไปในแนวใดแนวหนึ่งแล้ว ทัศนคติของบุคคลนั้นมักจะเป็นฝ่ายชนะ ซึ่งหมายความว่า บุคคลนั้นจะพยายามยึดมั่นอยู่กับทัศนคติและความเชื่อของตนโดยไม่พยายามรับรู้ถึงเหตุผลข้อมูล หรือข้อพิสูจน์ใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะพยายามปิดสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความเชื่อถือของตนเองไปเสีย

4. ทัศนคติอาจมีความเข้มข้นแตกต่างกันอย่างมาก และบางคนอาจมีทัศนคติที่ขัดแย้งหรือตรงกันข้ามอยู่ในตัวของเขาเอง เช่น คนบางคนอาจมีทัศนคติว่าการหลอกลวงเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรกระทำ แต่ตัวเขาเองอาจพร้อมและเต็มใจที่จะหลอกลวง แม้กระทั่งคนใกล้ชิดกับเขา หากเขามีความเชื่อว่าการหลอกลวงนั้นจะเกิดผลดีแก่ผู้ที่ถูกหลอกลวงได้

5. ทัศนคติเป็นรากฐานของการจงใจ และเป็นตัวกำหนดความสามารถหรือแนวทางในการรับรู้ของบุคคล ดังคำกล่าวที่ว่า หากเราไม่ชอบสิ่งใดหรือคนใดแล้ว เรามักจะมองไม่เห็นข้อดีของสิ่งนั้นหรือคนนั้นเลย แม้ว่าที่จริงแล้วสิ่งนั้นหรือคนนั้นจะมีข้อดีอยู่มากก็ตาม เราก็จะมองข้ามไปเสีย

6. ทัศนคติอาจจะเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเป็นจริง เช่น ทัศนคติของบุคคลอาจก่อตัวขึ้นจากหลักฐานที่อ้างอิงได้ พิสูจน์ได้และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงก็ได้

7. ทักษณคติเป็นสิ่งที่บุคคลอาจยอมรับ หรือสร้างขึ้นโดยการดำเนินตามแนวทางของบุคคลสำคัญ ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของบุคคลนั้น หรือการรับแนวทางของกลุ่มซึ่งตนเป็นสมาชิกมาเป็นทัศนคติของตน

8. ทักษณคดีย่อมจะถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ เสมอไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ซึ่งลักษณะข้อนี้สอดคล้องกับความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบของทัศนคติซึ่งถือว่าพฤติกรรมเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบนั่นเอง

นอกจากนี้ ธีวอร์ธ อังคนุรักษ์พันธุ์ (2533: 14-15) ยังได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของทัศนคติในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งได้แบ่งลักษณะของทัศนคติออกเป็น 5 ประการ คือ

1. ทักษณคติเป็นเรื่องของอารมณ์ (Feeling) อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไขหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลจะมีการกระทำที่เสแสร้งโดยแสดงออกไม่ให้ตรงกับความรู้สึกของตนเมื่อเขาารู้ตัวหรือรู้ว่ามีคนสังเกตเห็น

2. ทักษณคติเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Typical) ความรู้สึกของคนอาจเหมือนกันแต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันไป หรืออาจมีการแสดงออกที่เหมือนกันแต่ความรู้สึกต่างกัน

3. ทักษณคติดีทิศทาง (Direction) การแสดงออกของความรู้สึก สามารถแสดงออกได้สองทิศทาง เช่น ทิศทางบวกเป็นทิศทางที่สังคมปรารถนา และทิศทางลบเป็นทิศทางที่สังคมไม่ปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์-คดโกง, รัก-เกลียด, ชอบ-ไม่ชอบ, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. ทักษณคติมีความเข้ม (Intensity) ความรู้สึกของคนอาจเหมือนกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่อาจแตกต่างกันในเรื่องความเข้มที่บุคคลรู้สึกมากน้อยต่างกัน

5. ทักษณคติต้องมีเป้า (Target) ความรู้สึกเกิดขึ้นลอย ๆ ไม่ได้ เช่น รักพ่อแม่, ขยันเข้าชั้นเรียน, ขี้เกียจทำการบ้าน

การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล Allport (อ้างในสุชา, 2524: 80) เสนอความคิดเห็นว่า ทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นจะเกิดตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. เกิดจากการเรียนรู้ เด็กที่เกิดมาใหม่จะได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีจากบิดามารดาทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม ตลอดจนได้เล็งเห็นแนวการปฏิบัติของพ่อแม่แล้วรับมาปฏิบัติตามต่อไป

2. เกิดจากความสามารถในการแยกแยะความแตกต่าง นั่นคือ แยกสิ่งใดสิ่งใดไม่ได้

3. เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกันออกไป

4. เกิดจากการเลียนแบบหรือรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน

ส่วน ลัดดา กิติวิภาต (2525: 12) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Sources of attitudes) ต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย อย่างไรก็ตามแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญก็คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เช่น นาย ก เคยพูดคุยกับนาย ข ด้วยไมตรีที่ดี ก็จะทำให้ นาย ก รู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดีต่อกับนาย ข เป็นต้น

2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น (Communication from others) การได้รับการติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่นจะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จากผู้อื่นได้ เช่น เด็กที่เคยได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่ได้รับการสั่งสอนมา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น เด็กมีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อเห็นว่าพ่อแม่ไม่ชอบสิ่งใด เด็กก็จะเลียนแบบคือไม่ชอบสิ่งนั้นไปด้วย

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้คนเกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

ทางด้าน ริชาร์ด อูวอร์ธ (2521: 1-17) ได้กล่าวถึงการแบ่งอิทธิพลของการเกิดทัศนคติออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ อาจเรียกได้ว่าเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อเด็ก โดยเฉพาะเด็กก่อนเข้าโรงเรียน เด็กจะพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในกรอบของครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่เป็นหลัก

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มในโรงเรียน คือ ครูและเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติของเด็ก

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว ประสบการณ์ในวัยเด็กมีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคล รวมทั้งการพัฒนาทัศนคติด้วย ประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจบุคคลเป็นสิ่งที่ฝังแน่นในจิตใจของบุคคลได้นาน และมีอิทธิพลทำให้คนมีทัศนคติแตกต่างกันออกไป

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนในที่นี้รวมถึง วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ สิ่ง que เห็นได้ชัดเจนนที่สุด คือ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ที่จะพยายามเปลี่ยนทัศนคติของคนให้หันไปนิยมในสิ่งที่ผู้โฆษณาต้องการ ฉะนั้นสื่อมวลชนจึงมี

อิทธิพลซึ่งอาจถือได้ว่ามีอิทธิพลมากที่สุดในการที่จะเกิดและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคน โดยเฉพาะในเรื่องที่ผู้รับไม่คุ้นเคยมาก่อน

จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของบุคคลนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้จากพ่อแม่ ครู กลุ่มเพื่อน รวมทั้งประสบการณ์ส่วนตัวที่บุคคลได้รับและจากสื่อมวลชน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลเป็นอย่างมาก

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้วแม้จะคงทนแต่ก็สามารถเปลี่ยนได้โดยตัวบุคคล สถานการณ์ ข่าวสาร การชวนเชื่อ และสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการยอมรับในสิ่งใหม่ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเดิมของบุคคลนั้น หากมีความขัดแย้งกับค่านิยมหรือความเชื่อเดิมอาจก่อให้เกิดภาวะความไม่สอดคล้องกัน (Cognitive Dissonance Theory) ได้ นั่นคือ ความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชื่อที่ได้รับมาใหม่นั้นไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชื่อเก่าที่มีอยู่ ก็จะทำให้เกิดภาวะของความไม่สบายใจขึ้น ดังนั้นบุคคลจึงต้องพยายามลดความไม่สอดคล้องดังกล่าว โดยอาจแสดงออกมาในลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่สบายใจดังกล่าว นั้น จากทฤษฎีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชื่อที่ได้รับมาใหม่จากช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชนนั้น จะไม่มีผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติดั้งเดิมของบุคคลมากนัก แต่จะเป็นไปได้ในด้านการเป็นแรงเสริม หรือสนับสนุนทัศนคติที่มีอยู่เดิมแล้วมากกว่า นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติอาจเกิดขึ้นได้จากการยอมรับโดยวิธีการบังคับ เช่น ใช้กฎหมาย ข้อบังคับ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย และทัศนคติที่เป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ง่าย และคงทนกว่าการเปลี่ยนแปลงในประเภทที่ 2

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงไปในทางลบ และถ้าเป็นไปในทางลบก็จะกลับเป็นไปในทางบวก การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะต้องระมัดระวัง เนื่องจากอาจก่อให้เกิดภาวะความไม่สอดคล้องกัน (Cognitive Dissonance Theory) ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นได้

เมื่อมีทัศนคติเกิดขึ้น หรือมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในแบบใดแบบหนึ่งแล้ว ก็สามารถเชื่อมโยงและส่งผลไปยังพฤติกรรม เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

หน้าที่ของทัศนคติ

ลัดดา กิติวิภาต (2525: 9-10) ได้กล่าวและอธิบายถึงทัศนคติว่ามีหน้าที่อย่างไร โดยหน้าที่ของทัศนคติตามแนวคิดนี้แบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ทัศนคติช่วยให้บุคคลเข้าใจโลกรอบ ๆ ตัวเรา (Knowing Function) ทำให้เกิดความรู้ โดยสร้างทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อจัดระบบสิ่งแวดล้อมที่สับสนวุ่นวายให้ง่ายแก่การเข้าใจ เพื่อทำนายเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อบอกให้ทราบถึงสาเหตุของเหตุการณ์นั้น ๆ อาจถูกหรือผิดก็ได้ เช่น สินค้าราคาแพง เราก็คิดว่าเป็นเพราะพ่อค้าคนกลาง

2. ทัศนคติช่วยป้องกันตนเอง (Self-defensive Function) ทำให้บุคคลไม่ดูถูกตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ โดยการสร้างทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงความจริงต่าง ๆ ที่ทำให้ตนเองไม่พอใจ เช่น บอกใคร ๆ ว่า ไม่อยากเรียนต่อ เพราะต้องการออกมาทำงานช่วยเหลือสังคม มากกว่า คนที่เอาแต่เรียนเป็นคนที่ยืดเยื้อสังคม ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว บุคคลผู้นี้ประสบความล้มเหลวในการเรียนมาตลอด จากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลสร้างอคติต่อบุคคลอื่น เพื่อจะได้รู้สึกว่าคุณดีเกินกว่าคนอื่น ๆ

3. ทัศนคติเป็นเครื่องมือทำให้บุคคลได้รับประโยชน์ต่าง ๆ และช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม (Instrumental or Social Adjustive Function) สิ่งใดที่ทำให้เราได้รับประโยชน์ เราก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากสิ่งใดที่ขัดขวางความต้องการของเรา เราก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นหนีห่างจากสิ่งนั้น เช่น คนงานสนับสนุนพรรคการเมืองพรรคการเมืองหนึ่ง เพราะเขามีความเชื่อว่าการเมืองพรรคนี้จะช่วยทำให้เขามีเศรษฐกิจดีขึ้น นายคนหนึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อการตีกอล์ฟเพราะเจ้านายชอบ ตนเองก็มีโอกาสได้ใกล้ชิดเจ้านาย ทำให้ได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ

4. ทัศนคติช่วยให้บุคคลแสดงตนเองออกมา (Self-expressive Function) บุคคลอื่น จะทราบว่าคุณมีค่านิยมอย่างไร มีความคิดอย่างไร ยึดถืออะไร บุคคลมักจะมีทัศนคติที่สอดคล้องกับความคิดหรือค่านิยมของตนเอง การแสดงทัศนคติอย่างใดออกมานั้น เป็นการสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) ของบุคคลด้วย เช่น เราแต่งตัว ตัดผมแบบเด็กฮาร์ด เราอยู่ในกลุ่มฮาร์ดด้วยกัน นั่นคือ ทัศนคติที่ดีต่อแฟชั่นฮาร์ดของเรา

ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (อ้างถึงใน จรรยา สิทธิपालวัฒน์, 2539) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดทัศนคติ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี มากหรือน้อยเพียงใด ซึ่งทัศนคติของบุคคลนี้เองจะเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทางใด นอกจากนี้

ยังเป็นแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อบุคคลนั้นได้อย่างถูกต้อง และอาจเป็นแนวทางให้ผู้อื่นสามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ด้วย

2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดนั้น เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล แต่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข บุคคลในสังคมนั้นควรจะมีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และไม่เกิดความแตกแยกขึ้นในสังคม

3. วัดเพื่อหาทางแก้ไข การวัดทัศนคติจะทำให้เราทราบว่า บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใด ดีหรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ดังนั้น การรู้ถึงทัศนคติของบุคคลหนึ่งจะช่วยให้เราสามารถวางแผนและดำเนินการแก้ไขลักษณะที่ไม่เหมาะสมของบุคคลนั้นได้

4. วัดเพื่อให้เข้าใจสาเหตุและผล ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เปรียบเสมือนเป็นสาเหตุภายในที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปได้ต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมหรือสาเหตุภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง

ค. แนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม

ประจวบ อื่นฮอด (2528: 45) กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Relation Theory) ว่าคือ ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอีกบุคคลหนึ่ง ถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างมาก ความสัมพันธ์ทางสังคมนี้แบ่งได้เป็น ความสัมพันธ์ตามกลุ่มปฐมภูมิ และกลุ่มทุติยภูมิ ซึ่งกลุ่มปฐมภูมิคือความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือในครอบครัว โดยเป็นที่ยอมรับกันว่าความสัมพันธ์ของกลุ่มปฐมภูมิซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการนี้จะมีอิทธิพลมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิที่ได้รับข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อมวลชน เช่น การประชาสัมพันธ์ และบรรณรค์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีักถูกรับรู้หรือตีความ โดยมีอิทธิพลของกลุ่มหรือบุคคลที่อยู่รอบ ๆ ตัวเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ

นอกจากนี้แล้ว อิทธิพลกลุ่มยังถือเป็นแรงกดดันทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่มีส่วนกระทบหรือเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มได้ ทั้งนี้เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่จะยอมตามความคิดเห็นของกลุ่ม โดยเฉพาะเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม หากเสียงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นหรือมีพฤติกรรมไปในทางใดทางหนึ่งแล้ว คนที่เหลือก็มักจะมีความคิดเห็นโอนอ่อนผ่อนตามไปด้วย ถึงแม้ว่าความคิดเห็นจะโน้มเอียงตาม แต่ทัศนคติและพฤติกรรมก็อาจจะยังไม่เปลี่ยนแปลงไปเลย (ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนนั้น ถ้าไม่เป็นไปตามอำนาจบังคับแล้ว การเปลี่ยนแปลงจะต้องเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นและทัศนคติก่อน แล้วจึงจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้) อย่างไรก็ตาม ในการจูงใจหรือโน้มน้าวใจให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรม เราสามารถใช้อิทธิพลของกลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่เข้ามาช่วยได้ แต่ทั้งนี้ก็มีข้อที่พึง

พิจารณา คือ ลักษณะความสัมพันธ์หรือบทบาทของสมาชิกกับกลุ่ม หากความสัมพันธ์เป็นไปอย่างแน่นแฟ้น อิทธิพลของกลุ่มต่อสมาชิกก็มีมาก แต่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของกลุ่มกับกลุ่มเป็นไปอย่างหละหลวม อิทธิพลของกลุ่มต่อสมาชิกก็ย่อมมีน้อย

ชูสส์ (Schutz) อธิบายว่า บุคคลมีความปรารถนาจะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เขาจะแสดงพฤติกรรมว่าตนเองต้องการอยู่ร่วมกับคนอื่นโดยการให้เกียรติแก่กันและกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์สนใจที่จะให้ความช่วยเหลือคนอื่นและรับความช่วยเหลือจากคนอื่นเป็นการตอบแทน เหตุผลที่แสดงพฤติกรรมเช่นนี้เพื่อที่จะได้รับความรักและการยอมรับจากบุคคลอื่น (ภทิรา บุญยะโหดระ, 2530)

ง. แนวคิดเกี่ยวกับเด็กออทิสติก

ในอดีตคำว่า “ออทิสติก” นับเป็นความรู้ความเข้าใจที่อยู่ในวงจำกัดทางการแพทย์เท่านั้น แต่หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ คำว่า “ออทิสติก” จึงเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปมากยิ่งขึ้น หากแต่ขาดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อกลุ่มคนเหล่านี้

ความเป็นมาและความหมายของเด็กออทิสติก

สำหรับความเป็นมาของเด็กออทิสติกนั้นเริ่มขึ้นในปี 1799 แพทย์ชาวฝรั่งเศสผู้หนึ่งได้เล่าถึงเด็กชายคนหนึ่งอายุ 12 ปี ซึ่งถูกทอดทิ้งให้ระเห่ร่อนอยู่ในป่าคนเดียว เด็กมีพฤติกรรมที่ผิดปกติมาก และมีอาการสันนิษฐานว่าเขาเป็นออทิสซึม ต่อมาในปี 1919 นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้เขียนบทความเกี่ยวกับเด็กชายซึ่งเรียนอยู่ในโรงเรียนของเขาว่าเด็กได้รับการสอนตัวต่อตัวเป็นเวลานานหลายปี จนกระทั่งสามารถทดแทนความบกพร่องที่มีอยู่ได้ (รจนา ทรรทรานนท์, 2527: 17)

วงการแพทย์รู้จักโรคออทิสซึม (autism) เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 (พ.ศ.2486) เมื่อ Leo Kanner แห่งโรงพยาบาล John Hopkins ในสหรัฐอเมริกาได้รายงานผลการศึกษา เด็ก 11 คน ว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนเด็กทั่วไป เช่น ชอบอยู่คนเดียว ชอบทำอะไรซ้ำๆ ซากๆ พูดจากราบเรียบไม่มีเสียงสูงต่ำ เวลาโกรธจะโวยวายลั่น หรืออาจลงโทษตนเองโดยการเอาศีรษะโขกโต๊ะจนเจ็บ หรือเวลาต้องการอะไรก็ตาม แทนที่จะพูดขอสิ่งนั้น ก็ใช้วิธีจับมือผู้ใหญ่ให้ไปเอาสิ่งนั้นมาให้ หรือเวลาใครถามอะไร แทนที่จะตอบคำถามนั้นอย่างตรงไปตรงมา เด็กนิสัยยั้งประหลาดกลุ่มนี้ก็มักทวนคำถาม และไม่ตอบอะไร หรือในบางครั้งก็หัวเราะขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล และเวลาถูกกำหนดให้เล่นเป็นตัวละครอะไร ก็มักบอกว่าแสดงบทบาทดังกล่าวไม่ได้ เด็กกลุ่มนี้ยังไม่ชอบเล่นกับ

เด็กคนอื่นๆ และเวลาบิดามารดาจับตัวให้เล่นกับเพื่อน ก็จะเล่นอย่างแกล้งๆ และมีสีหน้าที่เครียดมาก บางคนชอบหมุนวัตถุ และอาจหมุนนานเป็นชั่วโมง แต่ก็ยังมีบางคนที่มีความพรสวรรค์ด้านดนตรี วาดภาพ และคำนวณ Kanner เรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่า autism ซึ่งหมายถึงอาการที่สนใจแต่ตนเอง จนไม่รู้สึกรอยากติดต่อกับโลกภายนอกเลย ทันทีที่รายงานวิจัยของ Kanner ปรากฏ แพทย์ก็ได้หันมาสนใจเด็กออทิสติก (autistic) มากขึ้น การติดตามชีวิตของเด็กกลุ่มนี้ ในอีก 20 ปีต่อมา ทำให้ Kanner รู้ว่าผู้ใหญ่ออทิสติกส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาด้านการสื่อสาร และปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ จนบางคนเข้าลักษณะถูกตัดขาดจากโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิง (Socail, 2550)

มีผู้ให้ความหมายของออทิสติกไว้หลายประการ ได้แก่

กระทรวงศึกษาธิการ (2543: 10) ได้ให้ความหมายของ “ออทิสติก” หรือ “ออทิสซึม” ไว้ว่ามีรากศัพท์มาจากคำว่า auto หรือ self ซึ่งแปลว่า ตัวเอง ส่วนคำว่า บุคคลออทิสติก หมายถึงบุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองที่ผิดปกติไป และความผิดปกตินี้พบได้ก่อนวัย 30 เดือน

เพ็ญแข ลิ้มศิลา (2540: 1-6) ให้ความหมายของ คำว่า ออทิสติก หรือ ออทิสซึม (Autism) ว่าเป็นคำที่ใช้เรียกพฤติกรรม หรืออาการที่เกิดขึ้น มาจากภาษากรีก มีรากศัพท์มาจากคำว่า Auto หรือ Self แปลว่า ตัวเอง ทางวงการแพทย์ถือว่า ออทิสซึม เป็นภาวะความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้งด้านภาษา การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และพฤติกรรม โดยจะปรากฏให้เห็นได้ในระยะ 3 ปีแรกของชีวิต ซึ่งเป็นผลมาจาก ความผิดปกติทางหน้าที่ของระบบประสาทบางส่วน ดังนั้น ศ.พญ.เพ็ญแข ลิ้มศิลา จิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ จึงนิยามว่า เด็กออทิสติก คือ เด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองผิดปกติไป และความผิดปกตินี้จะพบได้ ก่อนวัย 30 เดือน

พวงแก้ว กิจธรรม (2543) ได้ให้ความหมายของออทิสติก ว่าเป็น คนที่มีลักษณะผิดปกติจากคนทั่วไป มักอยู่กับตัวเอง ไม่ติดต่อสื่อสารกับใคร เนื่องจากมีปัญหาด้านการรับรู้ พัฒนาการ พฤติกรรม และการสื่อสาร

สาเหตุของเด็กออทิสติก

ในปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนถึงสาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึม แต่มีข้อสันนิษฐานว่ามีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้การทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของสมองไม่สมบูรณ์แบบหลายประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 10) นอกจากนี้ เบญจา และศรีสมร (2538: 2) ยังกล่าวว่า

ออทิสซึม (Autism) เป็นกลุ่มอาการที่ผิดปกติทางพฤติกรรม ไม่ใช่โรคติดต่อหรือไม่ใช่สภาพที่มีสาเหตุของอุบัติเหตุเพียงครั้งเดียว อย่างไรก็ตาม สาเหตุการเป็นออทิสซึมนั้นยังไม่ทราบแน่ชัดในกลุ่มเด็กส่วนใหญ่ แต่มีเพียงกลุ่มเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งเท่านั้นที่ทราบสาเหตุของการเป็นออทิสซึมว่ามาจากสาเหตุบางประการ เช่น ความผิดปกติของโครโมโซม X (fragile X chromosome abnormality) หัดเยอรมันที่เป็นมาแต่กำเนิด (congenital rubella) วัณโรคในกระดุก (tuberous sclerosis) และโรคติดต่อในสมองกับความผิดปกติทางโครงสร้างในสมอง (Structural abnormalities and metabolic diseases of the brain) ไม่มีสภาพใด ๆ ดังกล่าวที่มีความสัมพันธ์อย่างแน่นนอนกับอาการออทิสซึม สิ่งที่จะตัดสินว่าเป็นสาเหตุของอาการออทิสซึมหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาจากความเสียหายหรือความบกพร่องทางพัฒนาการ (maldevelopment) นั้นมีผลกระทบต่อระบบทางสมองส่วนที่สำคัญหรือไม่

อัตราการเกิดออทิสติก

อุบัติการณ์ของออทิสซึมนั้นหากถือการวินิจฉัยตามเกณฑ์ข้อบ่งชี้พฤติกรรมผิดปกติของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ครั้งที่ 3 และ 4 (DSM III, IV) จะพบในสัดส่วนประมาณ 4 หรือ 5 คน ในเด็ก 10,000 คน หากการวินิจฉัยใช้เกณฑ์ "ภาวะออทิสติก สเปคตรัม" หรือรวมกลุ่มแอสเพอร์เกอร์ซินโดรม จะ พบในสัดส่วน 21 ถึง 36 คน ในเด็ก 10,000 คน โดยลักษณะอาการเช่นนี้ ต้องพบก่อนเด็กอายุ 3 ปี และสามารถเกิดในเด็กทุกเชื้อชาติ สัญชาติ ฐานะ เพศ แต่ส่วนใหญ่จะพบในเด็กชายมากกว่า เด็กหญิง กล่าวคือในเด็กที่มีอาการออทิสซึม 5 คน จะพบว่า เป็นเด็กผู้ชาย 4 คน ผู้หญิง 1 คน สำหรับประเทศไทยนั้นตามสถิติของเด็กที่มาขอรับบริการจากศูนย์สุขภาพจิตวิทยา กระทรวงสาธารณสุข ในช่วงพุทธศักราช 2516 ถึงปัจจุบัน พบเด็กออทิสติกทั้งสิ้น 104 ราย (เบญญา และศรีสมร, 2538: 2)

ลักษณะบ่งชี้ของเด็กออทิสติก

ได้มีผู้อธิบายถึงลักษณะบุคลิกของเด็กออทิสติกไว้หลายท่าน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันมาก ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ(2544: 10) กล่าวว่า เด็กเป็นออทิสติกนั้น มีลักษณะบ่งชี้หลายประการ ซึ่งอาจมีลักษณะบุคลิกโดยสรุป 4 ลักษณะได้ดังนี้

1. มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่มองสบตาบุคคลอื่น ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กริยาท่าทาง เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานร่วมกับใคร ไม่เข้าใจพฤติกรรมของคนอื่น มักแยกตัวอยู่คนเดียว

2. มีความบกพร่องด้านการสื่อสาร ทั้งด้านการใช้ภาษาพูด ความเข้าใจภาษา การแสดงกริยาสื่อความหมายซึ่งมีความบกพร่องหลายระดับตั้งแต่ไม่สามารถพูดจาสื่อความหมายได้เลยหรือบางคนพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ บางคนพูดแบบเสียงสะท้อนหรือพูดเลียนแบบทวนคำพูด บางคนจะพูดซ้ำแต่ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีการใช้สรรพนามสลับที่ระดับเสียงพูดอาจมีความผิดปกติ บางคนพูดโทนเสียงเดียวกัน บางคนพูดเพ้อเจ้อเรื่อยเปื่อยหรือเลียนคำโฆษณาที่ตนเองชอบ เป็นต้น

3. มีความบกพร่องด้านพฤติกรรมและอารมณ์ บางคนมีพฤติกรรมซ้ำๆ ผิดปกติ เช่น เล่นมือ โบกมือไปมา หรือหมุนตัวไปรอบๆ เดินเขย่งปลายเท้า ท่าทางเดินงุ่มง่าม ยึดติดไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

4. การแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย ควบคุมอารมณ์หรือแสดงความรู้สึกไม่เหมาะสม เช่น บางคนร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีอาการก้าวร้าวรุนแรง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม หรือมีอาการโกรธเมื่อสื่อสารกับผู้อื่นไม่ได้หรือไม่เข้าใจกัน

สมาคมจิตแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกา The American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistic Manual of Mental Disorder - Forth Edition, 1994 (อ้างใน สาทินี, 2548: 19-21) จัดโรคออทิสติก (Autistic Disorder) อยู่ในกลุ่ม "Pervasive Developmental Disorders" ซึ่งก็คือ มีความบกพร่องของพัฒนาการแบบรอบด้าน แสดงอาการอย่างชัดเจนในวัยเด็ก ก่อให้เกิดพัฒนาการทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และการสื่อสารไม่เป็นไปตามปกติ มีพฤติกรรม ความสนใจ และกิจกรรมที่ผิดปกติ The Diagnosis and Statistical Manual, 4th Edition 1994 (DSM IV) ได้อธิบายลักษณะอาการไว้พอสรุปสาระสำคัญได้ 7 ลักษณะ ดังนี้

1. ความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์สังคม เด็กมีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มองสบตา ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กริยาท่าทาง จึงไม่มีความสามารถที่จะผูกสัมพันธ์กับใคร เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานร่วมกับใคร มักจะอยู่ในโลกของตัวเอง

2. ความบกพร่องทางการสื่อสาร เป็นความบกพร่องทั้งด้านการใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การสื่อสาร และสื่อความหมายด้านการใช้ภาษา เด็กจะมีความล่าช้าทางภาษาและการพูดในหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้เลย หรือบางคนพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม บางคนจะมีลักษณะการพูดแบบเสียงสะท้อน หรือการพูดเลียนแบบ ทวนคำพูด หรือบางคนพูดซ้ำแต่ในเรื่องที่ตนเองสนใจ การใช้ภาษาพูดมักจะสลับสรรพนาม ระดับเสียงที่พูด อาจจะมีความผิดปกติ บางคนพูดเสียงในระดับเดียว

3. ลักษณะทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่บ่งพร่อง เด็กออทิสติกจะมีพฤติกรรมซ้ำๆ ผิดปกติ เช่น เล่นมือ โบกมือไปมา หรือหมุน ตัวไปรอบๆ ยึดติดไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบ มีความหมกมุ่นติดสิ่งของบางอย่าง เด็กบางคนแสดงอาการอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้ หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยจะอาละวาด หรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ ดิ้น กรีดร้อง

4. ความบกพร่องด้านการเลียนแบบและจินตนาการ บางคนมีความบกพร่องด้านการเลียนแบบ เด็กบางคนต้องมีการกระตุ้นอย่างมาก จึงจะเล่นเลียนแบบได้ เช่น เลียนแบบการเคลื่อนไหว การพูด บางคนไม่สามารถเลียนแบบได้เลยแม้แต่การกระทำง่ายๆ จากการขาดทักษะการเลียนแบบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่น ทำให้เด็กขาดทักษะการเล่นในด้านจินตนาการไม่สามารถแยกเรื่องจริง และเรื่องสมมุติ ประยุกต์วิธีการจากเหตุการณ์หนึ่งไปอีกเหตุการณ์หนึ่งไม่ได้ เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ยาก เล่นสมมุติไม่เป็น จัดระบบความคิด ลำดับความสำคัญก่อนหลัง การวางแผน การคิดจินตนาการจากภาษาได้ยาก ซึ่งส่งผลต่อการเรียน

5. ความบกพร่องด้านการเรียนรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การรับรู้ทางสายตา การตอบสนองต่อการฟัง การสัมผัส การรับกลิ่น และรส มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนชอบมองวัตถุหรือแสงมากกว่ามองเพื่อน ไม่มองจ้องตาคนอื่น บางคนเอาของมาส่องดูใกล้ๆ ตา บางคนตอบสนองต่อเสียงผิดปกติ เช่น ไม่หันตามเสียงเรียกทั้งที่ได้ยิน บางคนรับเสียงบางเสียงไม่ได้ จะปิดหู ด้านการสัมผัส กลิ่น และรส บางคนมีการตอบสนองที่ไว หรือช้ากว่า หรือ แปลกกว่าปกติ เช่น ดมของเล่น หรือเล่นแบบแปลกๆ

6. ความบกพร่องด้านการใช้อวัยวะต่างๆ อย่างประสานสัมพันธ์ การใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมถึงการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และมัดเล็กมีความบกพร่อง บางคนมีการเคลื่อนไหวที่ รุ่มง่าม ผิดปกติ ไม่คล่องแคล่ว ท่าทางการเดิน หรือการวิ่งดูแปลก การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การหยิบจับ เช่น ซ้อนส้อม ไม่ประสานกัน

7. ลักษณะอื่นๆ เด็กออทิสติกบางคนจะมีลักษณะพฤติกรรมอยู่ไม่สุขตลอดเวลา ในขณะที่บางคนมีลักษณะเชื่องช้า รุ่มง่าม บางคนแทบไม่มีความรู้สึกตอบสนองต่อความเจ็บปวด เช่น ดึงผม หรือหักเล็บตนเองโดยไม่แสดงอาการเจ็บปวด

พวงแก้ว กิจธรรม (2543: 7-10) อธิบายลักษณะสำคัญของเด็กออทิสติกว่า โดยทั่วไปเด็กออทิสติกมักหน้าตาดี สมบูรณ์ แข็งแรง แลดูน่ารัก แต่เด็กออทิสติกแตกต่างจากเด็กปกติอย่างเด่นชัด 2 ประการ คือ 1) มีพฤติกรรมที่ผิดปกติ และ 2) ไม่พูด หรือติดต่อสื่อสารกับใคร ถ้าประมวลลักษณะสำคัญที่เห็นบ่อยและเด่นชัด พบดังต่อไปนี้

1. ไม่สนใจติดต่อกับคนอื่น ๆ ซึ่งมักแสดงออกโดยไม่สบตา มองผ่านคนเหมือนไม่เห็นความมีตัวตนของใคร ไม่รับรู้ ไม่สนใจว่าใครทำอะไรหรือมีที่ท่าอย่างไร ไม่เล่นกับใคร ไม่ทำอะไรร่วมกับใคร เมินเฉย ไม่รับรู้การพูดคุยหรือท่าทางใดๆ ไม่มีปฏิริยาโต้ตอบกับอะไร ไม่แสดงความรู้สึกผูกพันหรือมีสัมพันธ์ภาพกับใคร ชอบอยู่ในโลกของตัวเอง เป็นต้น

2. ไม่พูด หรือไม่ใช้คำที่มีความหมายสื่อสารกับใครๆ มักเปล่งเสียงที่ไม่มีมีความหมายหรือไม่เป็นภาษา พัฒนาการทางการรับรู้ และใช้ภาษาพูดไม่มีเลยหรือช้า ชอบเปล่งเสียงพูดโดยการเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน โดยเฉพาะคำสุดท้ายหรือคำพูดท้ายๆ ของประโยค ไม่ตอบคำถาม ชอบทำเสียงงม้งงำในคอ บางทีชอบพูดคนเดียว พูดกับตัวเอง ไม่มีเจตนาจะพูดคุยกับใคร เสียงพูดมักเพี้ยน ทั้งความชัดเจน จังหวะ และความดัง เช่นบางคนพูดเร็วรัวจนฟังยาก บางคนพูดช้าแบบยานคาง บางคนพูดเน้นมากเกินไป และบางคนพูดเสียงเบาเป็นเสียงกระซิบ เป็นต้น นอกจากนี้มักใช้คำไม่ตรงความหมาย และไวยากรณ์โดยเฉพาะการเรียงคำมักผิดที่หรือสับสน เป็นต้น

3. เคยพูดได้ แล้วพูดน้อยลง หรือหยุดพูด โดยไม่ทราบสาเหตุ และไม่พบอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ทั้งนี้มักเกิดในช่วยอายุ 2 ปีครึ่ง ถึง 3 ปี

4. ไม่แสดงอาการได้ยินเสียง หรือไม่มีปฏิริยาตอบสนองต่อเสียง ทั้งที่ความสามารถในการได้ยินเป็นปกติ แต่แสดงลักษณะเหมือนคนหูหนวก

5. ปฏิริยาตอบสนองเสียงผิดปกติ โดยทั่วไป มักสนใจฟังเสียงอื่นๆ มากกว่าเสียงพูด บางคนอาจแสดงอาการได้ยินเสียงที่คนอื่นไม่สนใจ เช่น เสียงจิ้งจกร้อง เสียงนาฬิกา เป็นต้น บางคนสนใจฟังและมีปฏิริยาตอบสนองหรือพูดโต้ตอบกับเสียงกระซิบมากกว่าเสียงที่พูดดังระดับปกติ และบางคนแสดงอาการกลัวเมื่อได้ยินเสียงบางเสียง เช่น เสียงฝนตก เสียงรถยนต์ เป็นต้น

6. ไม่ทำพฤติกรรมทางสังคม อย่างเด็กทั่วไป เช่น บ่ายบาย สวัสดี เล่นจ๊ะเอ๋ เป็นต้น หากสอน และฝึกให้ทำ มักเคลื่อนไหวมือไม่เป็นธรรมชาติอย่างเด็กปกติ ดูท่าทางแข็งพิกล แต่บางคนดูเหมือนกระปลกกระเปลี้ย เช่น บ่ายบายเหมือนหุ่นยนต์ และสวัสดีแบบไม่ยกข้อมือตั้งขึ้น เป็นต้น

7. การเคลื่อนไหวทางร่างกายไม่ปกติ เช่น เดิน หรือวิ่งโดยมีท่าเฉพาะตัวที่มองออกกว่าไม่เหมือนเด็กปกติ เดินไม่ตรง การทรงตัวไม่ดี การใช้มือ และเท้าไม่คล่องแคล่ว ดูเหมือนงุ่มง่ามเงอะงะ เวลาทำท่า “ขอ” แบนมือราบไม่ได้เพราะมักหักข้อมือขึ้น ตบมือไม่มีเสียง จับข้อแบบกำแน่น โบกมือโดยตั้งฝ่ามือขึ้นไม่ได้ หยิบจับของเล็กๆ ไม่ได้ เป็นต้น

8. ชอบแยกตัวไปอยู่คนเดียว ไม่เล่นกับใคร ไม่เข้าสังคม ไม่มีเพื่อน ไม่ผูกมิตรกับใคร ไม่ชอบอยู่ในที่มีคนพลุกพล่าน ไม่สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว บางคนชอบซุกตัวในซอก หรือที่แคบๆ เป็นต้น

9. เล่นกับตัวเองซ้ำๆ เช่น เล่นจับนิ้ว เล่นถูนิ้ว จับนิ้วทำเล่น กัดเล็บ ดูดนิ้ว เอามือถูตา หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หมุนมือ ดัดนิ้ว แกว่งแขน แกะสะกิดแผล สะบัดมือ และเกาที่ใดที่หนึ่งบ่อยๆ เป็นต้น

10. ไม่บอกความรู้สึก หรือความต้องการ ไม่รับรู้การสัมผัสทางร่างกาย ไม่แสดงอาการร้อนหรือหนาว ไม่ร้องกินอาหาร ไม่ชูมือขอให้อุ้ม ไม่ขออะไร ไม่ทำท่าทางโต้ตอบใคร แม้ใครตีหรือได้รับบาดเจ็บถึงขั้นเป็นแผลและมีเลือดออกก็ไม่สนใจ ไม่แสดงความเจ็บปวด ไม่ร้องไห้ ไม่แสดงอาการอาย (เดินแก้ผ้าต่อหน้าคนอื่น ฯลฯ) บางคนดูเหมือนคนมีความรู้สึกล่องลอย ไม่มีจุดหมาย และไม่มีชีวิตชีวา เป็นต้น

11. ลักษณะนิสัยก้าวร้าว ชอบทำร้ายร่างกายตนเองหรือคนอื่นแรงๆ บางทีถึงกับเลือดออกกรีดร้องโดยไม่มีเหตุผล เอาแต่ใจตนเอง แสดงอารมณ์รุนแรง โมโหง่าย ชอบร้องไห้และลงนอนซกดินบนพื้น ขว้างปาทำลายของ เป็นต้น

12. ทำอาการซ้ำๆ เช่น เคลื่อนไหวร่างกายซ้ำๆ (โยกตัว เคาะพื้น ดัดข้างฝาแกว่งแขน โขกศีรษะ ฯลฯ) เอาของมาเรียงซ้ำๆ จับของหมุนซ้ำๆ จ้องมองของที่เคลื่อนไหวหรือดวงไฟนานๆ โดยเฉพาะไฟที่กระพริบ หรือส่องแสงแวววาวระยิบระยับ รวมทั้งชอบทำสิ่งต่างๆตามลำดับซ้ำๆ เป็นประจำ เช่น ขั้นตอนการแปรงฟัน การอาบน้ำ การรับประทานอาหาร เป็นต้น

13. พูดซ้ำๆ เช่น พูดคำ วลี หรือประโยคซ้ำๆ โดยไม่สนใจความหมาย ไม่ตั้งใจจะพูดให้ใครฟัง ไม่เจาะจงถามหรือสื่อสารกับใคร อย่างที่เรียกว่า พูดเหมือน “นกแก้วนกขุนทอง”

14. ติดของเฉพาะอย่าง เช่น ถือก้อนขนหนูผืนหนึ่งตลอดเวลา กินของอย่างหนึ่งเป็นประจำ เล่นของอย่างหนึ่งเป็นประจำ ติดการทำอย่างใดอย่างหนึ่งซ้ำๆ ไม่ชอบลอง ทำ กิน หรือใช้ของแบบใหม่ที่ต่างไปจากที่เคย หรือไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะของใช้ กิจวัตรประจำวัน และสิ่งแวดล้อม ชอบให้ทุกอย่างอยู่ที่เดิม และบางคนติดความสะอาดมาก เห็นอะไรสกปรกไม่ได้ มิฉะนั้นจะหงุดหงิด โกรธ หรือกรีดร้อง เป็นต้น

15. สนใจส่วนเล็กๆ ของสิ่งของ โดยดู จับ หรือเล่นซ้ำๆ เช่น ล้อรถยนต์ ขั้วผลไม้ และหูของสัตว์ เป็นต้น

16. ความสนใจสั้น อยู่หนึ่งๆ ได้ไม่นาน มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งใดได้ไม่นาน เดินหรือวิ่งไปโน่นไปนี่ตลอดเวลา บางคนชน ชอบเหยียบ จับ ทำต่างๆนาๆ ซึ่งบางครั้งทำให้สิ่งของเสียหาย หรือเกิดอันตรายได้

17. ไม่มีเหตุผล ทำอะไรมักไม่สมเหตุผล ทำในสิ่งที่คนทั่วไปไม่สามารถคาดเดาได้ว่า จะทำ ชอบทำท่าทาง หรือหน้าตาแปลกๆ หัวเราะ ยิ้มหรือร้องไห้และลงนอนซกดินหรือซกบนพื้น โดยไม่มีเหตุผล หากจะหยุดร้องไห้ก็หยุดทันที และทำเหมือนไม่ได้ร้องไห้มาก่อน บางทีกลัวบางสิ่งบางอย่างที่ไม่น่ากลัว แต่มักไม่กลัวอันตรายและไม่หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตราย เป็นต้น แม้แต่เด็กออทิสติกที่พัฒนามากแล้ว ก็มักมีปัญหาในการตอบคำถามที่ต้องให้เหตุผล

18. อาจมีอาการชัก เป็นระยะๆ

19.บางคนมีลักษณะของปัญญาอ่อน คือพัฒนาการทางร่างกายช้า เรียนรู้ช้า ไม่สามารถคิดหาเหตุผล หรือแก้ไขปัญหาได้ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น กินอาหารเองไม่ได้ ควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ เป็นต้น

20.บางคนฉลาดผิดปกติ และสามารถทำในสิ่งที่ซับซ้อนได้ เช่น เปิด-ปิด และเปลี่ยนวีดีโอได้ วาดรูปตราสัญลักษณ์ของรถทุกยี่ห้อได้ เป็นต้น โดยทั่วไปมักฉลาดทำในสิ่งที่ทำเองคนเดียว ไม่ต้องทำร่วมกับใคร

21.สื่อสารด้วยท่าทาง และ/หรือสายตา เช่น จูงมือไปในที่ที่เด็กออทิสติกต้องการไป ยึดของขโมยใส่มือผู้ใหญ่เมื่อต้องการให้ช่วยฉีกให้ และทำสายตาค่อนข้างไม่พอใจ เป็นต้น

22.ใช้คำไม่ถูกต้องหรือพูดไม่ถูกไวยากรณ์ เช่น ใช้สรรพนามไม่ถูก พูดอย่างหนึ่งแต่หมายถึงอีกอย่างหนึ่ง หรือเรียงคำสลับกัน เป็นต้น

ระดับอาการของเด็กออทิสติก

บุคคลออทิสติกแต่ละคนนั้นจะมี ระดับอาการของออทิสติกแตกต่างกันและอยู่ในระดับที่ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจจำแนกระดับอาการกว้างๆ ได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับกลุ่มที่มีอาการน้อย เรียกว่า กลุ่ม Mild Autism หรือบางครั้งเรียก กลุ่มออทิสติกที่มีศักยภาพสูง (high-functioning autism) ซึ่งจะมีระดับสติปัญญาปกติ หรือสูงกว่าปกติ มีพัฒนาการทางภาษาดีกว่ากลุ่มอื่น แต่ยังคงมีความบกพร่องในทักษะด้านสังคม การรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลอื่น ในปัจจุบันมีผู้เรียกเด็กกลุ่มนี้อีกชื่อหนึ่งว่า แอสเพอร์เกอร์ - Asperger Syndrome ตามชื่อแพทย์ผู้ค้นพบ ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นทางวิชาการในการแจกรายละเอียดของปัญหาเพื่อกำหนดแนวทางการช่วยเหลือที่ชัดเจนขึ้น แต่โดยสภาพพื้นฐานความต้องการจำเป็นทั้งกลุ่มออทิสติกที่มีศักยภาพสูงกับกลุ่มแอสเพอร์เกอร์ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

2. ระดับกลุ่มที่มีอาการปานกลาง เรียกว่า กลุ่ม Moderate Autism ในกลุ่มนี้จะมีความล่าช้าในพัฒนาการด้านภาษาการสื่อสาร ทักษะสังคม การเรียนรู้ รวมทั้งด้านการช่วยเหลือตนเอง และมีปัญหาพฤติกรรมกระตุ้นตนเองพอสมควร

3. ระดับกลุ่มที่มีอาการรุนแรง เรียกว่ากลุ่ม Severe Autism ในกลุ่มนี้จะมีความล่าช้าในพัฒนาการเกือบทุกด้าน และอาจเกิดร่วมกับภาวะอื่น เช่น ปัญญาอ่อนรวมทั้งมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง

การวินิจฉัยโรคออทิสซึม

การวินิจฉัยโรคออทิสซึมต้องอาศัยการตรวจสอบประวัติอย่างละเอียดเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการทุก ๆ ด้านของเด็กตั้งแต่แรกเกิด การกิน การนอน การขับถ่าย รวมทั้ง

การแสดงออกทางพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเด็กปกติในช่วงอายุเดียวกัน ซึ่งอาจใช้เกณฑ์การพิจารณาตั้ง เพ็ญแข ลิมศิลา (2540: 33-57) ดังต่อไปนี้

1. ต้องพบอาการทั้งหมดอย่างน้อย 6 ข้อย่อย จากข้อ (1), (2), (3) ได้แก่
 - (1) ไม่สนใจสังคมรอบข้าง ซึ่งแสดงให้เห็นได้อย่างน้อยที่สุด 2 ข้อย่อย ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ไม่สามารถแสดงการโต้ตอบกับผู้อื่นได้ เช่น ไม่สบตากับผู้ใดไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทางแต่อย่างใด
 - 1.2 ไม่มีความสามารถที่จะผูกสัมพันธ์กับใครเพื่อให้เป็นเพื่อนกันได้
 - 1.3 ขาดการแสวงหาเพื่อที่จะเล่นสนุกกับใคร ไม่แสดงความคิดเห็นที่จะทำงานร่วมกับใครไม่สามารถร่วมกันทำประโยชน์ต่อส่วนรวมกับผู้อื่นได้
 - 1.4 ไม่สามารถติดต่อทางสังคมและการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมเมื่ออยู่ในสังคม
 - (2) ไม่สามารถสื่อความหมายได้ ซึ่งจะต้องพบหัวข้อย่อยอย่างน้อย 1 ข้อ ดังนี้
 - 2.1 มีความล่าช้าหรือไม่มีพัฒนาการในด้านภาษาและการพูดเลยหรือไม่สามารถใช้กิริยาท่าทางในการสื่อความหมาย กับผู้ใดได้
 - 2.2 ในรายที่สามารถพูดได้แล้ว ก็ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม
 - 2.3 มักจะพูดซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนเองต้องการจะพูด และตนเองสนใจโดยไม่สนใจว่าผู้อื่นฟังหรือไม่
 - 2.4 ไม่สามารถเล่นลอกเลียนแบบที่เคยพบเห็นในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย
 - (3) มีพฤติกรรมความสนใจและการกระทำซ้ำๆ ซึ่งจะต้องพบ 1 ข้อย่อยดังนี้
 - 3.1 มีพฤติกรรมซ้ำๆ อย่างเดียวหรือมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ มีความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะสิ่งที่ผิดปกติอย่างเด่นชัด
 - 3.2 การทำกิจวัตรประจำวันที่เคยทำซ้ำๆ เป็นประจำ ต้องกระทำตามขั้นตอนเหมือนเดิมทุกครั้ง
 - 3.3 มีการเคลื่อนไหวซ้ำๆ เช่น กระดิกนิ้วมือไปมา การโบกมือไปมา การหมุนมือ เป็นต้น
 - 3.4 มีความสนใจ เกี่ยวกับส่วนใดส่วนหนึ่งของวัตถุ หรือของเล่นเท่านั้น

2. จะต้องพบว่ามีความล่าช้าหรือความผิดปกติอย่างน้อย 1 ข้อ ก่อนอายุ 3 ปี คือ
 - (1) ความสัมพันธ์ทางสังคมและการโต้ตอบกับคนรอบข้าง
 - (2) ภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมายในสังคม
 - (3) การเล่นจากการสร้างจินตนาการ
 - (4) ความผิดปกตินี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความผิดปกติอื่นๆ เช่น ความผิดปกติทางสมอง
3. ความผิดปกตินี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการผิดปกติอื่นๆ เช่น ความผิดปกติทางสมองอื่น ๆ ในวัยเด็ก

หลักการปฏิบัติเพื่อพัฒนาเด็กออทิสติก

พวงแก้ว กิจธรรม (2543: 18-23) กล่าวว่า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการรักษาบำบัดเด็กออทิสติก ผู้ที่ดูแล ใกล้ชิด และเกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก ควรปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้

1. ให้ความรัก ความอบอุ่น และความเอาใจใส่เด็กออทิสติกให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ไม่ควรแสดง หรือใช้คำพูดใดๆ ที่แสดงว่า “ไม่รัก” เช่น ชูเด็กกว่าหากไม่ทำตามสั่ง “แม่ไม่รักแล้วนะ” เพราะเด็กออทิสติกมักสามารถรับรู้ได้และจดจำฝังใจ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือแสดงอาการต่อต้าน ปฏิเสธ และก้าวร้าวเพื่อเรียกร้องความรักและความสนใจ ควรยึดหลักการให้เด็กออทิสติกรับรู้ว่าคุณคน “รักเขาเสมอ” ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเขาจะเป็นอย่างไร ไม่ว่าจะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู พี่เลี้ยง และทุกคนจะปฏิบัติต่อเขาอย่างไร ล้วนทำด้วยความรัก ไม่เคยหยุดรัก ไม่เคยรักน้อยลง และไม่มีวันหยุดรัก

2. สร้างสัมพันธภาพกับเด็กโดยการสร้างบุคลิกที่มีเมตตา อบอุ่น อารมณ์เย็น อ่อนโยน นุ่มนวล ละมุนละม่อม ใจดี แต่เข้มแข็ง มั่นคง และเฉียบขาดในการทำตามหลักการ และกฎที่สำคัญ เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยเสียงอ่อนโยน เข้าไปใกล้ชิดเด็ก กอดเด็กบ่อยๆ ให้ความสนใจต่อสิ่งที่เด็กทำ ไม่ขัดจังหวะสิ่งที่เด็กกำลังทำ และไม่ดูว่า แต่ถ้าจำเป็น เช่น เด็กร้องไห้ โดยไม่มีเหตุผล อาจต้องปล่อยให้เด็กร้องไห้จนกว่าจะหยุดเอง เป็นต้น

3. แสดงให้เด็กออทิสติกรับรู้ว่าการสอนและฝึกเพื่อปรับพฤติกรรมใด ๆ เป็นความจำเป็นต้องทำตามกฎระเบียบของสังคม ไม่ใช่เป็นความต้องการส่วนตัว หรือการเอาแต่ใจตนเองของผู้ฝึก พ่อแม่ พี่เลี้ยง หรือครู แต่ทุกคนต้องทำตามกฎระเบียบของสังคม อย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ

4. พยายามจัดให้เด็กออทิสติกได้เห็นว่าการแสดงพฤติกรรม หรือการสื่อสารที่สอน และฝึกให้เขาทำนั้น เป็นสิ่งที่คนหรือเด็กปกติต้องทำ หรือทำอยู่ทั่วไป การเห็นคนหรือเด็กอื่นทำ ช่วยเด็กออทิสติกให้ยอมรับ และเริ่มต้นปรับพฤติกรรมโดยการทำเลียนแบบตามตัวอย่างก่อนที่จะสามารถทำด้วยตนเอง

5. ทุกคนที่อยู่ใกล้ชิด เลี้ยงดู หรือฝึกสอนเด็กออทิสติก ต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็กออทิสติกอย่างเคร่งครัด นั่นคือถ้าอยากให้เด็กมีพฤติกรรมเช่นไร ทุกคนต้องมีพฤติกรรมเช่นนั้น ยกเว้นกรณีที่เป็นจริงๆ ได้แก่ พฤติกรรมที่ผู้หญิงต้องทำต่างจากผู้ชาย หรือเด็กต้องทำต่างผู้ใหญ่ เป็นต้น แต่ต้องพยายามอธิบายความแตกต่างนี้ให้เด็กเข้าใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ดูแลเด็กออทิสติกไม่ควรทำอะไรที่ไม่ต้องการให้เด็กออทิสติกทำ

6. ฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเด็กออทิสติกอย่างใกล้ชิด ทำบันทึกสิ่งที่เขาชอบและไม่ชอบ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และจำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วนตามลำดับ รวมทั้งสาเหตุซึ่งมักมีผลกระทบ ให้เด็กเกิดอารมณ์แปรปรวน และอื่นๆ เพื่อให้รู้จักธรรมชาติ ความคิด ความรู้สึก พฤติกรรม และลักษณะนิสัยของเด็กให้มากที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนดำเนินการช่วยเหลือเด็ก เมื่อรู้จักและคุ้นเคยกับเด็กแล้ว ควรสามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าว่าเด็กจะทำอะไร หรือจะมีปฏิกิริยาตอบอย่างไร ก่อนเด็กแสดงปฏิกิริยา เพื่อจัดการป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง หรือปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมได้ทัน่วงที

7. รักษากฎ หรือข้อตกลงอย่างเคร่งครัด และสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กออทิสติกเข้าใจ ปฏิบัติตามได้ง่าย และเรียนรู้การควบคุมตนเอง ไม่ควรโลเล เปลี่ยนแปลง หรือใช้บ้างไม่ใช้บ้าง ยกเว้นเมื่อเกิดกรณีที่เป็นจริงๆ จึงยอมยืดหยุ่นได้ เช่น เมื่อมีกฎว่าต้องกินข้าวเข้าก่อนไปโรงเรียน ควรพยายามให้เด็กกินทุกเช้า โดยใช้การกระตุ้น จูงใจ ให้รางวัล รวมทั้งจัดหาอาหารที่ ถูกใจเด็กมากที่สุด ถ้าเด็กไม่ยอมกิน ควรจูงใจให้กินอย่างน้อย 1 คำ หรือเพิ่มจำนวนคำเท่าที่สามารถต่อรองกับเด็กได้ แต่ไม่ควรยกเว้นว่าไม่ต้องกินเลย นั่นคือแสดงให้เด็กรับรู้ว่าเขาต้องเชื่อฟังพ่อแม่ พี่เลี้ยง หรือผู้ดูแล และทำตามใจตนเองไม่ได้

8. ให้เด็กทำในสิ่งที่เขาต้องการและมีความสุข ตราบเท่าที่การกระทำนั้น ไม่ก่อให้เกิด ความเสียหาย หรืออันตราย และอยู่ภายใต้ขอบเขต บริเวณหรือเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แล้ว เช่น เล่น อยู่ในห้อง เล่นเฉพาะของเล่นที่จัดให้ เป็นต้น อย่าดูแลเข้มงวดตลอดเวลา เพราะทำให้เด็กเครียด มาก การให้เด็กได้ทำสิ่งที่เขาต้องการจะช่วยให้เด็กอารมณ์ดี มีความสุข และพร้อมจะเรียนรู้สิ่ง อื่นๆ ได้ง่ายขึ้น

9. อย่าทำให้เด็กอารมณ์เสียโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะไม่บังคับเด็กให้ทำในสิ่งที่เด็กไม่ ต้องการ หรือขัดจังหวะขณะเด็กกำลังทำในสิ่งที่เขามีความสุข และไม่ก่อให้เกิดการเสียหาย รวมทั้งไม่ควรแก้ง ยั่วเย้า กระเช้าแหย่เด็กเพื่อความสนุกสนาน แต่ทำให้เด็กหงุดหงิด หรืออแง เพราะจะช่วยฝึกให้เด็กมีอารมณ์สงบนิ่ง และมีสมาธิยาวนานขึ้น

10. สร้างแรงจูงใจ และแรงเสริมเพื่อดึงความสนใจให้เด็กอยากทำพฤติกรรมที่เหมาะสม นั่นคือควรให้รางวัลเด็กออทิสติกอย่างสม่ำเสมอเมื่อเด็กทำสิ่งที่ดี ถูกต้อง หรือเหมาะสม การให้ แรงเสริม รางวัล หรือสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามต้องการเป็นสิ่งสำคัญมาก และ

ควรใช้อย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมมากกว่าการบังคับเด็กให้ทำอะไรโดยเด็กไม่เต็มใจ ไม่กระตือรือร้นหรือไม่อยากทำ

วิธีการสร้างแรงจูงใจ และแรงเสริม เรียงตามลำดับจากระดับน้อยไปมาก ได้ดังนี้

10.1 ยิ้ม

10.2 ยิ้ม และพยักหน้า

10.3 พุดชมเชย เช่น - ถูก แม่ชอบ ดี เก่ง เก่งจริงๆ ฉลาด ฯลฯ
- สวยดี เร็วดี เพราะดี ชัดดี ฯลฯ

10.4 พุดชมเชยพร้อมกับตบมือ อาจชวนเด็กตบมือให้ตนเองด้วย

10.5 พุดชมเชยพร้อมกับชูนิ้วหัวแม่มือให้เด็กดู

10.6 พุดชมเชยพร้อมกับชวนให้คนอื่น ๆ ดู ให้คนอื่นตบมือให้ ยกนิ้วหัวแม่มือให้หรือให้คนอื่นพุดชมเชยอีก

10.7 ให้รางวัลที่เด็กพอใจ และเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ เช่น ให้ของเล่น ให้ขนมกิน ให้ดูโทรทัศน์ พาไปเดินเล่น พาไปเที่ยว ฯลฯ ข้อสำคัญคือ ไม่ควรให้รางวัลในลักษณะที่เป็นการยกเว้น ไม่ต้องทำตามกฎระเบียบ หรือข้อตกลง

11. เริ่มฝึกพฤติกรรมโดยให้เด็กทำเลียนแบบและทำตามแบบ โดยทำซ้ำๆ ในสถานการณ์ต่างๆ กับคนที่หลากหลาย จนกว่าเด็กจะสามารถจำ และทำด้วยตนเอง ทั้งนี้ต้องจัดให้มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม สถานการณ์ คน อุปกรณ์ หรือสื่อที่ละน้อย เปลี่ยนอย่างช้าๆ เปลี่ยนทีละอย่าง และเปลี่ยนทีละขั้นตอน เป็นต้น

12. สิ่งทีละอย่างและใช้คำสั่งสั้นๆ เมื่อเด็กพัฒนาการทำเลียนแบบ และการทำตาม พอสมควรแล้ว จึงฝึกสั่งให้เด็กทำโดยเริ่มจากคำสั่งสั้นๆ ง่ายๆ ตรงไปตรงมา แล้วจึงใช้คำสั่งที่ยาวขึ้น ยากขึ้น หรือใช้คำสั่งที่ให้ทำมากกว่า 1 อย่าง ตามลำดับ

13. จัดกิจกรรมปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านร่างกาย และความคิดของเด็ก โดยเลียนแบบการพัฒนาของเด็กทั่วไป เช่น การเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้แขน ขา มือ และนิ้ว การเรียนเรื่องพื้นฐาน เช่น ส่วนประกอบของร่างกาย ขนาด รูปร่าง และสี เป็นต้น

14. จัดกิจกรรมให้เด็กฝึกทำในลักษณะเป็นขั้นตอนเรียงลำดับ จากขั้นตอนที่ง่าย สั้น และมีน้อยขั้นตอน ไปสู่ขั้นตอนที่ยาก ยาวและมีขั้นตอนมากขึ้นตามลำดับ เพราะ เด็กออกทิสติกชอบทำกิจกรรมเรียงตามลำดับซ้ำๆ จนเมื่อเด็กพัฒนาพอสมควรแล้วจึงฝึกตัด เพิ่มหรือสลับขั้นตอนได้

15. อย่าสั่งให้เด็กออกทิสติกทำในสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ เพราะเด็กจะไม่ยอมทำ หวาดกลัว ต่อต้าน อารมณ์เสีย และเกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ควรให้เด็กทำสิ่งที่เหมาะกับความสามารถของเด็กแต่ละคน และเริ่มทำสิ่งง่ายๆ ไปหาสิ่งยากเสมอ

16. ให้เวลาเด็กออทิสติกคิด และทำ เด็กออทิสติกมักใช้เวลาในการตัดสินใจ คิด และทำ ยาวนานกว่าเด็กทั่วไป บางทีบอกแล้ว 5 นาที เด็กจึงตัดสินใจทำ ดังนั้นจึงไม่ควรเร่งหรือเข้าชี้ เด็ก ออทิสติก

17. ไม่ตามใจเด็ก เด็กออทิสติกมักมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ หรือไม่เหมาะสมหลายประการ หลักการที่จะทำให้เด็กหยุดพฤติกรรมเหล่านั้น ได้แก่

17.1 เบี่ยงเบนความสนใจ โดยการจูงใจเด็กให้สนใจสิ่งอื่น หรือทำอย่างอื่นแทน เช่น ชวนเด็กพูดคุยเรื่อง que เด็กสนใจ ชวนเด็กให้เล่นของเล่นที่เด็กชอบ ชวนเด็ก เปลี่ยนอิริยาบถ เป็นต้น

17.2 ชัดขวางการทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ถ้าเด็กออทิสติกกำลังเล่นนิ้ว ตนเอง ให้หาของ que เด็กเคยสนใจส่งให้เด็กถือในมือ เพื่อให้มือของเด็กไม่ว่างที่ จะเล่นอีกต่อไป เป็นต้น

17.3 เข้าควบคุมสถานการณ์ เพื่อปรับให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น ถ้าเด็ก ออทิสติกกำลังอารมณ์เสียและจะปาสิ่งของเพื่อให้เกิดความเสียหาย ให้รีบหยิบ ของที่ใช้ในเกมปาเล่นมาให้เด็กปาดตามกฎเกณฑ์ของสังคม เช่น เล่นเกมปาลูก บอลใส่ข้างฝาหรือใส่ตะกร้า หรือถ้าเด็กทำท่าจะวิ่งเตลิดไปให้นำเด็กวิ่งเล่น แทน เป็นต้น

17.4 สกัดกั้นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก่อนเด็กจะทำ เช่น เด็กออทิสติกบางคน อาเจียนหลังอาหารเข้า บางคนร้องไห้ก่อนโรงเรียนเล็ก เป็นต้น ให้ชักจูงเด็ก ออทิสติกจذبหรือหมกมุ่นกับกิจกรรมที่เขาสนใจมากที่สุดก่อนถึงเวลาที่เขา เคยมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จนกว่าเวลานั้นจะผ่านพ้นไป โดยทำซ้ำ ๆ ติดต่อกันอย่างน้อย 5 วัน เพื่อให้เด็กหยุดพฤติกรรมนั้น ๆ ติดต่อกัน จนเกิด ความเคยชิน และไม่ทำพฤติกรรมนั้นอีก

17.5 เข้าไปกอดรัดเด็ก เพื่อทั้งแสดงความรัก ให้ความอบอุ่น และจับเด็กให้หยุด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การกอดอาจต้องทำค่อนข้างรุนแรงเพื่อให้เด็กไม่ สามารถเคลื่อนไหวและควบคุมตนเองได้ แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้เด็กเจ็บมาก หรือเกิดอันตราย และทันทีที่เด็กลดความรุนแรง ต้องค่อย ๆ คลายกอดเด็ก

17.6 เมินเฉย ในกรณีที่วิธีการดังกล่าวข้างต้นไม่ได้ผล โดยเฉพาะเมื่อเด็กออทิสติก มีอาการร้องไห้และชักดิ้น ให้จัดสภาพแวดล้อม หรือจัดเก็บสิ่งของต่าง ๆ รอบตัวเด็กจนแน่ใจว่า จะไม่เกิดอันตรายกับเด็ก เช่น ไม่มีของแข็ง หรือของมีคมที่เด็กจะดิ้นชนได้ เป็นต้น แล้วปล่อยให้เด็กร้องไห้ จนกว่าจะหยุดเอง แต่ ผู้ดูแล จะต้องนั่งเฝ้าดูเด็กอยู่ห่าง ๆ ในระยะที่เด็กมองเห็น และสามารถเข้าถึง

ตัวเด็กได้ในทันทีที่อาจเกิดอันตรายกับเด็กหรือเด็กทำร้ายตัวเอง ควรแสดงให้เด็กเห็นว่าสิ่งที่เด็กทำนั้นไม่ถูกต้อง เขาควรหยุดทำ และกำลังรอให้เด็กหยุดทันทีที่เด็กแสดงที่ทาลดความรุนแรง (ชกหรือดินเบาลงแต่ยังร้องไห้ หยุดชกแต่ยังร้องไห้เสียงดัง ร้องไห้เสียงเบาลง ฯลฯ) จะหยุด หรือหยุดร้องไห้ ให้พูดชมเชย ตบมือ ชยับเข้าไปใกล้เด็ก กอดเด็กหรือแสดงให้เห็นว่าทำถูกต้องแล้วทันที ทำเช่นนี้เป็นระยะ ๆ ถ้าเด็กร้องไห้รุนแรงขึ้น ให้คลายมือที่กอด ชยับถอยห่างออกเพิ่มขึ้น ๆ ที่สำคัญคือ ไม่ควรแสดงอาการโกรธ ไม่พอใจ ไม่มองเด็กพูดหรือแสดงให้เห็นว่าไม่รักแล้ว เด็กถูกทอดทิ้งและหนีไปซ่อนไม่让孩子เห็นเป็นต้น

ในกรณีที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือผู้ฝึกมีกิจกรรมอื่นอยู่อาจเมินเฉยต่อเด็ก โดยการดำเนินกิจกรรมอื่นต่อไป และแสดงอาการไม่สนใจว่าเด็กทำอะไร จนกว่าเด็กจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

- 17.7 ออกคำสั่ง สำหรับเด็กออทิสติกที่มีพัฒนาการรับรู้ภาษาพูดบ้างแล้ว ควรฝึกเด็กให้รับรู้คำสั่งสำคัญ ๆ เช่น หยุด ไม่เอา มา รอ เป็นต้น แล้วใช้คำสั่งเหล่านั้นเพื่อให้เด็กออทิสติกหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อเด็กรับรู้ภาษาพูดมากขึ้นจึงใช้คำสั่งที่ยาวขึ้นพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล ตามความเหมาะสม

18. พูดคุย กับเด็กบ่อย ๆ เพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับการฟังเสียงพูด รับรู้ภาษาพูด และพัฒนาการสื่อสาร โดยพูดให้ชัดเจน อย่าพูดเร็วเกินไป พูดซ้ำๆ และพูดคุยเรื่องเดิมบ่อย ๆ ตลอดจนใช้ภาษาที่สั้น ง่าย ตรงไปตรงมา จะช่วยเด็กออทิสติกให้เข้าใจและเรียนรู้ภาษาได้เร็วกว่าการใช้คำยาก ๆ และพูดอธิบายยืดเยื้อ

อย่างไรก็ดีแม้การเลี้ยงดู ดูแลหรืออยู่กับเด็กออทิสติกเป็นเรื่องค่อนข้างยุ่งยาก แต่พ่อแม่ พี่เลี้ยง ผู้ฝึก ครู และคนอื่น ๆ ควรเคร่งครัดกับกฎ ต่อไปนี้ 1) ไม่ใช้อารมณ์ (เสีย) กับเด็ก 2) ไม่ทำร้ายเด็ก และ 3) ไม่ทอดทิ้งเด็ก ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น

หลักการลงโทษเด็กออทิสติก

พวงแก้ว กิจกรรม (2543: 24-25) กล่าวว่าเด็กออทิสติกมักทำผิดบ่อย ๆ พอ ๆ กับการไม่ยอมทำอะไรเลย แต่ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ก็ไม่ควรลงโทษเด็กออทิสติกโดยการตีหรือทำร้ายเด็กในลักษณะใด ซึ่งหมายรวมถึงการไม่ควรตีเด็กด้วยอารมณ์ เด็กออทิสติกบางคนอาจไม่ร้องไห้ ไม่แสดงอาการเจ็บปวดต่อการถูกตี แต่บอกไม่ได้ว่าเด็กขวัญเสียเพียงใดจากการถูกตีซึ่งอาจมีผลให้

พฤติกรรมถดถอยได้ ดังนั้น เพียงแต่เมินเฉย ไม่สนใจการกระทำของเด็ก หรือไม่สนใจว่าเด็กจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ ก็เป็นการลงโทษเด็กที่รุนแรง และกระทบกระเทือนจิตใจเด็กพอแล้ว

หนึ่ง ต้องระมัดระวังไม่ให้เด็กเข้าใจผิดว่าปฏิกริยา และการลงโทษบางอย่างเป็นการสร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัล หรือเป็นการเล่นกับเด็ก ยกตัวอย่าง เช่น การที่เด็กร้องไห้ และลงนอนดิ้นกับพื้น แล้วพ่อแม่วิ่งเข้าไปกอด อาจทำให้เด็กใช้การร้องไห้ และลงนอนดิ้นกับพื้นเป็นการเรียกกร้องความสนใจจากพ่อแม่ หรือถ้าเด็กทำผิดแล้วพ่อแม่เข้าไปตี เด็กออกทิสติกซึ่งไม่สนใจกับความรู้สึกเจ็บจากการตี อาจคิดว่าการที่พ่อแม่เข้ามาตี เป็นการเข้ามาหาด้วยความสนใจ เด็กจึงไม่เรียนรู้ว่าเด็กทำผิด เด็กบางคนถูกเพื่อนทำร้าย แต่เด็กคิดว่าเพื่อนเล่นด้วย ดังนั้นพ่อแม่ต้องคอยสังเกต และปรับเปลี่ยนท่าทีต่อการตอบสนองต่อปฏิกริยาของเด็กให้เหมาะสม

เด็กออทิสติกกับการศึกษา

ข้อจำกัดของเด็กออทิสติกในการเข้าเรียนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ มีหลายประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อจำกัดด้านภาษาและการสื่อความหมาย

ภาษาประกอบด้วย ความเข้าใจและการพูด การสื่อความหมาย ได้แก่ การแสดงออกด้วยกิริยาท่าทาง เพื่อส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจเจตนาของตน ข้อจำกัดด้านนี้จึงส่งผลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก

2. ข้อจำกัดด้านสังคมและอารมณ์

อาทิ การปรับตัวเข้ากับกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม การควบคุมอารมณ์เมื่ออยู่ร่วมหรือทำกิจกรรมกับกลุ่ม ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก

3. ข้อจำกัดด้านพฤติกรรมและพฤติกรรมซ้ำ

เด็กออทิสติกบางคน มีปัญหาพฤติกรรม เช่น ความสนใจสั้น หรือที่เรียกว่า สมาธิสั้น หรือ บางคนมีพฤติกรรมซ้ำ ๆ เป็นพฤติกรรมการกระตุ้นตนเอง เช่น เล่นนิ้วมือตลอดเวลา ส่งเสียงอยู่ในลำคอตลอดเวลา ทำให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้จำกัด

4. ข้อจำกัดด้านการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส

การตอบสนองหรือการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสที่ผิดปกติ ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ และเรียนรู้ของเด็ก เช่น การแยกความเหมือนหรือความแตกต่างด้วยสายตา ย่อมส่งผลกระทบต่อการอ่าน

5. ข้อจำกัดด้านการคิดอย่างมีจินตนาการ

จินตนาการ เป็นการคิดต่อยอดและขยายผล หากเด็กมีข้อจำกัดด้านนี้ การเรียนรู้ย่อมเป็นไปได้ไม่เต็มที่

6. ข้อจำกัดด้านการเรียนรู้

ในเด็กออทิสติกบางคน ระดับความสามารถในการเรียนรู้ เช่น ทักษะการสังเกต การจับคู่ การจัดลำดับ และอื่น ๆ มีความจำกัด ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้เชิงวิชาการ

7. ข้อจำกัดด้านพัฒนาการทางกายบางด้าน

การไม่ประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและตา ความไม่คล่องแคล่วของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ การเคลื่อนไหวทางร่างกายที่ดูไม่สมดุล เช่น งุ่มง่าม ทำให้เด็กขาดทักษะการเคลื่อนไหว ทำให้การเรียนรู้บางด้านที่ต้องใช้ทักษะด้านนี้มีความจำกัด เช่น งานการประดิษฐ์ที่มีความละเอียด

จ. แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติและเด็กออทิสติก

ความเป็นมาของการเรียนร่วม

ในอดีตการเรียนร่วมเป็นแนวทางที่ประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจกันน้อยมากเมื่อเทียบกับการจัดโรงเรียนเฉพาะทาง แต่ในปัจจุบันหลักการทางการศึกษาที่เปลี่ยนไป ทำให้การจัดการเรียนร่วมมีบทบาททางการศึกษามากขึ้น ในส่วนนี้ ผดุง อารยวิญญู (2542: 3-4) และอุบล เล่นวารี (2542: 21-22) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของการเรียนร่วมไว้ว่า

การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในยุคต้น ๆ เป็นการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษที่จัดตั้งขึ้นสำหรับเด็กเหล่านี้โดยเฉพาะ เช่น โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนคนตาบอด เป็นต้น ในประเทศทางตะวันตกที่ระบบการศึกษาเจริญก้าวหน้ามากแล้วนั้น พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนพิเศษที่จัดตั้งขึ้นสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มพิการนั้น ไม่เหมาะสมหลายประการ ผิดหลักการที่จัดแยกเด็กออกเป็น “ชนส่วนน้อย” ของสังคม และขัดแย้งกับสิทธิพื้นฐานของเด็ก ผู้ปกครองของเด็กควรมีสิทธิเลือกที่จะเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ หรือเรียนในโรงเรียนพิเศษ จึงมีแนวโน้มที่จะให้เด็กเรียนร่วมในโรงเรียนปกติมากขึ้น รัฐบาลของหลายประเทศจึงกำหนดมาตรการให้โรงเรียนร่วม ดังนั้นแนวโน้มในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา เด็กที่มีความต้องการพิเศษจึงเข้าเรียนในโรงเรียนปกติมากขึ้น เด็กที่อยู่ในโรงเรียนพิเศษอยู่แล้วที่พอจะเรียนร่วมได้ ก็ย้ายออกมาเรียนร่วมในโรงเรียนปกติจนทำให้เด็กในโรงเรียนพิเศษลดลงมาก บางแห่งต้องปิดตัวลงเนื่องจากไม่มีเด็กเข้าเรียน

ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จึงต้องจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาได้เรียนร่วมกับเด็กปกติตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงมี ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบใด หรือเป็นเด็กด้อยโอกาสอื่น ๆ เด็กเหล่านี้ควรได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติในโรงเรียนเดียวกัน

สำหรับในประเทศไทยนั้น การจัดการศึกษาในประเทศไทยเริ่มต้นมาช้านานแล้ว แต่มิได้มีการบังคับให้เด็กไทยทุกคนต้องเข้าเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติประถมศึกษาปี พ.ศ.2478 ยกเว้นให้เด็กพิการไม่ต้องเข้าเรียนอันเป็นเหตุให้คนพิการขาดโอกาสทางการศึกษา ต่อมาเมื่อเปลี่ยนมาใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ทำให้ผู้พิการมีสิทธิทางการศึกษา เท่าเทียมเด็กปกติอีกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากทางกระทรวงศึกษาธิการได้ทดลองสอนเด็กพิการทุกประเภท พบว่าเด็กพิการสามารถเรียนได้ไม่ว่าจะเป็นความพิการด้วยเหตุแห่งร่างกาย หรือ สติปัญญา (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย, 2529: 1)

ในปี พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการทดลองเรียนร่วมในโรงเรียนปกติขึ้นเป็น ครั้งแรกในโรงเรียนประถมศึกษา 7 แห่งในกรุงเทพมหานคร คือ ที่โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะ สงคราม โรงเรียนวัดพญาอัง โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนวัดนิมมานรดี โรงเรียนสามเสนนอก และ โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม การทดลองเรียนร่วมที่จัดครั้งนี้จัดให้เฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาเท่านั้น ต่อมาปี พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการได้รับการสนับสนุนด้านวิทยากรจาก มูลนิธิช่วยคนตาบอด ประเทศสหรัฐอเมริกา (American Foundation Oversea for the Blind) ให้ มีการสอนคนตาบอดเรียนร่วมในโรงเรียนปกติขึ้น ดังนั้นจึงทำให้การเรียนร่วมเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ในหมู่ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเป็นเด็กพิการ การเรียนร่วมได้พัฒนาเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ เกี่ยวกับเด็กพิการว่า “เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ตามความ เหมาะสม” (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย, 2529: 1)

ความหมายของการเรียนร่วม

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ ซึ่งแต่ละท่านได้มีการให้ ความหมายของการเรียนรวมหลากหลายกันไป แต่เมื่อทำการพิจารณาแล้วจะพบว่ามีความ เป็นไปในทางเดียวกัน ดังต่อไปนี้

ผดุง อาระวิญญู (2533: 188) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า “วิธีการจัดการ ศึกษาให้แก่เด็กพิเศษ ได้เข้าเรียนในชั้นเดียวกันกับเด็กปกติ”

ศรียา นิยมธรรม (2532: 36-37) กล่าวว่า “การเรียนร่วม หมายถึง วิธีการจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้ เจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อมของการได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ โดยการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นต้องเกี่ยวข้องกับพัฒนาการต่าง ๆ ทุกด้าน คือ ร่างกาย สังคม ภาษา และสติปัญญา”

ความหมายของการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

สำหรับของการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก ได้มีนักการศึกษาอีกหลายท่านได้กล่าวเอาไว้เช่นกัน ดังต่อไปนี้

วารี ธีระจิต (2534: 11) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกว่า หมายถึง “การรวมเด็กออทิสติกไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด”

Kauffman และ Hallahan (1981: 1-12) ให้นิยามของการเรียนร่วมไว้สรุปได้ดังนี้ การเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก หมายถึง “การให้เด็กออทิสติกกับเด็กปกติอยู่รวมกันทางการเรียนการสอน และทางสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนการวางแผนทางการศึกษาที่กำลังดำเนินอยู่ และพิจารณาเป็นรายบุคคล”

จากความหมายและนิยามของการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กออทิสติกเจริญเติบโตเต็มที่ตามความสามารถของตน โดยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กปกติ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม ให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

การจัดการเรียนรวม “Inclusion” เด็กพิเศษที่เข้าเรียนรวมกับเพื่อน ๆ ปกติแบบเคียงบ่าเคียงไหล่กันไป จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน เด็กจะเข้าใจถึงความเหมือนและความไม่เหมือนในการอยู่ร่วมกัน เด็กปกติก็เรียนที่จะยอมรับความพิการด้านความสามารถของเพื่อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา การยอมรับความพิการ การไร้ความสามารถ จึงเป็นเรื่องจำเป็น นอกจากนี้เด็กที่เรียนรมนั้น จะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือและความรู้สึกรับผิดชอบที่จะพัฒนาไปด้วยกันในชั้นเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กันเช่นนี้ จะส่งผลให้มีการยอมรับซึ่งกันและกัน รู้สึกและตระหนักถึงความพิการได้ ซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญเมื่อเด็กเหล่านี้เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามเด็กที่เรียนในระบบ “Inclusion” ยังคงต้องได้รับการบริการศึกษาพิเศษไม่ว่าจะเป็นครูพิเศษ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการศึกษาพิเศษต่อเนื่องกันไป การเรียนในระบบนี้มีได้หมายความว่า จะลดบริการพิเศษต่าง ๆ ลงหากเพียงแต่มีการเปลี่ยนวิธีการจัดการและการให้บริการ

นอกจากนี้ยังสามารถแยกความสำคัญของการเรียนร่วมออกเป็นหลายประการดังที่ Hotchkis (อ้างถึงใน อุบล เล่นวารี, 2542: 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กมีโอกาสได้เรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติ โดยไม่มีข้อยกเว้น เช่น ถ้าเด็กในชั้นเรียนพิเศษครุ้มักจะให้สิทธิพิเศษแก่เด็กมากไป หรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ ครูก็มักจะปล่อยเพราะถือว่าเด็กมีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กก็จะต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่นเด็กก็จะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้นมีเพื่อนมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่เพื่อนพิการเท่านั้น เพื่อนบ้านยังเข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้น ยอมให้ลูกของตนซึ่งเป็นเด็กปกติมาเล่นด้วย เพราะเป็นเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

3. ทางด้านการเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะได้เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเด็กพิการเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ขวนขวานในท่าทาง และรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่า เด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ทางด้านเศรษฐกิจ (ประหยัดงบประมาณของรัฐ) เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่ต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ จึงเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายและงบประมาณไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริม หรือครูเวียนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหาร ก็มีผู้บริหารของโรงเรียนปกติคนเดียว จึงเป็นการประหยัดในด้านงบประมาณของรัฐ

สำหรับในประเทศไทยนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมเป็นที่ยอมรับ และมีการพยายามผลักดันให้มีการดำเนินการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ และกว้างขวางเพื่อเปิดโอกาสให้แก่เด็กพิการในที่ต่าง ๆ ของประเทศไทยได้เรียนร่วมอย่างทั่วถึง โดยมีเหตุผลทางด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วม ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย, 2529: 2-3)

1. เด็กพิการมีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ไม่ต้องเดินทางไปโรงเรียนพิเศษที่มีอยู่ห่างไกลมากจนเป็นภาระของผู้ปกครองที่จะต้องรับส่ง

2. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียเงินเพื่อส่งบุตรพิการไปอยู่โรงเรียนประจำ

3. เด็กพิการได้มีชีวิตรอยู่ในครอบครัวกับบิดา มารดา และญาติพี่น้องตามปกติ และมีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกของครอบครัวโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยกออกไปด้วยเหตุแห่งความพิการ

4. เด็กพิการจะมีโอกาสเรียนรู้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ซึ่งนับว่าเป็นประสบการณ์ตรง เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

5. เป็นการลดภาระของรัฐบาล เพราะการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษเฉพาะต้องใช้งบประมาณมาก

6. สังคมเข้าใจและยอมรับเด็กพิการว่า มีความสามารถเช่นเดียวกับเด็กปกติ และช่วยให้เด็กพิการอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างปกติสุข

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เห็นว่าการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติเป็นการจัดการศึกษาที่เหมาะสมและให้ความเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และไม่เป็นการระของผู้อื่นในอนาคต

รูปแบบของการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

ผดุง อารยวิญญู (2542: 1-2) และSchulz และ Carpenter (1995: 12-15) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมตรงกับภาษาอังกฤษว่า “integration” ถ้าแยกย่อยลงไปอีก integration หมายถึง การเรียนร่วมบางเวลา ส่วนการเรียนร่วมเต็มเวลาตรงกับภาษาอังกฤษว่า “mainstreaming” ส่วน “inclusion” ใช้คำภาษาไทยว่าการเรียนรวม และอีกคำหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก คือ “inclusive education” ใช้คำภาษาไทยว่าการศึกษาเพื่อการเรียนรวม

1. การเรียนร่วมบางเวลา (Integration) หมายถึง การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กเหล่านี้อาจถูกจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กเรียนวิชาหลักในชั้นพิเศษ โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน แต่ในบางวิชาซึ่งส่วนมากไม่ใช่วิชาทักษะเด็กมีโอกาสไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น วิชาพลศึกษา วิชาดนตรี เป็นต้น หรือเด็กอาจมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กีฬา งานแสดงต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นต้น โดยคาดหวังว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ

นอกจากนี้ “Integration” ยังหมายถึง การเรียนรวมซึ่งจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไปเรียนในชั้นเรียนปกติบางเวลา หรือบางวิชา และยังหมายรวมถึงการจัดชั้นเรียนเฉพาะเด็ก

ที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กที่รับบริการในลักษณะนี้ มักเป็นเด็กและมีความพิการในระดับปานกลางถึงระดับมาก จึงไม่อาจเรียนร่วมเต็มเวลาในทุกวิชาได้ ต้องมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะบุคคลให้กับเด็ก จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) และมีอุปกรณ์พิเศษในการให้บริการ

2. การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนในชั้นเดียวกันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน ได้รับการเรียนการสอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ โดยจุดประสงค์สำคัญของการเรียนร่วมเต็มเวลาคือ เพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เด็กปกติยอมรับความหลากหลายของมนุษย์

นอกจากนี้ “Mainstreaming” ยังหมายถึง การให้เด็กเข้าไปเรียนในโรงเรียนปกติในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เด็กจะได้รับบริการทางการศึกษา เช่นเดียวกับคนอื่นๆ ทุกประการ เด็กที่เข้าเรียนรวมแบบนี้จะต้องเป็นเด็กที่มีความพิการไม่มากนัก มีระดับสติปัญญา และความพร้อมด้านการเรียน ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมสมวัย

แม้ว่าการจัดเรียนร่วมในรูปแบบ Mainstreaming เป็นการจัดการเรียนร่วมแบบเดิมนิยามจัดกันมานาน เพราะสะดวกและไม่ฝืนผลกระทบกับการเรียนการสอนของเด็กปกติมากนัก แต่มีข้อบกพร่องคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะถูกแบ่งแยกจากเด็กปกติทั่วไป

3. การเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยวิธีเรียนรวม (inclusive education) เป็นแนวความคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ว่าโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพามาเข้าโรงเรียน ทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้ และจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกในทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม

หรือเป็นการจัดการเรียนรวมตามความเชื่อว่า เด็กพิการต้องได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปในชั้นเรียนปกติ ในโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านและในชุมชนที่อยู่เคียงบ่าเคียงไหล่ไปกับเพื่อนๆ ที่ไม่ได้เป็นเด็กพิการ แนวคิดนี้ต่างกับแนวคิดสองแบบแรกคือ แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าไม่ว่าเด็กจะมีความพิการรุนแรงมากมายน้อยแค่ไหน ก็ต้องได้รับการศึกษาแบบที่จัดในชั้นเรียน นักเรียนต้องการวิธีสอนแบบพิเศษ เทคโนโลยีที่จะอำนวยความสะดวก การบำบัดหรือการช่วยเหลือเฉพาะตัว เป็นสิ่งที่ต้องจัดให้ในชั้นเรียนปกติ ซึ่งแนวคิดนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงสิทธิทางการศึกษาของเด็กพิการที่จะได้รับความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างจริงจัง

สำหรับการจัดการเรียนรวมในรูปแบบนี้นั้น เป็นรูปแบบใหม่ของการจัดบริการทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีข้อดีคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ร่วมกิจกรรม

ชีวิตประจำวันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน ในขณะที่ข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วมในลักษณะนี้ก็คือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเด็กปกติ ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดวิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบของ Inclusion ไว้ 3 ลักษณะดังนี้

- เรียนร่วมในชั้นปกติทุกรายวิชา (Full Inclusion) หมายถึงการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมและเรียนทุกวิชาในชั้นเรียนปกติตลอดทุกช่วงเวลาของแต่ละวันที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งการเรียนในชั้นเรียนปกติตลอดทั้งวันนี้ บางกิจกรรมครูอาจใช้วิธีแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อสะดวกในการสอนและเพื่อสนองความต้องการที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน และต้องไม่ลืมว่าในแต่ละกลุ่มนั้น จะต้องประกอบด้วยเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

- เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติและเรียนเสริมวิชาบางรายวิชา (Moderate Inclusion) หมายถึงการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียน และฝึกกิจกรรมในชั้นเรียนปกติเหมือนกับรูปแบบในข้อ 1 และกำหนดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนเสริมวิชาการบางรายวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ การอ่าน และการคัดลายมือ เป็นต้น

- การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติและเรียนเสริมวิชาการทุกรายวิชา (Limited Inclusion) หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนและฝึกกิจกรรมในชั้นเรียนปกติเหมือนกับรูปแบบที่ 1) โดยกำหนดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนเสริมวิชาการทุกรายวิชา

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2543: 10) ได้แสดงรูปแบบการจัดการเรียนที่ปฏิบัติในปัจจุบัน มี 6 รูปแบบ ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เป็นการจัดคนพิการเข้าเรียนร่วมกับคนทั่วไป และเรียนเหมือนกับคนทั่วไปทุกประการ คนที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ควรเป็นคนพิการที่สามารถใช้เครื่องมือ สื่อ หรืออุปกรณ์ช่วยเหลือขาดความพิการได้และมีระดับความพร้อม ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงหรือเท่ากับคนทั่วไป ไม่ก่อให้เกิดการรบกวนระบบห้องเรียน

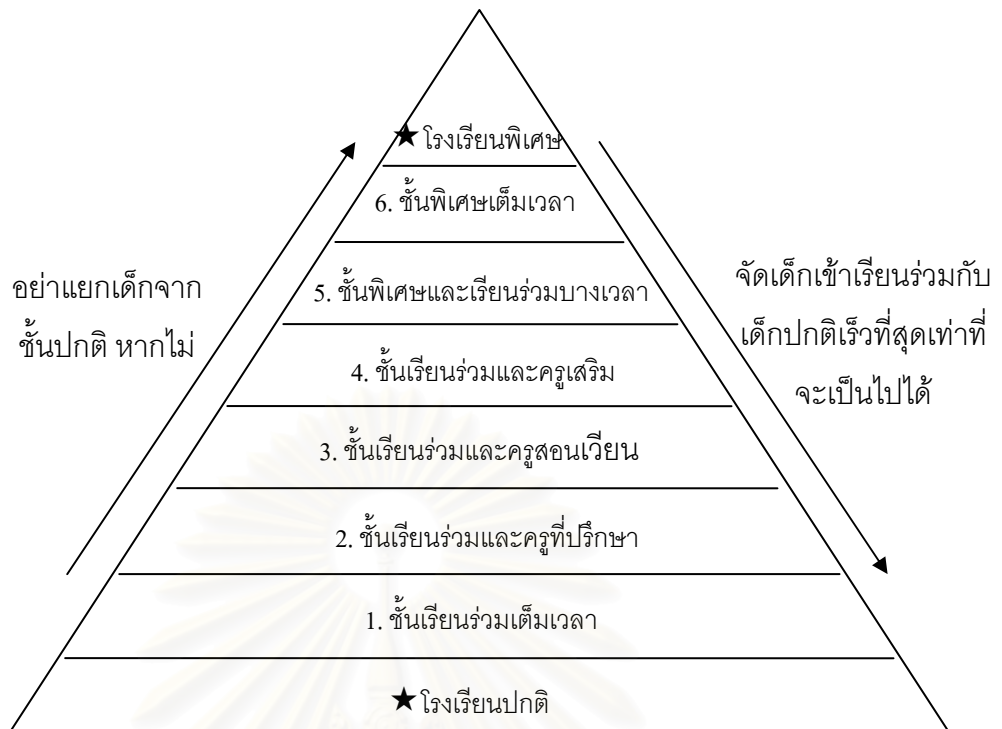
2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูการศึกษาพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา เป็นการจัดคนพิการเรียนร่วมกับคนทั่วไปโดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนคนพิการในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดให้อำนวยต่อการเรียนรู้และการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของคนพิการ เป็นต้น

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเดินสอน เป็นการจัดคนพิการเรียนร่วมกับคนทั่วไปและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูเดินสอน ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่ครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องในกรณีที่มีจำนวนคนพิการกระจายกันอยู่หลายโรงเรียน ควรมีครูเดินสอนรับผิดชอบคนพิการไม่น้อยกว่า 3 คน ต่อครู 1 คน โดยครูเดินสอนเดินทางไปช่วยเหลือคนพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาต่าง ๆ ตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการในสถานศึกษาและผู้เรียนได้รับทราบและเห็นชอบร่วมกันแล้ว

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูสอนเสริม เป็นการจัดคนพิการเรียนร่วมกับคนทั่วไปและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูสอนเสริม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการสอนเสริมหรือทบทวนวิชาซึ่งคนพิการเรียนไม่ทันในห้องเรียนปกติ โดยจัดให้บริการในห้องสอนเสริมซึ่งเป็นแหล่งความรู้ ศูนย์รวมสื่อสารการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนร่วม ผู้เรียนอาจรับการสอนเสริมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มตามตารางนัดหมายประจำวัน โดยมีสัดส่วนคนพิการไม่น้อยกว่า 6 คน ต่อครู 1 คน หรือตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด

5. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไปและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดการเรียนร่วมโดยจัดให้คนพิการที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันเรียนในห้องเรียนเดียวกัน ยกเว้นบางวิชาที่จัดให้คนพิการไปเรียนร่วมกับคนทั่วไป เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ

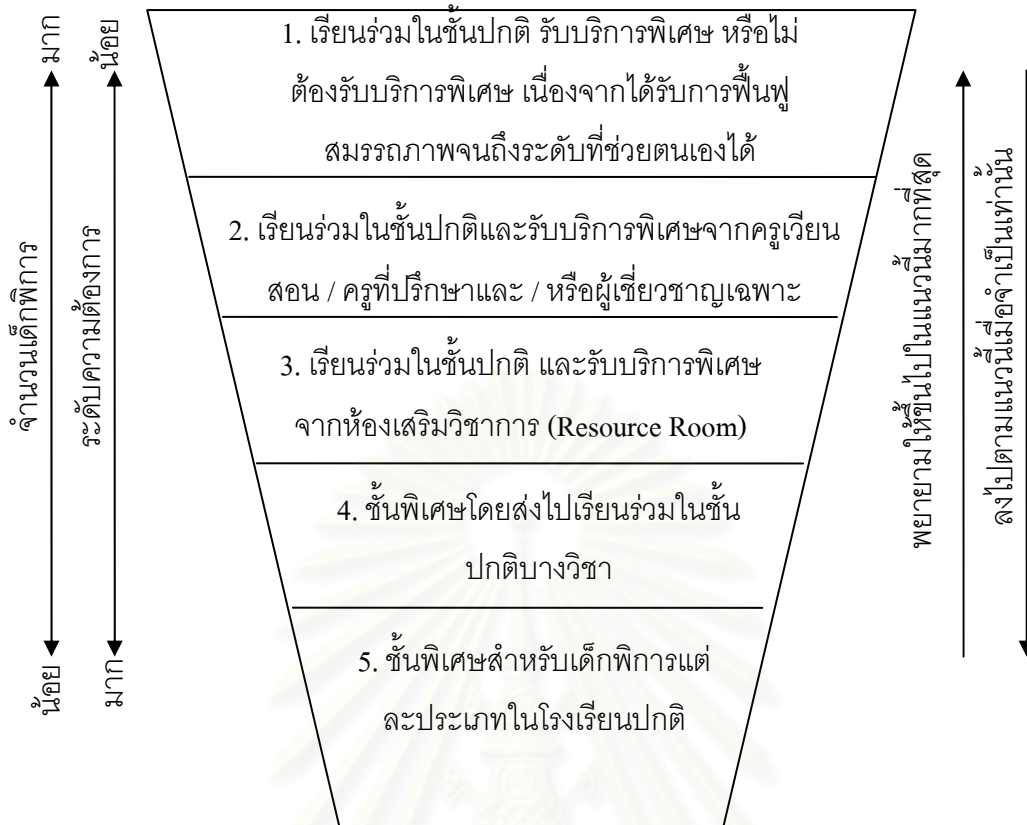
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไป เป็นการจัดการศึกษาให้คนพิการโดยจัดให้คนพิการที่มีความพิการประเภทเดียวกันเรียนในห้องเรียนเดียวกันตลอดเวลา โดยห้องเรียนของคนพิการนี้อยู่ในโรงเรียนทั่วไป การจัดการเรียนร่วมในลักษณะได้นั้นให้พิจารณาจากความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญาเป็นสิ่งสำคัญ

ภาพที่ 2 แผนภูมิรูปแบบของการเรียนร่วมตามแนวคิดของ Reynolds & Birch

ที่มา: ผดุง อารยะวิญญู, 2533: 191

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 แผนภูมิรูปแบบของการเรียนร่วมตามแนวคิดของ Deno

ที่มา : นิลบล ทูรานุกภาพ, 2540: 23

จากรูปแบบการเรียนดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดชั้นเรียนในลักษณะใด ขึ้นอยู่กับสภาพความบกพร่องและความพร้อมของเด็ก เด็กที่มีความบกพร่องน้อย และมีความพร้อมสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความบกพร่องมากขึ้น และมีความพร้อมน้อย อาจจัดให้เรียนในชั้นพิเศษ

สำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนร่วมเป็นแบบเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา และมีครูที่ปรึกษา โดยเป็นโรงเรียนในโครงการทดลองสอนเด็กออทิสติกเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตามข้อตกลงให้รับเด็กจากโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์โดยตรง

องค์ประกอบเพื่อความสำเร็จในการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

ผดุง อารยวิญญู (2542: 42-46) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบผลสำเร็จมี 10 ประการ คือ

1. ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติจะต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดี
2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทางโรงเรียนควรรหาทางแก้ไข
 3. ครูผู้สอนควรมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรวม กล่าวคือ
 - 3.1 ครูมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
 - 3.2 ครูมีความตั้งใจในการสอน
 - 3.3 ครูมีการวางแผนการศึกษาอย่างรอบครอบ
 - 3.4 ครูจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียน
 - 3.5 ครูตระหนักว่าพัฒนาการของเด็กด้านอารมณ์ สังคม มีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. การอบรมครูปกติให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
6. การประเมินผลการเรียนความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ
7. การใช้ประโยชน์แห่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม
9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม
10. การคัดเลือกเด็กก่อนเข้าเรียนร่วม ควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

การเตรียมการจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (2537: 16) ได้ระบุถึงการเตรียมการจัดการเรียนร่วมว่าควรเตรียมการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมของโรงเรียน ต้องเตรียมความพร้อมในด้านเจตคติของบุคลากรในโรงเรียน ความพร้อมด้านกายภาพ จำนวนบุคลากร ความรู้ ความเข้าใจ หลักการและวิธีการเรียนร่วม แนวปฏิบัติต่างๆ ถ้าผู้บริหารมีความพร้อมทางด้านเจตคติจะเป็นส่วนสำคัญที่สามารถจัดการให้เกิดความพร้อมในเรื่องอื่นๆ ต่อไป
2. ประชุมครู และบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม เพื่อบุคลากรในโรงเรียนจะต้องรู้ว่าโรงเรียนจะต้องทำอะไร ด้วยเหตุผลอะไร ทำกับใคร และคนที่จะทำคือใคร มีหน้าที่อะไรบ้าง

3. จัดหาบุคลากรรับผิดชอบงาน โดยการสรรหาบุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิด้าน การศึกษาพิเศษโดยตรง หรือผู้ที่สมัครใจส่งเข้าอบรมหลักสูตรวิชาการศึกษาพิเศษเพื่อทำหน้าที่ สอนประจำชั้นเด็กออทิสติก หรือเป็นครูเสริมวิชาการ ครูเดินสอน ครูประจำชั้นเรียนร่วม ครู ประจำวิชา

4. จัดหาห้องเรียน ห้องเสริมวิชาการ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ เหมาะสมกับเด็กออทิสติก

5. ทำความเข้าใจ ให้ความรู้และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กออทิสติกกับ ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองของเด็กปกติ เด็กปกติในโรงเรียน นักการภารโรง ตลอดจนชุมชน เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้เข้าใจถึงความจำเป็น ให้ความเห็นใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลเด็กออทิสติก โดยไม่ คิดว่าเด็กพิการเป็นภาระและถ่วงความก้าวหน้าบุตรหลานของตนเอง ส่วนนักเรียนต้องเตรียมใจ รับและเรียนร่วมกับเพื่อนพิการ ไม่ล้อเลียนความพิการ แต่ควรจะให้ความช่วยเหลือ ในสิ่งที่ เพื่อนที่เป็นออทิสติกทำไม่ได้

การบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

การดำเนินการจัดการเรียนร่วมโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. จัดชั้นเรียนพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในระดับที่ต้องสอนโดยวิธีพิเศษ ซึ่ง ได้แก่

1.1 เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาบำบัดควบคุมไปกับการเรียนการสอน

1.2 เด็กที่สามารถร่วมกิจกรรมการเรียน เช่น พลศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปศึกษา จริยศึกษา และการงานพื้นฐานอาชีพ

2. เรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา โดยต้องมีครูการศึกษาพิเศษเตรียมนักเรียนเข้าเรียน ร่วม โดยการส่งนักเรียนเข้าร่วมครั้งละวิชา เมื่อสามารถเรียนได้ดีแล้วค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จน สามารถเรียนร่วมได้ทุกวิชา แต่ต้องมีชั้นพิเศษและห้องเสริมวิชาการ ถ้าเด็กนักเรียนไม่มีปัญหา มาก อาจกลับมามีห้องเรียนพิเศษ หรือห้องเสริมวิชาการ ครูจะต้องไม่ยึดเยียดความรู้ให้แก่เด็ก ไม่ บีบบังคับให้เรียน ต้องหาวิธีการสอนที่เหมาะสมและหลากหลาย พยายามจูงใจให้ใช้ความ พยายามให้เต็มความสามารถ ผู้ปกครองต้องช่วยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือเด็กและให้ความ ร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้ศึกษาจากรายงานการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ” เขตกรุงเทพมหานคร ของนางสาวอุไรวรรณ เจริญถาวร พาณิข (2545) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ทำการสำรวจผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการ จัดการเรียนร่วม และครูผู้สอนเด็กออทิสติก ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา ในเขต

กรุงเทพมหานคร จำนวน 222 คน พบว่าโรงเรียนหลายแห่งยังขาดการบริหารจัดการเรียนร่วมที่เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติกในหลายๆ ด้าน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสถานที่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการสนับสนุน และด้านบุคลากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหาร

จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการมาวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก และมีการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนร่วมสนับสนุนให้เด็กออทิสติกร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจนมีการจัดสัมมนาให้ความรู้แก่บุคลากรภายนอกและผู้ปกครองของเด็กออทิสติก แต่พบว่าโรงเรียนมีปัญหาขาดแผนดำเนินงานการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่การวางแผนดำเนินงานในระยะสั้นเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ในขณะที่คณะกรรมการการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นด้วยกับการวางแผนดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ

2. ด้านหลักสูตร

โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาใช้กับเด็กออทิสติกในโรงเรียน แต่โรงเรียนมีปัญหาเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติก โดยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติกเพียงร้อยละ 7 และใช้หลักสูตรของโรงเรียนร้อยละ 54 อีกทั้งโรงเรียนยังขาดการประสานงานร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และขาดผู้นิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเด็กออทิสติก ซึ่งขัดแย้งกับหลักสูตรที่จำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติก

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนส่วนใหญ่รูปแบบการจัดการเรียนร่วมไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกในโรงเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกทุกคนควรมีการคำนึงถึงระดับความสามารถ สติปัญญา ความรุนแรงของอาการ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กออทิสติกแต่ละคนเป็นสำคัญ รวมทั้งโรงเรียนควรให้การช่วยเหลือเด็กออทิสติกให้มีทักษะพร้อมมากขึ้นก่อนพิจารณาให้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดการวัดและประเมินผลที่ไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก เนื่องจากโรงเรียนรูปแบบการจัดการเรียนร่วมในลักษณะเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา การดำเนินการวัดและประเมินผลจึงใช้รูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติ โรงเรียนจึงควรพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลเด็กออทิสติก โดยจะต้องค้นหา

และคัดแยกเด็กออทิสติก ทั้งก่อนการเข้าเรียน ระหว่างการเรียน และภายหลังจากการเรียน แล้ว รวมทั้งการตรวจวินิจฉัยว่าอาการอยู่ระดับใด เพื่อทำการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสมกับเด็กออทิสติก โดยแยกการวัดและการประเมินผล ระหว่างเด็กออทิสติกกับเด็กปกติของโรงเรียน

4. ด้านสถานที่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสนับสนุน

โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับเด็กออทิสติกหลายอย่างตามที่กระทรวงศึกษาธิการระบุไว้ เช่น โต๊ะเรียนแบบเดียวกับเด็กหูหนวก เครื่องป้องกันศีรษะกระแทก เป็นต้น รวมทั้งขาดบริการสนับสนุนหลายอย่าง เช่น การบริการและแก้ไขการพูดไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกในโรงเรียน รวมทั้งการบริการกายภาพบำบัดและดนตรีบำบัด ทั้งที่มีการกำหนดให้บริการกายภาพบำบัดและดนตรีบำบัด เป็น การบริการทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับบุคคลออทิสติก ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดบริการส่งเสริมเพิ่มเติมจากในปัจจุบันโดยประสานงานกับหน่วยงานภายนอกหรือจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญเชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อช่วยเหลือด้านบริการส่งเสริมและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. ด้านบุคลากร

โรงเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก ด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา แต่กลับพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติกและการจัดการเรียนร่วม แสดงให้เห็นว่า วิธีการพัฒนาบุคลากรด้วยการอบรม สัมมนา อาจไม่สามารถช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจต่อเด็กออทิสติกและการจัดการเรียนร่วมได้อย่างเพียงพอ เพราะตามหลักการบริหารงานบุคลากรเรียนร่วม ต้องมีการเตรียมบุคลากรด้วยการสร้างทัศนคติต่อการเรียนร่วม การสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งการนิเทศตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญและการประสานงานในการจัดการเรียนร่วม และขาดการจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติงานและการประสานงานเผยแพร่แก่บุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและชุมชน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญสาขาให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น ทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องเด็กออทิสติก การประชุมอบรม สัมมนา กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน เป็นต้น เพื่อรับการช่วยเหลือด้านบุคลากรจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกของโรงเรียน

จ. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรมณี หาญหัก และคณะ (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสมาธิในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกในห้องเรียนรวม ซึ่งผลการวิจัยได้กล่าวถึงทัศนคติของครูและเพื่อนนักเรียนออทิสติกว่ามีอิทธิพลที่ดีและถูกต้องต่อนักเรียนออทิสติกและปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนออทิสติกให้กับนักเรียนปกติและพบว่าเพื่อนนักเรียนก็มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนออทิสติก เช่น ไม่กลัวหรือไม่รังเกียจเพื่อนออทิสติก นอกจากนี้ยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนออทิสติก (เช่น ยืนตัวตรงเมื่อเข้าแถวนั่งเรียนบรื้อยเมื่อฟังนิทาน ไม่เล่นกันขณะครูสอน) ช่วยอธิบายคำสั่งของครูให้กับเพื่อนออทิสติก ชวนเพื่อนออทิสติกพูดคุยขณะเล่นหรือทำกิจกรรมกลุ่มและไม่หัวเราะเยาะเมื่อเพื่อนพูดผิดหรือเล่นไม่เป็น ช่วยเตือนเพื่อนออทิสติกเมื่อพูดหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและช่วยบอกครูเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อสมาธิในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก

ผจงลักษณ์ โสตศิริ (2542) ได้ทำการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการกับพฤติกรรมของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการอยู่ในระดับดี แต่มีพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานที่รับรู้ลักษณะพิการของผู้ร่วมงาน ได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับคนพิการ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับคนพิการต่างกัน มีทัศนคติต่อผู้ร่วมงานแตกต่างกัน พนักงานที่มีเพศ อายุ และรับรู้ลักษณะความพิการต่างกัน มีพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการแตกต่างกัน ทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการ

อุไรวรรณ เจริญถาวรพาณิช (2545) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ เขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่าปัญหาหนึ่งของการจัดการเรียนร่วมเด็กออทิสติก คือ ปัญหาด้านบุคลากรที่ดูแลเด็กออทิสติกยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องออทิสติกและการจัดการเรียนร่วมเด็กออทิสติก

นิตยา นิลคูหา (2534) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนร่วม พบว่า ทัศนคติของผู้บริหาร ทัศนคติของครูผู้สอน ทัศนคติของเด็กปกติและผู้ปกครองนั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ละออ ชุตติกร และ จิตต์ไส อินทโสฬส (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนในชั้นพิเศษของโรงเรียนปกติ พบว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่เรียนในชั้นเรียนร่วมดีกว่าเด็กที่เรียนในชั้นพิเศษ และยังพบอีกว่า เด็กที่เรียนในชั้น

เรียนร่วมกับเด็กปกติสามารถร่วมกลุ่มเล่น และทำกิจกรรมกับเด็กปกติได้ และรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

วิมล โจนวีระ (2513) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 181 คน ปรากฏว่าการเลือกเพื่อนในหมู่เด็กเมื่อพิจารณาในสามสถานการณ์คือ เล่น เรียนและทำงานร่วมกัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีการเลือกเพื่อนสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วกลับลดลง ส่วนการเลือกเพื่อนของเด็กชาย เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กหญิงแล้ว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2508) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง พบว่า นักเรียนที่เรียนอ่อนมักจะไม่ได้รับเลือก นักเรียนที่เรียนดี และปานกลางจะได้รับเลือกเสมอ ผู้ที่ได้รับเลือกมากๆ นั้น มักมีผลการเรียนค่อนข้างดีมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในขั้นดีเลิศ และพบว่า เด็กที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง ส่วนมากจะเป็นผู้ที่แต่งตัวสะอาดเรียบร้อย คล่องแคล่วว่องไว และเป็นเพื่อนที่ดีที่สุด ส่วนลักษณะของเด็กที่มีฐานะทางสังคมมิติต่ำ จะมีลักษณะตรงข้ามกับเด็กที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง

อัญชลี ศาลากิจ (2542) ได้ศึกษาความคิดของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติที่มีโครงการสอนเด็กออทิสติก พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ เด็กออทิสติกมีความพร้อมที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติ ถ้าเด็กปกติมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กออทิสติก ประกอบกับความเต็มใจของครูประจำชั้นปกติ ในการรับเด็กออทิสติกเข้าเรียนร่วม และเจตคติที่ดีของผู้บริหารที่มีต่อเด็กออทิสติก

กรมสามัญศึกษา (2524) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย พบว่า หลักสูตรสามัญที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพของเด็ก ยังขาดการฝึกวิชาชีพ และขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญ มีทัศนคติที่ดีต่องานการศึกษาพิเศษ

นันทิยา ชัยนิคม (2535) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนตัวอย่างการจัดการเรียนร่วม พบว่า โรงเรียนในกลุ่มทดลองสามารถดำเนินการจัดการเรียนร่วมในด้านต่าง ๆ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือในด้านความพร้อมของโรงเรียน ความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากรและโอกาสการเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพราะโรงเรียนในโครงการมีความพร้อมทั้งด้านอาคารสถานที่ และบุคลากร ทำให้การปฏิบัติงานตามโครงการเรียนร่วมประสบความสำเร็จ

ศิริพร สุวรรณทศ (2536) ได้ศึกษาติดตามความก้าวหน้าของเด็กออทิสติก ภายหลังจากจำหน่าย พบว่าในจำนวนเด็ก 46 คน เป็นชายจำนวน 43 ราย และเป็นหญิงจำนวน 3 ราย ได้เข้า

เรียนในโรงเรียนปกติ 16 ราย เรียนในชั้นพิเศษ 5 ราย เรียนในโรงเรียนพิเศษ 12 ราย และอีกจำนวน 14 คน อยู่ที่โรงพยาบาล

รุ่งรวี ชาวสบาย (2538) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อการจัดโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็กบกพร่องทางปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชัยนาท พบว่าผู้บริหารและครูให้ความคิดเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเด็กบกพร่องทางปัญญา ควรจัดบริการบุคลากรให้โดยนำชั้นพิเศษสอนเสริม เห็นว่าโครงการเรียนร่วมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กบกพร่องทางปัญญา และควรมีการจัดโรงเรียนเฉพาะแก่เด็กบกพร่องทางปัญญาในจังหวัดชัยนาท

ทองพูล บุญอึ้ง (2516) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในคุณลักษณะด้านมโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 176 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้สึเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานและฐานะทางสังคมมิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมมิติกับความรู้เกี่ยวกับตนตามอัตภาพ และความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ระริน สุรวุฒนานันท์ (2542) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกระดับก่อนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าเด็กออทิสติกในโรงเรียน ไม่มีประสบการณ์ทำงานและความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน มีความคิดเห็นว่าเด็กออทิสติกมีความเข้าใจคำพูดในขอบเขตจำกัด และระดับสติปัญญามีผลต่อพัฒนาการของเด็ก มีความเห็นต่อหลักสูตรการเรียนร่วมว่า การเรียนร่วมในโรงเรียนปกติช่วยให้เด็กออทิสติกปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี การรับเด็กควรขึ้นอยู่กับความพร้อมของเด็ก มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะการฝึกพูดและกระตุ้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมครูผู้สอนสำหรับเด็กออทิสติกโดยตรง และได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อม และกระตุ้นพัฒนาการโดยรวมของเด็กออทิสติก

Howlin (อ้างถึงใน Cynthia, 1992) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับเด็กออทิสติกว่า มีมากมายที่ต้องประสบกับอุปสรรคจากความไม่สามารถในการพูดสนทนาของตนเอง หรือในการทำความเข้าใจกับการพูดติดต่อของบุคคลอื่นๆ อีกทั้งเด็กออทิสติกจะขาดคุณสมบัติการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กวัยเดียวกัน ขาดความสามารถในการตอบสนองและความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในการติดต่อสื่อสาร แสดงออกโดยการ

ชำเลื่องมอง แสดงออกที่ใบหน้าท่าที แม้ว่าลักษณะเหล่านี้จะสามารถฝึกฝนได้ แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมไม่เอื้ออำนวย

Rapin (อ้างถึงใน เบญญา และศรีสมร, 2538) ศึกษาความสำคัญของการศึกษาของการศึกษาชั้นปฐมวัย สำหรับเด็กออทิสติก พบว่า เป็นเสมือนช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อในการจัดการชีวิตของเด็กออทิสติก เด็กออทิสติกที่มีระดับสติปัญญาปกติ แต่มีปัญหาทางพฤติกรรมสื่อสารกับผู้อื่นหากได้เข้าเรียนในชั้นปฐมวัยของเด็กพิเศษก็อาจได้รับความสำเร็จพอสมควรที่จะเข้าไปเรียนร่วมได้ หรือเรียนในชั้นเรียนประถมที่จัดสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือปัญหาทางภาษาก็ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) แบบพรรณนา (Descriptive Research) ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา

ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ เพื่อนักเรียนปกติชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของเด็กกอกทิสติกในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

ประชากรตัวอย่าง (Population Sample) คือ เพื่อนักเรียนปกติชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของเด็กกอกทิสติกในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนที่ให้ความร่วมมือ

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ นักเรียนปกติชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนที่ศึกษาอยู่ในห้องที่มีการเรียนร่วมกับเด็กกอกทิสติก ซึ่งประกอบด้วยห้องเรียนที่มีการเรียนร่วมจำนวน 3 ชั้นเรียน กล่าวคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, และ 3 โดยแต่ละชั้นเรียนประกอบไปด้วย 2 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องจะมีนักเรียนจำนวน 40 คน ทั้งเพศหญิงและชายที่ให้ความร่วมมือ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

- ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

- ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่องานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าและดัดแปลงจากเอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 17 ข้อ ซึ่งอธิบายถึง เพศ ศาสนา จำนวนพี่น้อง ลำดับบุตร ผลการเรียน จำนวนปีที่เรียนร่วมกับเด็กออทิสติก และ ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของเด็กปกติเกี่ยวกับออทิสติก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า ลักษณะคำถามเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ซึ่งอธิบายถึง ความรู้ ความเข้าใจของเด็กปกติเกี่ยวกับสาเหตุ อาการ และพฤติกรรมของเด็กออทิสติก แบบสอบถามนี้มีจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยพัฒนาปรับปรุง และเพิ่มเติมขึ้นจากแบบสอบถามทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานที่มีต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการในงานวิจัยของผจกษณ สโศศิริ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยคำถามแสดงทัศนคติทั้งทางบวกและทางลบจำนวน 24 ข้อ แบ่งเป็นคำถามทางบวกจำนวน 13 ข้อ คือ ข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7,17,18,19,20,22,24 และคำถามทางลบ จำนวน 11 ข้อ คือ ข้อที่ 8,9,10,11,12,13,14,15,16,21 และ 23 ซึ่งทำให้ทราบถึงความนึกคิดและทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก

คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 เป็นดังนี้

	ข้อคำถามทางบวก (คะแนน)	ข้อคำถามทางลบ (คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉยๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแบบสอบถามทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานที่มีต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการในงานวิจัยของผจงลักษณ์ ไสตุศิริ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ทุกครั้ง บ่อย ปานกลาง บางครั้ง ไม่เคยทำ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นคำถามทางบวก จำนวน 10 ข้อ คือ ข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,15 และคำถามทางลบจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อที่ 10,11,12,13 และ 14 ซึ่งทำให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติตนในการเรียนร่วมหรืออยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (เด็กพิเศษ)

คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 4 เป็นดังนี้

	ข้อคำถามทางบวก (คะแนน)	ข้อคำถามทางลบ (คะแนน)
ทุกครั้ง	5	1
บ่อย	4	2
ปานกลาง	3	3
บางครั้ง	2	4
ไม่เคยทำ	1	5

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

การให้คะแนนในการตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสอบถามทัศนคติ และแบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

1. แบบวัดความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อโดยให้ 1 คะแนนเมื่อตอบถูก และให้ 0 คะแนนเมื่อตอบผิดหรือไม่ตอบ

เกณฑ์ในการประเมินผลความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก ใช้การประเมินแบบอิงกลุ่ม โดยใช้วิธีการของ Dewey B. Stuit (Dewey B. Stuit, online) เริ่มต้นด้วยการเลือกระดับความสามารถของกลุ่มก่อน เพื่อกำหนดคะแนนเริ่มต้นของเกรด A โดยใช้ 2 มัชยฐาน (median) เป็นค่ากลางของกลุ่ม ซึ่งขั้นต่ำของเกรด A คือ $median + z(sd)$ เมื่อ z คือ คะแนนมาตรฐาน, sd คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในกรณีที่ใช้ระบบ 5 เกรด ในระดับต่อไปก็ห่างจากเกรด A หนึ่งเท่าของค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน ดังนั้นเกรดขั้นต่ำของ B คือ $A - sd$ เกรดขั้นต่ำของ C คือ $B - sd$ และเกรดขั้นต่ำของ D คือ $C - sd$ และให้ความหมายของระดับความรู้ความเข้าใจ ดังนี้

เกรด	สูตรคำนวณ	ผลการคำนวณ	ช่วงคะแนน
A	median + z(sd)	$12 + 0.9(1.59) = 13.43$	14 ขึ้นไป
B	$A - sd$	$13.43 - 1.59 = 11.84$	12 ถึง 13
C	$B - sd$	$11.84 - 1.59 = 10.25$	11
D	$C - sd$	$10.25 - 1.59 = 8.66$	9-10
F	ต่ำกว่า D	ต่ำกว่า 9	ต่ำกว่า 9

นำมาจัดช่วงคะแนนและเกณฑ์ความหมายของคะแนน ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
14-15	มีความรู้ระดับดีมาก
12-13	มีความรู้ระดับดี
11	มีความรู้ระดับค่อนข้างดี
9 -10	มีความรู้ระดับพอใช้
ต่ำกว่า 9	มีความรู้ระดับควรแก้ไข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อวัดทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ระดับของทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ แบ่งเป็นคะแนนสูงสุด 5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนนรวมทั้งหมด 24 ข้อ โดยนำคะแนนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และแบ่งช่วงคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยพิจารณาจากค่าพิสัย

$$\text{Range} = \frac{\text{Max} - \text{Min}}{I}$$

$$\text{Max} = \text{คะแนนสูงสุด}$$

$$\text{Min} = \text{คะแนนต่ำสุด}$$

$$I = \text{จำนวนอันตรภาคชั้น}$$

โดยแบ่งคะแนนระดับทัศนคติเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ทัศนคติด้านต่ำ

คือ มีคะแนนทัศนคติอยู่ในช่วงคะแนนต่ำสุด ถึง คะแนนต่ำสุด + Range

- ทัศนคติด้านปานกลาง

คือ มีคะแนนทัศนคติสูงกว่าคะแนนต่ำสุด + Range ถึง คะแนนต่ำสุด + 2 เท่า

ของ Range

- ทัศนคติด้านสูง

คือ มีคะแนนทัศนคติสูงกว่าคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของ Range ถึงคะแนนสูงสุด

ได้คะแนนตามผลดังนี้

คะแนนสูงสุดของแต่ละข้อ เท่ากับ 5 คะแนน

คะแนนต่ำสุดของแต่ละข้อ เท่ากับ 1 คะแนน

เพราะฉะนั้น ความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 1.33 คะแนน

นำมาจัดช่วงคะแนนและเกณฑ์ความหมายของคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน

ความหมาย

1.00 – 2.33

ระดับทัศนคติไม่ดี

2.34 – 3.67

ระดับทัศนคติด้านปานกลาง

3.68 – 5.00

ระดับทัศนคติดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (เด็กพิเศษ) ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ระดับของความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (เด็กพิเศษ) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ แบ่งเป็นคะแนนสูงสุด 5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน รวมทั้งหมด 15 ข้อ โดยนำคะแนนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและแบ่งช่วงคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยพิจารณาจากค่าพิสัย

$$\text{Range} = \frac{\text{Max} - \text{Min}}{I}$$

Max = คะแนนสูงสุด
 Min = คะแนนต่ำสุด
 I = จำนวนอันดับภาคชั้น

คะแนนสูงสุดของแต่ละข้อ เท่ากับ 5 คะแนน
 คะแนนต่ำสุดของแต่ละข้อ เท่ากับ 1 คะแนน
 เพราะฉะนั้น ความกว้างของอันดับภาคชั้น เท่ากับ 1.33 คะแนน

นำมาจัดช่วงคะแนนและเกณฑ์ความหมายของคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
1.00 – 2.33	ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ดี
2.34 – 3.67	ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมปานกลาง
3.68 – 5.00	ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมดี

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)

การทดสอบความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้นำร่างของข้อคำถามแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสอบถามทัศนคติ และแบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจการใช้ภาษา เนื้อหา และลักษณะข้อความ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามความต้องการ คือ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เป็นคุณสมบัติของแบบสอบถามที่แสดงให้เห็นว่าให้ผลการวัดที่สม่ำเสมอ แน่นนอน คงที่ ไม่ว่าจะนำไปวัดกี่ครั้งก็ตาม โดยนำไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วม จำนวน 43 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราซ พร้อมทั้งปรับปรุงข้อผิดพลาดเพื่อที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นดังนี้

1. แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.755

2. แบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.902

3. แบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.893

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่เดือนกันยายน 2550 ถึงเดือนมีนาคม 2551 โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากรุกรการภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเสนอเรื่องขออนุมัติในการเข้าเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือเรื่องขออนุมัติในการเก็บข้อมูลดังกล่าวไปยื่นต่อฝ่ายรุกรการของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
3. หลังจากได้รับการอนุมัติจากอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว จึงดำเนินการนำแบบสอบถามจำนวน 240 ฉบับ ไปยังฝ่ายรุกรการของโรงเรียนเพื่อให้รุกรการแจกแบบสอบถามไปยังครูประจำชั้นของห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ครูประจำชั้นเป็นผู้แจกให้กับนักเรียน
4. ให้ระยะเวลากลุ่มตัวอย่างในการส่งแบบสอบถามคืนที่ฝ่ายรุกรการของโรงเรียนประมาณ 2 สัปดาห์
5. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลของคำตอบจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 235 ฉบับ (ร้อยละ 97.92)
6. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และบันทึก (Coding form) นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาบันทึกลงในแบบลงรหัส จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS/FW) ด้วยสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา
แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic means) ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้ ความเข้าใจของเด็กปกติที่มีต่อเด็กออทิสติก (เด็กพิเศษ)
2. สถิติเชิงอนุมาน
 - ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจของเด็กปกติที่มีต่อเด็กออทิสติก กับทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเด็กออทิสติก และ

ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก โดยใช้ t-test และ F-test (One way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

- ทดสอบสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก โดยใช้สถิติความสัมพันธ์ของ Pearson correlation
- ทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กปกติที่มีต่อเด็กออทิสติก โดยใช้สถิติ Multiple regression

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน" จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 235 ฉบับ นำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อมูลด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) พบว่ามีค่าดังนี้

- แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.776
- แบบสอบถามทักษะคิดของกลุ่มตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.893
- แบบสอบถามความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

- ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก
- ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก
- ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (T-test และ F-test)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ
ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน
ที่เป็นเด็กออทิสติก

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทาง
สังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (Pearson
Correlation)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก (N=235)

ตารางที่ 1 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่าง

	ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก	จำนวน	
		(คน)	ร้อยละ
เพศ (N=235)	ชาย	103	43.8
	หญิง	132	56.2
อายุ (ปี) (N=235)	11	1	0.4
	12	78	33.2
	13	68	28.9
	14	86	36.6
	15	2	0.9
ระดับชั้นเรียน (N=235)	ม.1	83	35.3
	ม.2	69	29.4
	ม.3	83	35.3
ระดับผลการเรียนเฉลี่ย (N=235)	ต่ำกว่า 2.5	14	6.0
	2.51-3.00	42	17.9
	3.01-3.50	71	30.2
	มากกว่า 3.50	108	46.0
จำนวนพี่น้อง (N=235)	1 คน	47	20.0
	2 คน	132	56.2
	3 คน	45	19.1
	4 คน	9	3.8
	5 คน	2	0.9

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก
ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	
		(คน)	ร้อยละ
เป็นบุตรลำดับที่ (N=235)	1	128	54.5
	2	78	33.2
	3	23	9.8
	4	5	2.1
	5	1	0.4
ศาสนา (N=235)	พุทธ	224	95.3
	คริสต์	9	3.8
	อิสลาม	2	0.9
เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน (N=235)	เคย	183	77.9
	ไม่เคย	52	22.1
รู้สึกมีความสุขเมื่อได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนจำนวนมาก (N=235)	ใช่	216	91.9
	ไม่ใช่	19	8.1
มักจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา (N=235)	ใช่	219	93.2
	ไม่ใช่	16	6.8
เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสนทนาใด ๆ ที่เกี่ยวกับ เด็กออทิสติก มาก่อน (N=235)	เคย	142	60.4
	ไม่เคย	93	39.6
เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามา เรียนในชั้นเรียนนี้ (N=235)	เคย	183	77.9
	ไม่เคย	52	22.1

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก
ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน		ร้อยละ
	(คน)		
ระยะเวลาที่เคยเรียนร่วม (เดือน) (N=235)	0 เดือน	54	23.0
	1-36 เดือน	163	69.4
	37-73 เดือน	17	7.2
	74-108 เดือน	1	0.4
เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามา เรียนในชั้นเรียนนี้ (N=235)	เคย	200	85.1
	ไม่เคย	35	14.9
ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมา ก่อน (N=235)	ได้รับ	114	48.5
	ไม่ได้รับ	121	51.5
พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็ก ออทิสติก (N=235)	พอใจ	213	90.6
	ไม่พอใจ	22	9.4
ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมี ครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันที (N=235)	ใช่	204	86.8
	ไม่ใช่	31	13.2
คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็ก ออทิสติกมากกว่าปกติ (N=235)	ใช่	144	61.3
	ไม่ใช่	91	38.7

จากตารางที่ 1 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.2 มีอายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.6 อยู่ใน
ระดับชั้น ม.1 และม.3 จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยมากกว่า 3.50
คิดเป็นร้อยละ 46.0 มีพี่น้องจำนวน 2 คน เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 56.2 โดยส่วนใหญ่เป็น
บุตรคนโต คิดเป็นร้อยละ 54.5 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 95.3 ส่วนใหญ่เคย
ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 77.9 รู้สึกมีความสุขเมื่อได้อยู่
ในกลุ่มเพื่อนจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 91.9 มักจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ

ละ 93.2 ส่วนใหญ่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 60.4 เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ คิดเป็นร้อยละ 77.9 โดยระยะเวลาที่เคยเรียนร่วม ส่วนใหญ่ 1-36 เดือน คิดเป็นร้อยละ 69.4 เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ คิดเป็นร้อยละ 85.1 การได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อนใกล้เคียงกัน โดยไม่ได้รับ คิดเป็นร้อยละ 51.5 และ ได้รับ คิดเป็นร้อยละ 48.5 ส่วนใหญ่พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก คิดเป็นร้อยละ 90.6 ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติกจะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันที คิดเป็นร้อยละ 86.8 คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 61.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่ม
ตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)**

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก (N=235)

คำถาม	ร้อยละ	
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
2. ท่านทราบความหมายของคำว่า “ออทิสติก” หรือไม่	68.1	31.9
2. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ	92.3	7.7
2. “เด็กออทิสติก” หมายถึง “เด็กปัญญาอ่อน” ใช่หรือไม่	88.5	11.5
2. “เด็กออทิสติก” หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมแปลกๆ เช่น พูดเสียงเสียว พูดซ้ำ สื่อสารไม่เข้าใจ ทำซ้ำๆ ใช่หรือไม่	71.1	28.9
2. “ออทิสติก” เป็น “โรคติดต่อ” ใช่หรือไม่	99.6	0.4
2. บุคคลออทิสติกเป็นตั้งแต่กำเนิด ใช่หรือไม่	88.9	11.1
2. บุคคลออทิสติกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ใช่หรือไม่	77.4	22.6
2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีโอกาสเป็นออทิสติกมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย ใช่หรือไม่	97.0	3.0
2. พ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสที่จะมีลูกเป็นออทิสติกน้อยกว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาต่ำ ใช่หรือไม่	84.3	15.7
2. เด็กที่มีญาติพี่น้องเป็นออทิสติก มีโอกาสเป็นออทิสติกมากกว่าเด็กทั่วไป ใช่หรือไม่	51.5	48.5
2. ผู้ที่ไม่มีประวัติครอบครัวเคยเป็นออทิสติกก็มีโอกาสมีบุตรเป็นโรคออทิสติก ใช่หรือไม่	85.1	14.9
2. “เด็กออทิสติกแต่ละคนนั้นจะมีระดับความรุนแรงของอาการออทิสติกที่แตกต่างกัน”	97.9	2.1

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก (N=235)

คำถาม	ร้อยละ	
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
2. “บุคคลออทิสติกที่มีอาการน้อยสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ตามปกติไม่แตกต่างจากบุคคลธรรมดาทั่วไป”	93.6	6.4
14. “ออทิสติก” เป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ใช่หรือไม่	40.9	59.1
15. การพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก และชักชวนให้เขาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นกีฬาด้วยกัน ไปเที่ยวด้วยกัน เป็นการช่วยบรรเทาอาการออทิสติกของเพื่อนได้	85.5	14.5

ค่าเฉลี่ย \pm SD = 12.22 \pm 1.59

จำนวนตัวอย่าง 235

คะแนนต่ำสุด = 4 คะแนน

คะแนนสูงสุด = 15 คะแนน

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนยังขาดความรู้ที่ถูกต้องได้แก่ ข้อ 14 คือ “ออทิสติก” เป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก (N=235)

ทัศนคติ	ร้อยละของทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านยอมรับเด็กออทิสติกเรียนร่วม ชั้นเรียนด้วย	30.6	40.4	27.7	0.4	0.9
2. เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาสใน การศึกษาเหมือนกับเด็กปกติ	50.6	37.4	8.5	2.6	0.9
3. ท่านยินดีพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก เช่นเดียวกับเพื่อนที่ปกติ	29.4	46.4	23.8	0.00	0.4
4. ท่านเห็นอกเห็นใจ และอยาก ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็ก ออทิสติก	28.1	47.2	22.6	1.7	0.4
5. ท่านคิดว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก มีความรู้ ความสามารถเหมือนกับ เพื่อนที่เป็นเด็กปกติ	17.4	37.4	34.0	9.8	1.3
6. ท่านยินดีทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่ เป็นเด็กออทิสติก	17.0	43.0	35.3	3.8	0.9
7. เพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก มักมีความ สนใจในการเรียนมากกว่าเพื่อนที่ เป็นเด็กปกติ	10.2	18.3	49.4	16.2	6.0
8. ท่านต้องการเรียนร่วมห้องเฉพาะ กับเด็กปกติ	4.7	13.6	57.0	17.0	7.7
9. การเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกทำ ให้การเรียนล่าช้ามากกว่าปกติ	3.8	10.6	38.7	35.3	11.5
10. เด็กออทิสติกเป็นบุคคลที่เป็นภาระ แก่ผู้อื่น	2.6	8.1	42.6	34.9	11.9
11. ท่านคิดว่าเด็กออทิสติกไม่เคย ยอมรับในความผิดพลาดของ ตนเอง	7.2	14.0	41.3	29.4	8.1

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก (N=235)

ทัศนคติ	ร้อยละของทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12. เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาส ศึกษาเฉพาะในชั้นเรียนพิเศษ	9.4	21.7	40.4	20.0	8.5
13. ท่านไม่ชอบเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก เพราะได้รับอภิสิทธิ์ มากกว่าคนอื่น	3.0	3.4	26.0	40.0	27.7
14. ท่านไม่ชอบพฤติกรรมที่ผิดปกติ (เช่น พูดเสียงดัง พูดซ้ำ สื่อสาร ไม่เข้าใจ ทำซ้ำๆ ไม่ชอบการ เปลี่ยนแปลง ไม่สนใจคนอื่น เล่น ไม่เป็น) ของเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก	8.9	17.9	52.8	14.0	6.4
15. ท่านคิดว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก มีความบกพร่องในการเรียน	4.7	22.6	53.6	15.7	3.4
16. ท่านไม่ต้องการเป็นเพื่อนกับเด็ก ออทิสติก แม้ว่าเขาจะเป็นคนดี	0.9	4.7	28.1	41.7	24.7
17. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าของเด็กออทิสติก เป็นคนใจ เย็นกว่าเด็กปกติ	5.5	10.6	48.1	29.4	6.4
18. ท่านเชื่อว่าเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติกสามารถทำงานให้สำเร็จ ได้ด้วยตนเอง	11.9	43.4	35.3	7.7	1.7
19. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก สามารถเข้ากับเพื่อนร่วม ห้องคนอื่นได้ดี	9.4	33.6	44.7	9.8	2.6
20. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก มีจิตใจดี ชอบช่วยเหลือ เพื่อนร่วมห้องคนอื่น ๆ	9.8	26.8	48.5	11.5	3.4

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก (N=235)

ทัศนคติ	ร้อยละของทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21. ท่านรู้สึกรำคาญที่ต้องคอยสอน หรือตอบคำถามของเพื่อนที่เป็น เด็กออทิสติกในเวลาเรียน	3.0	14.5	48.1	28.9	5.5
22. ท่านชื่นชมในความเป็นคนขยัน อดทนของเด็กออทิสติก	12.8	27.2	48.5	8.5	3.0
23. ท่านรู้สึกรำคาญเพื่อนร่วมห้องที่ เป็นเด็กออทิสติก พยายามปรับตัว เข้าหาท่าน	3.4	7.2	46.4	30.6	12.3
24. ท่านไม่รู้สึกว่าเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติก แตกต่างกับเพื่อนคน อื่นๆ ที่เป็นเด็กปกติ	7.2	23.4	54.0	12.8	2.6
ค่าเฉลี่ย \pm SD = 3.44 \pm 0.48					
จำนวนตัวอย่าง 235					
คะแนนต่ำสุด = 1.33 คะแนน					
คะแนนสูงสุด = 4.88 คะแนน					

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนยังมีทัศนคติที่น่าจะต้องปรับและพยายามเปลี่ยนทัศนคติ
ของนักเรียน ได้แก่ ข้อ 12 คือ เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาสศึกษาเฉพาะในชั้นเรียนพิเศษ ข้อ 14
คือ ไม่ชอบพฤติกรรมที่ผิดปกติ (เช่น พูดเสียงสูง พูดซ้ำ สื่อสารไม่เข้าใจ ทำซ้ำๆ ไม่ชอบการ
เปลี่ยนแปลง ไม่สนใจคนอื่น เล่นไม่เป็น) ของเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก และข้อ 15 คือ คิดว่าเพื่อน
ที่เป็นเด็กออทิสติก มีความบกพร่องในการเรียน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก (N=235)

ความสัมพันธ์ทางสังคม	ร้อยละของความสัมพันธ์ทางสังคม				
	ทุกครั้ง	บ่อย	ปานกลาง	บางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. เมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน ท่านจะให้คำปรึกษาหรือสอนเขา	5.5	17.4	58.3	12.3	6.4
2. ท่านพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก เหมือนกับเพื่อนที่ปกติ	14.0	34.5	35.3	14.9	1.3
3. เมื่อครูให้ทำงานเป็นกลุ่ม ท่านยินดีให้เพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ร่วมในกลุ่มเดียวกับท่าน	11.5	32.3	35.7	17.9	2.6
4. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกโดยบังเอิญนอกโรงเรียน ท่านก็เข้าไปทักทายเขาก่อน	4.7	8.1	31.5	20.4	35.3
5. เมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเสนอความคิดเห็นใด ๆ ในกลุ่ม ท่านยินดีรับฟัง	12.3	40.0	31.5	14.0	2.1
6. เมื่อเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกนั่งหรือแยกตัวไปอยู่คนเดียว ท่านจะเข้าไปคุย และชักชวนให้ไปเล่นด้วยกัน	4.3	20.9	30.2	28.1	16.6
7. ท่านจะแสดงความยินดีเมื่อเพื่อนออทิสติกสามารถตอบคำถามในห้องเรียนได้	23.0	34.5	26.8	12.3	3.4
8. ท่านอาสาช่วยเหลือเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเมื่อมีปัญหา	8.1	23.8	41.7	17.9	8.5

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก (N=235)

ความสัมพันธ์ทางสังคม	ร้อยละของความสัมพันธ์ทางสังคม				
	ทุกครั้ง	บ่อย	ปานกลาง	บางครั้ง	ไม่เคยทำ
9. หากท่านและเพื่อนร่วมห้องนัดกัน ไปเที่ยว หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ท่านจะชักชวนเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติกไปด้วย	3.8	7.7	27.2	19.6	41.7
10. เวลาเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก แสดงอาการผิดปกติ ท่านจะแกล้ง และล้อเลียนเขา	1.7	6.0	10.2	29.8	52.3
11. ถ้าเลือกได้ ท่านจะไม่อยู่กลุ่ม เดียวกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก	6.0	11.5	28.1	35.3	19.1
12. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติกโดยบังเอิญนอกโรงเรียน ท่านจะเป็นมองไม่เห็นเขา	4.3	7.2	18.3	23.8	46.4
13. เวลาเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเข้า มาพูดคุยกับท่าน ท่านจะคุย เล็กน้อยหรือไม่คุย และพยายาม เดินหนี	1.3	6.8	22.6	37.0	32.3
14. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติกกำลังมีปัญหา ท่านทำ เป็นไม่สนใจและเดินหนีทันที	1.7	4.7	19.1	34.0	40.4
15. ท่านยินดีเมื่อเพื่อนที่เป็นเด็ก ออทิสติกของท่านได้รับคำชมจาก อาจารย์หรือเพื่อน ๆ	26.8	37.9	27.7	5.5	2.1

ค่าเฉลี่ย \pm SD = 3.37 \pm 0.57

จำนวนตัวอย่าง 235

คะแนนต่ำสุด = 1.00 คะแนน

คะแนนสูงสุด = 3.00 คะแนน

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนยังมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ ข้อ 4 คือ เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกโดยบังเอิญนอกโรงเรียน ท่านก็เข้าไปทักทาย เขาก่อน ข้อ 6 คือ เมื่อเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกนั่งหรือแยกตัวไปอยู่คนเดียว ท่านจะเข้าไปคุย และชักชวนให้ไปเล่นด้วยกัน และ ข้อ 9 คือ หากท่านและเพื่อนร่วมห้องนัดกันไปเที่ยว หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ท่านจะชักชวนเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกไปด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจ
ทัศนคติและความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็ก
ออทิสติก (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	\bar{X}	SD	การแปล ค่า
<u>ความรู้ความเข้าใจ</u>					
ระดับดีมาก	47	20.0			
ระดับดี	123	52.4			
ระดับค่อนข้างดี	40	17.0			
ระดับพอใช้	17	7.2			
ระดับควรแก้ไข	8	3.4			
รวม	235	100.0	12.22	1.59	ดี
<u>ทัศนคติ</u>					
ระดับดี	67	28.5			
ระดับปานกลาง	165	70.2			
ระดับไม่ดี	3	1.3			
รวม	235	100.0	3.44	0.48	ปานกลาง
<u>ความสัมพันธ์ทางสังคม</u>					
ระดับดี	68	28.9			
ระดับปานกลาง	159	67.7			
ระดับไม่ดี	8	3.4			
รวม	235	100.0	3.37	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 52.4 นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.2 และนักเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.7

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอกกับความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติและความสัมพันธ์ทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test และ F-test) (N=235)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจของ กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออทิสติก (t-test) (N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
เพศ				-1.359	233	0.176
ชาย	103	12.05	1.75			
หญิง	132	12.34	1.43			
เคยได้เป็นหัวหน้า/ตัวแทนชั้นเรียน				0.920	233	0.358
เคย	183	12.26	1.55			
ไม่เคย	52	12.03	1.67			
การเป็นคนชอบเข้าสังคม				-0.887	233	0.376
ใช่	216	12.18	1.62			
ไม่ใช่	19	12.52	1.07			
การเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น				2.899	233	0.004**
ใช่	219	12.29	1.48			
ไม่ใช่	16	11.12	2.36			
เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอน ใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน				2.135	233	0.034*
เคย	142	12.39	1.51			
ไม่เคย	93	11.94	1.65			
เคยเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมาก่อน				-0.566	233	0.572
เคย	183	12.18	1.63			
ไม่เคย	52	12.32	1.39			

ตารางที่ 6 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจ
ของกุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออสติก (t-test) (N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้				1.343	233	0.181
เคย	200	12.27	1.48			
ไม่เคย	35	11.88	2.06			
ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็ก ออสติกจากครูมาก่อน				1.926	233	0.055
ได้รับ	114	12.42	1.47			
ไม่ได้รับ	121	12.02	1.66			
ความพึงพอใจกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม				2.103	233	0.037*
พอใจ	213	12.28	1.49			
ไม่พอใจ	22	11.54	2.21			
ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับ เด็กออสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหา ทันที				1.553	233	0.122
ใช่	204	12.27	1.48			
ไม่ใช่	31	11.80	2.13			
มีความเห็นว่าเด็กออสติกได้รับสิทธิ พิเศษมากกว่าปกติ				0.569	233	0.570
ใช่	144	12.26	1.46			
ไม่ใช่	91	12.14	1.76			

*P< .05 และ ** P-value< .01

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) จะเห็นได้ว่า

- กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่นแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกัน กล่าวคือผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกสูงกว่าผู้ที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- กลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกต่างกัน กล่าวคือผู้ที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกสูงกว่าผู้ที่ไม่พอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- กลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกต่างกัน กล่าวคือผู้ที่เคยได้รับข่าวสารความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน, เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนต่างกัน, เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนต่างกัน, เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ต่างกัน, ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อนต่างกัน, ให้ความเห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันทีที่ต่างกัน และคิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติต่างกันมีระดับทัศนคติต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจ
ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับอบอทิสติก (One - Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
อายุ (ปี)				4, 230	0.001	0.518
11.00	1	13.00	.			
12.00	78	12.15	1.50			
13.00	68	12.45	1.23			
14.00	86	12.05	1.86			
15.00	2	13.00	2.82			
ระดับชั้น				2, 232	0.347	0.224
ม.1	83	12.18	1.48			
ม.2	69	12.47	1.27			
ม.3	83	12.03	1.87			
ระดับผลการเรียน				3, 231	13.252	0.000**
ต่ำกว่า 2.50	14	11.00	2.68			
2.51-3.00	42	11.83	1.77			
3.01-3.50	71	12.25	1.44			
มากกว่า 3.50	108	12.50	1.30			
จำนวนพี่น้อง				4, 230	1.011	0.169
1คน	47	12.59	1.46			
2คน	132	12.12	1.69			
3คน	45	11.95	1.38			
4คน	9	12.66	1.11			
5คน	2	13.50	0.70			
ลำดับบุตร				4, 230	1.092	0.747
1	128	12.15	1.67			
2	78	12.21	1.58			
3	23	12.43	1.12			
4	5	12.40	1.34			
5	1	14.00	.			

ตารางที่ 7 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับออบติสติก (One - Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
ศาสนา				2, 232	0.042	0.802
พุทธ	224	12.23	1.60			
คริสต์	9	11.88	1.16			
อิสลาม	2	12.00	1.41			
ระยะเวลาที่ เคยเรียนร่วม				3,231	0.209	0.754
0 เดือน	54	12.35	1.37			
1-36 เดือน	163	12.14	1.66			
37-73 เดือน	17	12.41	1.50			
74-108 เดือน	1	13.00	.			

**P< 0.01

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการเรียนต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออบติสติกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับผลการเรียนสูงขึ้น มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออบติสติกเพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออบติสติก ได้แก่ การขอความช่วยเหลือผู้อื่น, ความพึงพอใจในกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม และระดับผลการเรียน

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) (N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
เพศ				3.837	233	0.000**
ชาย	103	3.31	0.51			
หญิง	132	3.55	0.44			
เคยได้เป็นหัวหน้า/ตัวแทนชั้นเรียน				3.834	233	0.000**
เคย	183	3.51	0.46			
ไม่เคย	52	3.22	0.51			
การเป็นคนชอบเข้าสังคม				-1.940	233	0.053
ใช่	216	2.25	0.46			
ไม่ใช่	19	2.47	0.51			
การเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น				3.217	233	0.001**
ใช่	219	3.47	0.46			
ไม่ใช่	16	3.08	0.68			
เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอน ใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน				4.161	233	0.000**
เคย	142	3.55	0.44			
ไม่เคย	93	3.29	0.51			
เคยเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมาก่อน				1.981	233	0.050
เคย	183	2.30	0.49			
ไม่เคย	52	2.17	0.38			
เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้				1.973	233	0.050*
เคย	200	3.47	0.49			
ไม่เคย	35	3.30	0.41			

ตารางที่ 8 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับทัศนคติของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) (N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของ						
เด็กออทิสติกจากครูมาก่อน				3.421	233	0.001**
ได้รับ	114	3.55	0.46			
ไม่ได้รับ	121	3.34	0.48			
ความพึงพอใจกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม				6.326	233	0.000**
พอใจ	213	3.50	0.44			
ไม่พอใจ	22	2.87	0.50			
ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็ก						
ออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันที				3.322	233	0.001**
ใช่	204	3.48	0.46			
ไม่ใช่	31	3.18	0.55			
มีความเห็นว่าเด็กออทิสติกได้รับ						
สิทธิพิเศษมากกว่าปกติ				3.494	233	0.001**
ใช่	144	3.36	0.47			
ไม่ใช่	91	3.58	0.48			

* P-value < .05 และ ** P-value < .01

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) จะเห็นได้ว่า

- เพศชายมีระดับทัศนคติต่ำกว่าเพศหญิง ผู้ที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ผู้ที่มักจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา มีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา ผู้ที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก มาก่อนมีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน ผู้ที่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้มีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ ผู้ที่ได้รับการอธิบาย

ถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อนมีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อน ผู้ที่มีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมากกว่ามีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่ไม่พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก ผู้ที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่มีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะไม่มีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่ ผู้ที่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติมีระดับทัศนคติต่ำกว่าผู้ที่ไม่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการเป็นคนชอบเข้าสังคมต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่เคยเรียนร่วมกับเด็ก ออทิสติกมาก่อนต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อเด็กออทิสติกไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อทัศนคติของกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีต่อออกทิสติก (One - Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
อายุ				4, 230	0.001	0.973
11.00	1	2.00	.			
12.00	78	2.20	0.46			
13.00	68	2.39	0.49			
14.00	86	2.24	0.46			
15.00	2	2.00	0.00			
ระดับชั้น				2, 232	0.027	0.869
ม.1	83	2.21	0.47			
ม.2	69	2.39	0.49			
ม.3	83	2.22	0.45			
ระดับผลการเรียน				3, 231	6.492	0.011*
ต่ำกว่า 2.50	14	2.00	0.00			
2.51-3.00	42	2.23	0.48			
3.01-3.50	71	2.22	0.45			
มากกว่า 3.50	108	2.35	0.49			
จำนวนพี่น้อง				4, 230	0.220	0.639
1คน	47	2.29	0.46			
2คน	132	2.29	0.47			
3คน	45	2.17	0.49			
4คน	9	2.22	0.44			
5คน	2	2.50	0.70			
ลำดับบุตร				4, 230	0.196	0.659
1	128	2.28	0.47			
2	78	2.25	0.46			
3	23	2.21	0.51			
4	5	2.40	0.54			
5	1	2.00	.			

ตารางที่ 9 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อทัศนคติของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเด็กออทิสติก (One - Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
ศาสนา				2, 232	0.493	0.483
พุทธ	224	2.26	0.47			
คริสต์	9	2.44	0.52			
อิสลาม	2	2.50	0.70			
ระยะเวลาที่เคย เรียนร่วม				3, 231	0.090	0.764
0 เดือน	54	2.18	0.39			
1-36 เดือน	163	2.28	0.49			
37-73 เดือน	17	2.41	0.50			
74-108 เดือน	1	2.00	.			

* P-value < .05

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (One - Way ANOVA) จะเห็นได้ว่า ไม่มีตัวแปรใดที่สัมพันธ์กับระดับทัศนคติ

ดังนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ เพศ, เคยได้เป็นหัวหน้า/ตัวแทนชั้นเรียน, การเป็นคนชอบเข้าสังคม, การเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น, เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน, เคยเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมาก่อน, เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้, ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อน, ความพึงพอใจกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม, ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันที, มีความเห็นว่าเด็กออทิสติกได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าปกติ

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) (N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
เพศ				2.996	233	0.003**
ชาย	103	3.25	0.59			
หญิง	132	3.47	0.53			
เคยได้เป็นหัวหน้า/ตัวแทนชั้นเรียน				3.887	233	0.000**
เคย	183	3.45	0.54			
ไม่เคย	52	3.11	0.60			
การเป็นคนชอบเข้าสังคม				-0.539	233	0.590
ใช่	216	2.25	0.50			
ไม่ใช่	19	2.31	0.58			
การเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น				2.841	233	0.005**
ใช่	219	3.40	0.55			
ไม่ใช่	16	2.99	0.74			
เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอน ใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก มาก่อน				3.229	233	0.001**
เคย	142	3.47	0.51			
ไม่เคย	93	3.23	0.62			
เคยเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมาก่อน				2.821	233	0.005**
เคย	183	3.43	0.58			
ไม่เคย	52	3.18	0.47			
เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมา ก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้				2.135	233	0.037
เคย	200	2.28	0.52			
ไม่เคย	35	2.11	0.40			
ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็ก ออทิสติกจากครูมาก่อน				2.786	233	0.006**
ได้รับ	114	3.48	0.54			
ไม่ได้รับ	121	3.27	0.58			

ตารางที่ 10 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test)(N=235)

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล	N	\bar{X}	SD	t	df	P-value
ความพึงพอใจกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม				5.348	233	0.000**
พอใจ	213	3.43	0.53			
ไม่พอใจ	22	2.79	0.61			
ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่				3.416	233	0.001**
ใช่	204	3.42	0.55			
ไม่ใช่	31	3.05	0.61			
มีความเห็นว่าเด็กออทิสติกได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าปกติ				2.147	233	0.033*
ใช่	144	3.31	0.57			
ไม่ใช่	91	3.47	0.55			

* P-value < .05 และ ** P-value < .01

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อระดับความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (t-test) จะเห็นได้ว่า

- ผู้ที่เป็นเพศชายมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่ำกว่าเพศหญิง ผู้ที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ผู้ที่มักจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหามีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา ผู้ที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน ผู้ที่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้มีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมดีกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ ผู้ที่ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อนมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อน ผู้ที่มีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้น

เรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่ไม่พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก ผู้ที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่มีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกว่าผู้ที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะไม่มีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่ ผู้ที่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่ำกว่าผู้ที่ไม่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการเป็นคนชอบเข้าสังคมต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ต่างกันมีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (One-Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
อายุ				4, 230	0.001	0.973
11.00	1	2.00	.			
12.00	78	2.20	0.46			
13.00	68	2.39	0.49			
14.00	86	2.24	0.45			
15.00	2	2.00	0.00			
ระดับชั้น				2, 232	0.027	0.869
ม.1	83	2.21	0.47			
ม.2	69	2.39	0.49			
ม.3	83	2.22	0.45			
ระดับผลการเรียน				3, 231	3.408	0.018*
ต่ำกว่า 2.50	14	2.14	0.36			
2.51-3.00	42	2.23	0.43			
3.01-3.50	71	2.12	0.50			
มากกว่า 3.50	108	2.36	0.53			

ตารางที่ 11 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (One-Way ANOVA) (N=235)

ตัวแปร	จำนวน (N)	\bar{X}	SD	df	F	P-value
จำนวนพี่น้อง				4, 230	0.220	0.639
1คน	47	2.29	0.46			
2คน	132	2.29	0.47			
3คน	45	2.17	0.49			
4คน	9	2.22	0.44			
5คน	2	2.50	0.70			
ลำดับบุตร				4, 230	0.196	0.659
1	128	2.29	0.47			
2	78	2.25	0.46			
3	23	2.21	0.51			
4	5	2.40	0.54			
5	1	2.00	.			
ศาสนา				2, 232	0.493	0.483
พุทธ	224	2.26	0.47			
คริสต์	9	2.44	0.52			
อิสลาม	2	2.50	0.70			
ระยะเวลาในการเรียนร่วม				3, 231	0.090	0.764
0 เดือน	54	2.18	0.39			
1-36 เดือน	163	2.28	0.49			
37-73 เดือน	17	2.41	0.50			

* P-value < .05

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก (One- Way ANOVA) พบว่าปัจจัยที่มีต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกคือ ปัจจัยระดับผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับผลการเรียนสูงขึ้น มีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกเพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ เพศ, เคยได้เป็นหัวหน้า/ตัวแทนชั้นเรียน, การขอความช่วยเหลือผู้อื่น, การเคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน, การเคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อน, การได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครู, ความพึงพอใจในกิจกรรมในชั้นเรียนร่วม, การได้รับการแก้ปัญหาโดยครูเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับเด็กออทิสติก, คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ และระดับผลการเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ (N=235)

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ระดับผลการเรียน	0.180	0.05	0.211	3.327	0.001*
การช่วยเหลือผู้อื่น	-0.495	0.19	-0.159	-2.503	0.013*

R= .272 R Square= .074 SE= .76191 P< .05

จากตารางที่ 12 พบว่าตัวแปรระดับผลการเรียน และการช่วยเหลือผู้อื่น ร่วมกันทำนายระดับความรู้ความเข้าใจ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.272 โดยมีอิทธิพลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ 7.40% ดังสมการทำนายมาตรฐาน

$$Y_z = 3.837 + 0.211 \times Z_{\text{ระดับผลการเรียน}} - 0.159 \times Z_{\text{การไม่ช่วยเหลือผู้อื่น}}$$

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม	-0.316	0.10	-0.194	-3.129	0.002**
การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก	-0.146	0.06	-0.151	-2.374	0.018*
ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน	0.147	0.06	0.151	2.451	0.015*
การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา	-0.220	0.08	-0.158	-2.497	0.013*
ความรับผิดชอบในโรงเรียน	-0.154	0.07	-0.135	-2.144	0.033*

R= .424 R Square= .180 SE= .43489 P< .05

จากตารางที่ 13 พบว่าตัวแปรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ, ท่าทีของครูต่อเด็กอุบัติเหตุในสายตาของนักเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และความรับผิดชอบในโรงเรียน ร่วมกันทำนายระดับทัศนคติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.424 โดยมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติ 18.00% ดังสมการทำนายมาตรฐาน

$$Y_z = 2.976 - 0.194 \times Z_{\text{การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม}} - 0.151 \times Z_{\text{การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ}} + 0.151 \times Z_{\text{ท่าทีของครูต่อเด็กอุบัติเหตุในสายตาของนักเรียน}} - 0.158 \times Z_{\text{การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา}} - 0.135 \times Z_{\text{ความรับผิดชอบในโรงเรียน}}$$

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่สัมพันธ์กับความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กอุบัติเหตุ (N=235)

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม	-0.321	0.11	-0.184	-2.914	0.004**
ความรับผิดชอบในโรงเรียน	-0.182	0.07	-0.148	-2.399	0.017*
การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา	-0.236	0.09	-0.157	-2.480	0.014*
ท่าทีของครูต่อเด็กอุบัติเหตุในสายตาของนักเรียน	0.191	0.06	0.183	2.921	0.004**

R= .366 R Square= .134 SE= .47793 P< .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ตัวแปรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กอุบัติเหตุในสายตาของนักเรียน ร่วมกันทำนายระดับความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.366 โดยมีอิทธิพลต่อระดับความสัมพันธ์ทางสังคม 13.4% ดังสมการทำนายมาตรฐาน

$$Y_z = 2.831 - 0.184 \times Z_{\text{การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม}} - 0.148 \times Z_{\text{ความรับผิดชอบในโรงเรียน}} - 0.157 \times Z_{\text{การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา}} + 0.183 \times Z_{\text{ท่าทีของครูต่อเด็กอุบัติเหตุในสายตาของนักเรียน}}$$

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (Pearson correlation) (N=235)

ตารางที่ 15 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกกับระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)

ตัวแปร	ระดับทัศนคติ	P
ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก	0.136	0.037*

* P-value \leq .05

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่าระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติ โดยมีค่า Pearson' product moment coefficient 0.136 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความสัมพันธ์ทางสังคมกับระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)

ตัวแปร	ระดับทัศนคติ	P
ระดับความสัมพันธ์ทางสังคม	0.578	0.00**

** P-value < .01

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าระดับทัศนคติมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ทางสังคม โดยมีค่า Pearson' product moment coefficient 0.578 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 17 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจกับระดับความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก (N=235)

ตัวแปร	ระดับความสัมพันธ์ทางสังคม	P
ระดับความรู้ความเข้าใจ	0.047	0.474

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าระดับความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งตั้งไว้คือ เพื่อศึกษา ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ตลอดจน ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยภายนอก และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก
2. ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของนักเรียน
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคม
4. ปัจจัยทำนายความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.6 ส่วนใหญ่มีอายุ 14 ปี, 12 ปี และ 13 ปี ร้อยละ 36.6, 33.2 และ 28.9 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ม.1 และ ม.3 ร้อยละ 35.5 และ ม.2 ร้อยละ 29.4 โดยมีระดับผลการเรียนมากกว่า 3.50 ร้อยละ 46.0 มีพี่น้องจำนวน 2 คน ร้อยละ 56.2 เป็นบุตรลำดับที่ 1 ร้อยละ 54.5 นับถือศาสนาพุทธ เป็นส่วนใหญ่อ้อยละ 95.3 เคยได้รับเป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ร้อยละ 77.9 มีความรู้สึกรู้ว่ามีความสุขเมื่อได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนจำนวนมากหรือชอบเข้าสังคม ร้อยละ 91.9 มักที่จะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา ร้อยละ 93.2 เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสนทนาใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับออกทิสติกมาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้ ร้อยละ 85.1 ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมาก่อนร้อยละ 51.5 มีความพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก ร้อยละ 90.6 ให้ความเห็นว่าเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติกจะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่ ร้อยละ 86.8 และส่วนใหญ่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ ร้อยละ 61.3

2. ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของนักเรียน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก

ข้อคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกทั้งหมด 15 ข้อ จากนักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 235 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.22 (SD = 1.59) โดยค่าคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 4 คะแนน ค่าคะแนนสูงสุด 15 คะแนน มีการนำมาแบ่งระดับคะแนนโดยใช้คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความรู้ความเข้าใจดีมาก ระดับความรู้ความเข้าใจดี ระดับความรู้ความเข้าใจค่อนข้างดี ระดับความรู้ความเข้าใจพอใช้ และระดับความรู้ความเข้าใจควรแก้ไข พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกระดับดี ร้อยละ 52.3 ระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 23.8 ระดับดีมาก ร้อยละ 20.0 ระดับพอใช้ ร้อยละ 3.0 และระดับควรแก้ไข ร้อยละ 0.9

ทัศนคติต่อเด็กออทิสติก

ข้อคำถามทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทั้งหมด 24 ข้อ จากนักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 235 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 (SD = 0.48) โดยค่าคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1.33 คะแนน ค่าคะแนนสูงสุด 4.88 คะแนน มีการนำมาแบ่งระดับคะแนนโดยใช้คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับทัศนคติดี ระดับทัศนคติปานกลาง และระดับทัศนคติไม่ดี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกระดับปานกลาง ร้อยละ 70.2 ระดับดี ร้อยละ 28.5 และระดับไม่ดี ร้อยละ 1.3

ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก

ข้อคำถามความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกทั้งหมด 15 ข้อ จากนักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 235 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 (SD = 0.57) โดยค่าคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1.00 คะแนน ค่าคะแนนสูงสุด 3.00 คะแนน มีการนำมาแบ่งระดับคะแนนโดยใช้คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมดี ระดับความสัมพันธ์ทางสังคมปานกลาง และระดับความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ดี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกระดับปานกลาง ร้อยละ 67.7 ระดับดี ร้อยละ 28.9 และระดับไม่ดี ร้อยละ 3.4

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติกมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียน

ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก และระดับผลการเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ

ทัศนคติต่อเด็กออทิสติก

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติกกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เพศมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทัศนคติทางบวกต่ำกว่าเพศหญิง, ความรับผิดชอบในโรงเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน, การช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน, ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .05$ ซึ่งนักเรียนที่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อน, การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติกจากครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครู, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วม, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหาทันทีที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็ก

ออกทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้น และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทางบวกต่ำกว่านักเรียนที่ไม่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่า

ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เพศมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกต่ำกว่าเพศหญิง, ความรับผิดชอบในโรงเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน, การช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่ขอความช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ขอความช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน, ประสบการณ์การเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อน, การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครู, การจัดกิจกรรมการเรียนร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการ

เรียนในชั้นเรียนร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วม, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ซึ่งนักเรียนที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็ก ออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติกจะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่, ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ซึ่งนักเรียนที่คิดว่าครูกักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกต่ำกว่านักเรียนที่ไม่คิดว่าครูกักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ และระดับผลการเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ซึ่งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ

4. ปัจจัยทำนายความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis) โดยนำปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมจากการวิเคราะห์ด้วย T-test และ One-Way ANOVA เพื่อมาทดสอบว่าตัวแปรใดเป็นตัวทำนายได้อย่างแท้จริง

พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับผลการเรียน และการช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีอิทธิพลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 7.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทักษะคิดที่มีต่อเด็กออทิสติกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน, ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และความรับผิดชอบในโรงเรียน โดยมีอิทธิพลต่อระดับทักษะคิด ร้อยละ 18.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนร่วม, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับ

เมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน โดยมีอิทธิพลต่อระดับความสัมพันธ์ทางสังคม ร้อยละ 13.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทักษะสังคม และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับทักษะสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ระดับทักษะสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจกล่าวได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกมีผลต่อทักษะสังคมโดยตรง และทักษะสังคมมีผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกโดยตรง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายได้ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิจิต สุทธิโส(2545) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับความพร้อมของเด็กออทิสติก พบว่าครอบครัวเด็กออทิสติก ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เด็กออทิสติกอยู่ในระดับที่ดี และโดยความคิดเห็นของผู้วิจัย เนื่องจากในปัจจุบันสังคมได้หันมาให้ความสำคัญ และโอกาสต่อผู้ที่มีความบกพร่องหรือพิการทั้งทางด้านร่างกายและสมอง ดังเช่นปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดถึงการศึกษาวัยอย่างชัดเจน ตามมาตรา 30 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541: 10) ที่กล่าวถึงการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของบุคคลทุกคนโดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างและสถานะของบุคคล และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 2 ซึ่งกล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ในมาตราที่ 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือ ด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ กลุ่มบุคคลออทิสติกก็เช่นกัน จึงทำให้บุคคลโดยทั่วไป รวมถึงนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีการจัดโครงการเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก

เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะรองรับและให้การศึกษแก่เด็กออทิสติก จึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนักเรียน อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกในระดับที่ตั้งกล่าวนี้จะมีความคงที่ต่อไปหรือไม่ เนื่องจากในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาเฉพาะเพื่อนของเด็กออทิสติกในระดับ ม.ต้น ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อเนื่องไปจนตลอดปีการศึกษาเพื่อจะได้เห็นภาพระดับความรู้ความเข้าใจที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ในส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออทิสติก และระดับผลการเรียน ดังนี้

การช่วยเหลือผู้อื่น

นักเรียนที่มีความช่วยเหลือผู้อื่นต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด (Cognitive Theories) ของเพียเจท์ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541) ได้กล่าวไว้ว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนมีความพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด เพราะมนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ผลจากกระบวนการดังกล่าวจะทำให้มนุษย์เกิดพัฒนาการของเขาวนปัญญา ซึ่งตามความเห็นของผู้วิจัยบนพื้นฐานทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด (Cognitive Theories) ของเพียเจท์ คิดว่าการที่นักเรียนมีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น ได้แก่ การชอบช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อประสบปัญหา ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์ในการช่วยเหลือเด็กออทิสติกย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจในตัวเด็กออทิสติกเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยการขอเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อที่จะได้เห็นรูปแบบของความสัมพันธ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม

นักเรียนที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วม ซึ่งจากแนวคิดทฤษฎีการจูงใจการบำรุงรักษาของ Herzberg

(Frederick Herzberg, ออนไลน์) ได้กล่าวถึงปัจจัยการจูงใจซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจ ได้แก่ โอกาส ความสำเร็จ การยอมรับ ความรับผิดชอบ ความเจริญก้าวหน้า และปัจจัยการบำรุงรักษา ซึ่งเป็นตัวขัดขวางความพึงพอใจ ได้แก่ นโยบายขององค์กร สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามความเห็นของผู้วิจัยเมื่อนโยบายของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับออสติก อันจะส่งผลให้นักเรียนเข้าใจและพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเด็กออสติก และตามทฤษฎีการคาดหวังของ Vroom (Victor H.Vroom, ออนไลน์) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคล จะประเมินความเป็นไปได้ของผลที่จะบังเกิดขึ้นแล้ว จึงดำเนินการปฏิบัติที่ตนคาดหวังไว้ การจูงใจขึ้นอยู่กับการคาดหวังของมนุษย์ต่อผลที่เกิดขึ้น ทฤษฎีการคาดหวังของ Vroom นี้ ทำนายว่าบุคคลจะร่วมกิจกรรมที่เขาคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เขาปรารถนา ดังนั้นเมื่อกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมเป็นไปตามอย่างที่นักเรียนคาดหวังไว้จึงย่อมเกิดความพึงพอใจเกิดขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับออสติก ทั้งนี้อาจจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อเป็นการยืนยัน

การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออสติก

นักเรียนที่ได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออสติกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออสติกมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับออสติก เนื่องจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากข่าวสารความรู้ หรือการสอนเกี่ยวกับออสติก ย่อมก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับออสติกตามมา

ระดับผลการเรียน

นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางบวกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ การที่นักเรียนมีระดับผลการเรียนที่สูงขึ้นมีผลต่อความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากความสามารถทางสติปัญญาที่แสดงออกมาทางด้านผลการเรียนนั้น แสดงถึงความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่า เมื่อนักเรียนมีระดับผลการเรียนที่สูงมีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจที่สูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อเป็นการยืนยัน

ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออสติก ได้แก่ ระดับผลการเรียน และการช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation, R) .272 โดยมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าตัวแปรทั้งสองตัวข้างต้นสามารถร่วมกันทำนายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก ได้ถึง 7.40% ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นมีความแตกต่างกันตามระดับผลการเรียน ดังนั้นควรมีการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองเพื่อร่วมกันทำนายระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ทัศนคติของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีระดับทัศนคติต่อเด็กออทิสติกระดับปานกลาง แต่ผลการศึกษาของผจญลักษณ์ โสตศิริ (2542) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการ พบว่า พนักงานมีทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการในระดับดี อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีผู้พิการเป็นเพื่อนร่วมงานนั้น ได้พบเห็น พูดคุย ติดต่อบริการกับผู้ร่วมงานที่พิการ ได้รับเอาความรู้สึกรู้สึกคิดต่าง ๆ จากผู้ร่วมงานที่พิการ ในหลายหน่วยงานมีการรณรงค์ส่งเสริมให้โอกาสคนพิการเข้าสู่สังคมมากขึ้น อีกทั้งปัจจุบันสถานประกอบการ และกฎหมายบางฉบับ ยังมีการกำหนดให้มีการส่งเสริมยกระดับคนพิการอย่างแท้จริง และอาจเป็นเพราะเด็กออทิสติกมีความแตกต่างกับผู้พิการ เนื่องจากเด็กออทิสติกมีความบกพร่องทางสังคมเป็นหลัก จึงทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนน้อยกว่าผู้ที่มีความพิการทางกาย ทั้งนี้อาจจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อเป็นการยืนยัน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ เพศ, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก, ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก, การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน ดังนี้

เพศ

ในส่วนของปัจจัยด้านเพศพบว่าเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทัศนคติทางบวกต่ำกว่าเพศหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของผจญลักษณ์ โสตศิริ (2542) ซึ่งพบว่าพนักงานชายกับพนักงานหญิง มีทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการไม่แตกต่างกัน แต่มีปัจจัยด้านอายุสอดคล้องกัน คือพนักงานที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมี

อายุที่ใกล้เคียงกันและอยู่ในวัยที่จะพบปะพูดคุย กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Lee Chan (1992) ที่พบว่า อายุต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อคนพิการของนักเรียนอาชีวบำบัด และการวิจัยของจันทรทิพย์ ชูสมภพ (2539) ซึ่งพบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า มีการอบรม การรณรงค์ให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องคนพิการ ความสามารถของคนพิการ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ มากมาย พนักงานอาจรับข้อมูลได้เท่าเทียมกันจึงทำให้พนักงานที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อเป็นการยืนยัน

ความรับผิดชอบในโรงเรียน

พบว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบในโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ซึ่งตามความเห็นของผู้วิจัยบนพื้นฐานทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait Theories) พบว่า คุณลักษณะผู้นำ แบ่งได้ 6 ประการ คือ การมีแรงกระตุ้น (Drive) การอยากเป็นผู้นำ (Desire to Lead) การยึดถือหลักคุณธรรม (Integrity) ความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidence) ความเฉลียวฉลาด (Intelligence) การรู้งาน (Job-Relevant Knowledge) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ส่งผลต่อทัศนคติในการเป็นผู้นำทำให้เกิดความยอมรับและไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนทำให้ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ทั้งนี้อาจจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อเป็นการยืนยัน

การช่วยเหลือผู้อื่น

นักเรียนที่มีความชอบช่วยเหลือผู้อื่นต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด (Cognitive Theories) ของเพียเจท์ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2541) ได้กล่าวไว้ว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนมีความพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด เพราะมนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ผลจากกระบวนการดังกล่าวจะทำให้มนุษย์เกิดพัฒนาการของเขาวินิจฉัย ซึ่งตามความเห็นของผู้วิจัยบนพื้นฐานทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด (Cognitive Theories) ของเพียเจท์ คิดว่าการที่นักเรียนมีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อประสบปัญหา ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งความเข้าใจที่ถูกต้องนั้นมีผลต่อทัศนคติเนื่องจากทัศนคติหรือเจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์แล้วแสดงสภาวะ

ของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใด ลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติดี หรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ 2527: 172) ซึ่งลักษณะของทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ และสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเองไม่ว่าจะเป็นในทางบวกหรือทางลบก็ตาม ดังนั้น หากบุคคลมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับสิ่งใดหรือคนใดแล้ว เขาอาจจะเกิดความรู้สึกในทางลบต่อสิ่งนั้น ๆ อันเป็นทัศนคติที่ติดตัวอยู่กับเขาเป็นเวลานานทีเดียว (อิารงศักดิ์ หมื่นจักร และศรีสง่า กรรณสูต 2525: 151-152) โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์ในการช่วยเหลือเด็กออทิสติกย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจในตัวเด็กออทิสติกเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจอันจะส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยการชอบเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อที่จะได้เห็นรูปแบบของความสัมพัทธ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

นักเรียนที่ได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของผจงลักษณ์ โสตศิริ (2542) ที่พบว่าพนักงานที่ได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับคนพิการต่างกัน มีทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการแตกต่างกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของ Russell และ Ayer (1988) ที่พบว่า ผู้จัดการและประธานบริษัทอุตสาหกรรมที่ได้รับแผนพับที่ให้ความรู้ทางบวกกับการจ้างคนพิการ จะมีแนวโน้มเกิดทัศนคติทางบวก เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับแผนพับ ซึ่งตามความเห็นของผู้วิจัย การที่บุคคลได้ทำความเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้องจากการเรียนรู้ หรือได้รับรู้มัน ย่อมส่งผลให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งเหล่านั้น

ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติกต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติกมาก่อนซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของผจงลักษณ์ โสตศิริ (2542) ที่พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับคนพิการต่างกัน มีทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการต่างกัน รวมทั้งยังสอดคล้องกับการวิจัย

ของ Levy และคณะ (1993) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อกับคนพิการมาก่อน จะมีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการ การวิจัยของ Caso-Esposito (1994) ที่พบว่า มีทัศนคติทางบวกกับชั่วโมงที่กลุ่มตัวอย่างติดต่อกับคนพิการแบบตัวต่อตัว และสอดคล้องกับ อารังศักดิ์ และ ศรีสง่า (2525: 151) ที่กล่าวว่าหากบุคคลมีประสบการณ์ทิศทางใดกับสิ่งใดแล้ว เขาก็อาจเกิดความรู้สึกในทิศทางนั้นกับสิ่งนั้น อันเป็นทัศนคติที่ติดตัวบุคคล และ ถวิล ธาราโภชน (2526) ที่กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น การเกี่ยวข้องติดต่อกันทำให้เราปรับเอาทัศนคติหลาย ๆ อย่างไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของ Lee-Chan (1992) ที่พบว่า การติดต่อสัมพันธ์กับคนพิการ จะทำให้เกิดทัศนคติในทางบวกของนักเรียนในระหว่างการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติ นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ เคยรู้จักคุ้นเคยกับเด็กออทิสติกมาก่อน ก็อาจทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการรู้จัก คุ้นเคยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกได้

การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก

พบว่านักเรียนที่ได้รับการอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติกต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครู ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Caso-Esposito (1994) ที่พบว่า มีทัศนคติทางบวกกับจำนวนชั่วโมงของการฝึกอบรม ซึ่งการเกิดทัศนคตินั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย สื่อมวลชนที่ให้ข้อมูลข่าวสารการฝึกอบรม หรือการเรียนรู้ก็มีอิทธิพลในการเกิดทัศนคติด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้น หากพนักงานได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ต่างกัน จะมีทัศนคติที่แตกต่างกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม

นักเรียนที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วม ซึ่งชรีณี เดชจินดา (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงและไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง อาจกล่าวได้ว่าความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มี

ผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม
ในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติกย่อมส่งผลต่อทัศนคติในทางบวก ขณะเดียวกันหากนักเรียนไม่พึง
พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนร่วมก็ย่อมส่งผลต่อทัศนคติในทางลบ ทั้งนี้ควรมีการศึกษา
เพิ่มเติมในครั้งต่อไปเพื่อที่จะได้เห็นรูปแบบของความสัมพันธ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา

นักเรียนที่ได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหาต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับ
เด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติก
ทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้า
มาแก้ไขปัญหานั้น เนื่องจาก ทัศนคติเป็นสภาพความพร้อมทางด้านจิตใจของบุคคล ซึ่งเป็น
ผลรวมของความคิดเห็น ความเชื่อ ของบุคคลที่ถูกกระตุ้นด้วย อารมณ์ ความรู้สึก และทำให้
บุคคลพร้อมที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใด หรือเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิริยา
ตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น สิ่งนั้นในที่นี้อาจเป็นบุคคล สิ่งของ การกระทำ
สถานการณ์ ฯลฯ (เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ 2529: 7) ดังนั้นตามความเห็นของผู้วิจัย
หากนักเรียนได้พบกับสถานการณ์ หรือการกระทำของบุคคลในลักษณะที่ตนเองต้องการหรือชอบ
อันได้แก่การแก้ไขปัญหานั้นหรือสิ่งที่ตนเองไม่ชอบออกไป คือการแก้ปัญหานั้นของครูเมื่อมีปัญหา
เกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก ย่อมส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติก เพราะถ้าหาก
ครูได้ช่วยแก้ไขปัญหานั้นอย่างเร่งด่วนโดยทันทีย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจและส่งผลกระทบต่อทัศนคติใน
ทางบวก ทั้งนี้ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปเพื่อที่จะได้เห็นรูปแบบของความสัมพันธ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน

พบว่า ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็ก
ออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่คิดว่าครูมักให้
ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อเด็กออทิสติก
ทางบวกต่ำกว่านักเรียนที่ไม่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่า
ซึ่งทัศนคติเป็นผลรวมของความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มในการตอบโต้ของเราต่อบุคคล วัตถุ
หรือเรื่องราวทั้งปวง (นวลศิริ เปาโรหิตย์ 2527: 131) ตามความเห็นของผู้วิจัย เมื่อนักเรียนพบใน

สิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ คือ คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ
ยอมส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติกในทางลบ

ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก, ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และความรับผิดชอบในโรงเรียน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation, R) .424 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าตัวแปรทั้งห้าตัวข้างต้นสามารถร่วมกันทำนายทัศนคติที่มีต่อเด็กออทิสติก ได้ถึง 18.00%

ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผจงลักษณ์ โสตศิริ (2542) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการ พบว่า พนักงานมีพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการในระดับปานกลาง ซึ่งความเห็นของผู้วิจัยบนพื้นฐานของทฤษฎี Socialization (จรี วิจิตรวาทการ, 2545) ในส่วนของ Secondary Socialization (ทุติยภูมิ) หรือ กระบวนการหล่อหลอมกลมกล่อมเกลามาจากภายนอกครอบครัว จากนอกร้าน ที่กล่าวถึง Peer Group หรือ กลุ่มเพื่อน, Reference group ในวัยเด็ก หลายๆจะติดครอบครัว เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะแสวงหา Identity ของตัวเองซึ่งยังไม่พบ จึงต้องอิงกลุ่มเพื่อน (Peer group) เป็น extension ของเด็กวัยรุ่น จะมีพฤติกรรมคล้ายตาม ทำให้เกิดความขัดแย้งกับพ่อแม่ เกิดช่องว่าง พ่อแม่ต้องปรับตัวเข้าหา เรียนรู้จากลูก ยอมรับอิทธิพลของเพื่อน โดยเฉพาะสังคมในเมือง ซึ่งต่างจากสังคมชนบทที่เด็กยังคงเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิตของครอบครัว มีโอกาสเข้าร่วมกลุ่มเพื่อนน้อยกว่า ซึ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีช่วงวัยอยู่ระหว่างการปรับตัวเข้าสู่สังคมโดยอิงกลุ่มเพื่อน หรือ Peer Group จึงส่งผลกระทบต่อระดับความสัมพันธ์ทางสังคม

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติก ได้แก่ เพศ, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การช่วยเหลือผู้อื่น, การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก, ประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับเด็กออทิสติก, การได้รับการอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา, ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน และระดับผลการเรียน ดังนี้

เพศ

พบว่า เพศต่างกัน มีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 ซึ่งเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกต่ำกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผจญลักษณ์ โสตศิริ (2542) ที่พบว่า พนักงานชายกับพนักงานหญิง มีพฤติกรรมต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในสังคมวัฒนธรรมของไทย ยังไม่เปิดโอกาสเต็มที่ให้เพศตรงข้ามกันใกล้ชิดสนิทสนมกันมากนัก รวมทั้งอุปนิสัยส่วนตัวของเพศชายและเพศหญิงที่แตกต่างกันในด้านของความรู้สึกและรายละเอียดที่ผู้หญิงมีมากกว่า จึงทำให้ผู้หญิงมักใส่ใจและให้ความสำคัญกับสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะกับบุคคลรอบข้าง จึงทำให้เพศหญิงมีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกที่สูงกว่า

ความรับผิดชอบในโรงเรียน

พบว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบในโรงเรียนต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน เนื่องจากการได้รับความไว้วางใจและได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนนั้นย่อมเกิดมาจากความไว้วางใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมในทางบวก จึงพบได้ว่านักเรียนที่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน ย่อมมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อน

การช่วยเหลือผู้อื่น

นักเรียนที่ช่วยเหลือผู้อื่นต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจิตใจและสังคม ของ Erikson ได้กล่าวไว้ว่า ในช่วงวัยรุ่น (Adolescence) (อายุ 13-17ปี) เป็นระยะที่เป็นวัยต่อ (moratorium) ที่จะพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมีความปรารถนาที่จะมีแนวของตัวเอง และค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง (Identity) วัยรุ่นระยะที่เรียกว่า "Identity erisis" คือ ระยะที่วัยรุ่นจะต้องมีความสามารถที่จะยอมรับบทบาทที่สังคมต้องการจากตัวเขาได้ ทั้งในด้านความสามารถในการทำงาน การเข้ากลุ่ม การเป็นตัวของตัวเอง และการเป็นที่รับรองของคนอื่น วัยรุ่นที่มีพัฒนาผ่านระยะนี้ไม่ดีจะมีปัญหาในการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเองและบทบาทของตัวเองในสังคม ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น การ

ช่วยเหลือผู้อื่นก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มได้ ซึ่งส่งผล
ให้มีความสัมพันธ์ทางสังคมในทางบวก โดยเฉพาะต่อเด็กออทิสติก

การได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

พบว่า การที่นักเรียนเคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก
มาก่อนต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียน
ที่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของ
ความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่
เกี่ยวกับเด็กออทิสติกมาก่อน แต่ผลการวิจัยของผจงลักษณ์ ไสตศิริ (2542) พบว่า พนักงานที่ได้
ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับคนพิการต่างกัน มีพฤติกรรมต่อเพื่อนร่วมงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะ ความรู้ที่ได้รับนั้นไม่อาจนำมาใช้กับผู้ร่วมงานได้ทั้งหมด ประกอบกับผู้ร่วมงานที่พิการนั้นมี
จำนวนน้อย และลักษณะความพิการนั้นคงที่ ทำให้พนักงานแสดงพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการ
ซึ่งมีลักษณะความพิการนั้น ๆ เหมือนกัน จึงไม่มีความแตกต่างกันของการแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน
ที่พิการต่างกัน ซึ่งต่างจากนักเรียนที่เรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติก ที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทั้ง
ด้านการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ผู้ที่ได้รับความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิ
สติกมาก่อน เกิดความเข้าใจในเด็กออทิสติก และทำให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่สูงขึ้น

ประสบการณ์การเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก

พบว่า การที่นักเรียนมีประสบการณ์ในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกต่างกัน มี
ความสัมพันธ์ทางสังคมกับเด็กออทิสติกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียน
ที่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวก
สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ สมปราชญ์ จอมเทศ
(2516) ที่กล่าวว่า ภูมิหลังของแต่ละคนต่างกัน ทำให้การประพุดต่อสิ่งเดียวกัน ในลักษณะที่
แตกต่างกัน หากแต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผจงลักษณ์ ไสตศิริ (2542) พบว่า พนักงาน
ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับคนพิการต่างกัน มีพฤติกรรมต่อเพื่อนร่วมงานที่พิการไม่แตกต่างกัน

การอธิบายจากครูเกี่ยวกับออทิสติก

พบว่านักเรียนที่ได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูต่างกัน มี
ความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียน
ที่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติกจากครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทาง
สังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิ

สติจากครู สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผจงลักษณ์ โสตศิริ (2542) ที่พบว่า พนักงานที่รับรู้ลักษณะความพิการของผู้ร่วมงานต่างกัน มีพฤติกรรมต่อเพื่อนร่วมงานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการได้รับรู้ถึงลักษณะ หรืออาการของเด็กออทิสติกอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดความเข้าใจ ทำให้นักเรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็กออทิสติกได้อย่างเหมาะสม และทำให้มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วมต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วม ซึ่งความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้เมื่อนักเรียนเกิดความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดีและออกมาในรูปของพฤติกรรมที่แสดงออกในส่วนของ การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กออทิสติก นั่นคือการมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อเด็กออทิสติก

การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา

นักเรียนที่ได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหาต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็ก ออทิสติกทางบวกสูงกว่านักเรียนที่ไม่เห็นว่าขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่ ตามความเห็นของผู้วิจัย หากนักเรียนได้พบกับสถานการณ์ หรือการกระทำของบุคคลในลักษณะที่ตนเองต้องการหรือชอบ อันได้แก่การแก้ไขปัญหานั้นหรือนำสิ่งที่ตนเองไม่ชอบออกไป คือการแก้ปัญหานั้นของครูเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก ย่อมส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติก และเมื่อนักเรียนมีทัศนคติที่ดีแล้วนั้นย่อมส่งผลการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กออทิสติก ทำให้มีความสัมพันธ์ทางสังคมในทางที่ดีด้วย

ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน

พบว่า ท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียนต่างกัน มีความสัมพันธ์ทาง

สังคมต่อเด็กออทิสติกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกทางบวกต่ำกว่านักเรียนที่ไม่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ เนื่องจากทัศนคติเป็นผลรวมของความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มในการตอบโต้ของเราต่อบุคคล วัตถุ หรือเรื่องราวทั้งปวง (นวลศิริ เปาโรหิตย์ 2527: 131) ซึ่งผลของทัศนคติส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ตามความเห็นของผู้วิจัย เมื่อนักเรียนพบในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ คือ คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติ ย่อมส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติกในทางลบ จึงทำให้นักเรียนที่คิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกตินั้นมีความสัมพันธ์ทางสังคมในทางลบต่อเด็กออทิสติก

ระดับผลการเรียน

นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมทางบวกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ นั่นคือ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงขึ้นไป มีความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกสูงขึ้นไปด้วย อาจเป็นเพราะความสามารถในการเรียนรู้และรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของเด็กมีผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคม นั่นคือเด็กที่สามารถรับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ย่อมมีความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย ส่งผลให้เกิดทัศนคติ และพฤติกรรม ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมตามมา

ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก การจัดการกิจกรรมการเรียนร่วม, ความรับผิดชอบในโรงเรียน, การได้รับการสะท้อนกลับเมื่อมีปัญหา และท่าทีของครูต่อเด็กออทิสติกในสายตาของนักเรียน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation, R) .366 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ .05 และพบว่าตัวแปรทั้งสิ้นี่ตัวข้างต้นสามารถร่วมกันทำนายความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อออทิสติก ได้ถึง 13.40%

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกของนักเรียน

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับทัศนคติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับทฤษฎีองค์ประกอบของเจตคติ (สุชา จันทรเอนม, 2525) ที่ว่า เจตคติ

ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ Cognitive Component เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากบุคคลมีความรู้หรือเชื่อว่าสิ่งใดดี มักจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามหากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น สอดคล้องกับ Zimbardo and other n.d. (1980) กล่าวว่าเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลนั้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งดี เจตคติต่อสิ่งนั้นก็จะเป็นไปในทิศทางที่ดีด้วย ซึ่งการมีเจตคติที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรม หรือปฏิบัติที่ดีด้วย

ระดับทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ ผจงลักษณ์ ไสตศิริ (2542) ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อผู้ร่วมงานที่พิการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อผู้ร่วมงานที่พิการ รวมทั้งสอดคล้องกับประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) ที่กล่าวว่า ทัศนคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล ส่วน ฉลองภิรมย์รัตน์ (2521) บอกว่าพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกไปนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับทัศนคติ และ เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ (2529) ยังกล่าวถึง ทัศนคติเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลด้วย ทั้งนี้ การที่นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก ก็สัมพันธ์กับทัศนคติของเขาที่มีต่อเด็กออทิสติกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

การวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกในระดับดี แต่มีระดับทัศนคติและระดับความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกในระดับปานกลาง ซึ่งในปัจจุบันนี้สังคมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและเปิดโอกาสให้บุคคลพิการ รวมทั้งเด็กออทิสติกได้มีโอกาสเข้ามาเรียนร่วมในชั้นเรียนของโรงเรียนปกติมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทั้งทาง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ของเด็กออทิสติก รวมทั้งพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมของเด็กปกติ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อเด็กออทิสติก ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนในโรงเรียน ในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของเด็กออทิสติก ลักษณะอาการ ความรู้ความสามารถ การสร้างความสัมพันธ์ วิธีการช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กออทิสติก รวมถึงการแสดงการยอมรับเด็กออทิสติกเข้าร่วมชั้นเรียน

2. ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสติดต่อพบปะพูดคุยกับเด็กออทิสติก เพื่อจะได้มีโอกาสรับรู้ถึงความสามารถ ความรู้สึกนึกคิดของเด็กออทิสติก จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงในตัวของเด็กออทิสติกมากยิ่งขึ้น อันเป็นการส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อเด็กออทิสติก

3. ควรเปิดโอกาสให้เด็กออทิสติกได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจต้องจัดสภาพแวดล้อมการเรียนร่วมให้เหมาะสมกับลักษณะของเด็กออทิสติก ทั้งนี้จะทำให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนร่วมกับเด็กนักเรียนปกติได้ โดยไม่แสดงความบกพร่องที่เรามี หรือแสดงออกมาน้อย จะช่วยลดการรับรู้ถึงความไม่สมบูรณ์ของเด็กออทิสติกเอง รวมทั้งเป็นการลดการรบกวนชั้นเรียนของนักเรียนด้วย

4. ควรจัดกิจกรรมการเรียนร่วมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจของนักเรียน และครูไม่ควรแสดงออกถึงการให้สิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าเด็กปกติ เพราะจากการวิจัยพบว่าหากมีการส่งเสริมความพึงพอใจในกิจกรรมชั้นเรียนร่วม และลดการแสดงออกของครูเกี่ยวกับสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติก จะก่อให้เกิดทัศนคติและความสัมพันธ์ทางสังคมต่อเด็กออทิสติกที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติก ของนักเรียนในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้
2. ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเด็กออทิสติก โดยการสังเกตพฤติกรรมจริงที่ปฏิบัติต่อเด็กออทิสติก ซึ่งจะทำได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ต้องการได้ดีกว่านี้
3. ควรศึกษาการปรับตัวของเด็กออทิสติกในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่วนช่วยให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างมีความสุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง, กรมสามัญศึกษา. การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.
- สามัญศึกษา, กรม. รายงานการวิจัยสภาพการจัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. 2524.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. การจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา. ขอนแก่น: ศิริภรณ์ออฟเซ็ท ขอนแก่น, 2543.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร: กรมสามัญศึกษา, 2537.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. คู่มือคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูรสภา, 2543.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.
- จรรยา สิทธิपालวัฒน์. การพัฒนามาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2539.
- จันทร์ทิพย์ ชูสมภพ. ความรู้ ทัศนคติ และแนวโน้มการปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานที่ติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานและผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2539.
- จรี วิจิตรวาทการ. การให้เพื่อสังคมและประชาสังคมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2545.
- ฉลอง ภิมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ประจักษ์การพิมพ์, 2521
- ชวาลา แพร์ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526
- ถวิล ธาราโกชน. จิตวิทยาสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- ทองพูน บุญอึ้ง. การศึกษาฐานะทางสังคมมิติ มโนภาพแห่งตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร. 2516.

เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช, 2529.

ธีระพร อุวรรณโณ. จิตวิทยาสังคมขั้นนำ. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
ดำรงศักดิ์ หมื่นจักร และศรีสง่า กรวรรณสุต. จิตวิทยาธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
บรรณกิจการพิมพ์, 2525.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: แผนกจิตวิทยา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

นันทิยา ชัยนิคม. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการเรียนตัวอย่างจัดการเรียน
ร่วมระหว่างเด็กที่มีคุณภาพบกพร่องทางสติปัญญา กับเด็กปกติ. อุดรธานี: หน่วย
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี, 2535.

นิตยา นิลคูหา. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนร่วมของเด็กที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2534.

นิลบล ทูรานุกาพ. การประเมินโครงการรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับ
เด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540.

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

บุญยั้ง เจริญยิ่ง. ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งของโรงเรียนบ้านพวาน
เหมือน จังหวัดอุดรธานี และ โรงเรียนคูเม็ง จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย
ฉบับที่ 8 สถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก. ม.ป.ท., 2508.

เบญจมา ชลธารันนธ์ และศรีสมร กสิวัฒน์. แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกและ
ครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กตาบอดและ
ครอบครัว สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2538.

ประจวบ อินอ้ออด. พฤติกรรมผู้บริโภคกับการตลาด. กรุงเทพมหานคร, 2528.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.

ผจงลักษณ์ โสคติศรี. ทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานต่อผู้ร่วมงานที่พิการ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา คณะ
สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ผดุง อารยะวิญญู. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา, 2533.

ผดุง อารยะวิญญู. การเรียนรู้ร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.

กรุงเทพมหานคร: ไร่ไทยเพรส, 2542.

พรหมณี หาญหัก และคณะ. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสมรรถนะในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกใน

ห้องเรียนรวม. ขอนแก่น: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

สำหรับเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

พวงแก้ว กิจธรรม. มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย, 2543.

เพ็ญแข ลิมศิลา. การวินิจฉัยโรคออทิสซึม. สมุทรปราการ: ช.แสงงามการพิมพ์, 2540.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
2526.

โยธิน ศันสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวิน. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2524.

รจนา ทรรทรานนท์. เด็กออทิสติก: คำแนะนำสำหรับบิดามารดาและนักวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: เกียรติธุรกิจ, 2527.

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2533.

ระวีณ สุรวฒนานันท์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกระดับก่อนประถมศึกษากรณีศึกษา

โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2542.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525, พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2539.

รุ่งรวี ชาวสบาย. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ต่อการจัดการโครงการเรียนร่วมสำหรับ

เด็กบกพร่องทางปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2538.

ละออ ชูติกร และ จิตต์ไส อินทโสฬส. รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษา

ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ และที่เรียนชั้นพิเศษ

ในระดับอนุบาล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. 2528.

ลัดดา กิติวิภาต. ทัศนคติทางสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2532.

วารี ธีระจิตร. เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษาสำหรับเด็กพิการ. กรุงเทพมหานคร:

คณะมนุษยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. "ความเข้าใจ." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://th.wikipedia.org/>

สืบค้น 6 มีนาคม 2550.

- วิชิต สุทธิโส. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับพร้อมของเด็กออทิสติก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
2545.
- วิมล โรจนวีระ. การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคม และการปรับตัวระหว่างนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร. 2513.
- ศรียา นิยมธรรม. การเขียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ศศิวิมล ปาลศรี. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้
พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และ
เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 2538.
- ศิริพร สุวรรณทศ. การติดตามความก้าวหน้าของเด็กออทิสติกภายหลังการจำหน่าย.
กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ ศูนย์สุขวิทยาจิต สถาบันสุขภาพจิต กระทรวง
สาธารณสุข, 2536.
- ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. นนทบุรี: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- สมปราชญ์ จอมเทศ. การบริหารและจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2516.
- สาทิณี ว่องกี. สภาพแวดล้อมห้องเรียนเพื่อเด็กออทิสติกในโรงเรียนร่วมระดับประถมศึกษา
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2548.
- สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2536.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2541.
- สุวภาณี ดิเรกวัฒน์. ทัศนคติของผู้รับบริการฝึกต่อหลักสูตรเตรียมเข้างาน ศึกษากรณีสถาบันพัฒนา
ฝีมือแรงงานกลาง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2538.
- อัญชุลี ศาลากิจ. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกใน
โรงเรียนปกติที่มีโครงการสอนเด็กออทิสติก. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2523.

อุบล เล่นวารี. การบริหารการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร: จำไทยเพรส, 2542.
อุไรวรรณ เจริญถาวรพานิช. ศึกษากาการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียน
ปกติ เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2545.

ภาษาอังกฤษ

A.N. Oppenheim. Questionnaire Design and Attitudes Measurement. 2nd ed. New York:
Basic Books, 1966.

Campbell, D.T. A Handbook of Social Psychology. Worcester, Massachusetts: Clark
University Press, 1963.

Caso-Esposito, M.R. Attitudes of case Managers toward the Employability of Persons with
severe Disabilities (Disabled). Hofstra University, 1994.

Cynthia, V.O. 1992. "Teacher and Managing Students with Severe Behavior Disorders".
pp. 367-368. in Rosenberg, Wilson, Maheady and Sindelar (eds.). Educating
Student with Behavior Disorders. Massachusetts: Allyn and Bacon.

Dewey B. Stuit. "อิงกลุ่มและอิงเกณฑ์คืออะไร" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://tulip.bu.ac.th/~wathna.s/grading/grade3.htm> สืบค้น 20 มีนาคม 2551.

Fishbein, M. and Ajzen, I. Belief, Attitude, Intention and Behavior : An Introduction to
Theory and Research. London: Addison- Wesley, 1975.

Frederick Herzberg. "ทฤษฎี 2 ปัจจัย (Two Factors Theory)" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.pantown.com/content.php> สืบค้น 20 มีนาคม 2551.

Good, Carter Victor. Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill, 1945.

Gorden W, Allport. Historical Foundations. In Martin Fishbein (ed.), Readings in Attitude
Theory and Measurement. New York: John Wiley & Sons, 1967.

Insko, C.A. Theories of Attitude Change. New York: Appleton, 1967.

Katz, S and E. Shurka. "The Influence of Contextual Variables on Evaluation of the
Physically Disabled by the Nondisabled". Journal of Rehadilitation
Literature. 38 (November-December 1977): 369-373.

Kauffman, J.M. and D.P. Hallahan. Handbook of Special Education. Englewood Cliffs,
New Jersey: Prentice-Hall, 1981.

Kretch, D., R. A. Crutchfield and E.L. Ballachey. Individual in Society: A Textbook of
Social Psychology. New York: McGraw-Hill, 1962.

Lee-Chan, T.M.C. Attitudes toward Disabled People. University of Alberta, Canada, 1992.

Leonard W. Doob. The Behavior of Attitudes. In Martin Fishbein (ed.).Readings in Attitude Theory and Measurement. New York :John Wiley & Sons, 1967.

Levy, J. M.,D.J. Jessop, A. Rimmerman and P.H.Levy. "Attitudes of Executives in Fortune 500 Corporations toward the Employability of Persons with Severe Disabilities: Industrial and Service Corporations". Journal of Applied Rehabilitation Counseling, 1993.

L.L. Thurstone. The Measurement of Values. Chicago: Midway Reprint, 1974.

Russell, T.and F.E. Ayer. "The Effects of a Direct-mail Information Campaign on Attitudes of Industrial Manager toward the mental Retarded Population". Journal of Mental Deficiency Research, 1988.

Schulz, J.B. and C.D. Carpenter. Mainstreaming Exceptional Students: A Guide for Classroom Teachers. Boston: Allyn and Bacon, 1995.

Shaver, K.G. Principle of Social Psychology. Cambridge : Winthrop Publisher,1977.

Socail. "เด็กที่มีความต้องการพิเศษ." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://th.wikipedia.org/wiki/สืบค้น_6_มีนาคม_2550.

Triandis, H.C. Attitudes and Attitude Change. New York: John Wiley and Sons, 1971.

Victor H.Vroom "การจูงใจในการทำงาน" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [7http://dit.dru.ac.th/home/023/psychology/chap5.html](http://dit.dru.ac.th/home/023/psychology/chap5.html) สืบค้น 20 มีนาคม 2551.

zimbardo P. Essential of Psychology and Life . New York : Glenview, 1980.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์นายแพทย์ณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์จิราพร ศรีเจริญกาญจน์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์จิราพร ศรีวันดี
สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์ไศภา ถินถนอม
สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form)

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน”

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สถานที่..... เวลา.....

ข้าพเจ้าเข้าร่วมการวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็ก
ออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน” ในฐานะผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่
ข้าพเจ้าจะลงนามในใบยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึง วัตถุประสงค์ วิธีการ ขั้นตอนต่างๆ และ
ประโยชน์หรือผลที่อาจเกิดจากงานวิจัยอย่างละเอียด ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจหรือซักถามเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการ
และการนำเสนอผลการศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ผู้วิจัยได้รับรองว่าข้าพเจ้าสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูล หรืออาจหยุดให้ความร่วมมือในขั้นตอนใดก็ได้
นอกจากนี้การนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระที่เป็นประเด็นสำคัญของการศึกษา ไม่
นำเสนอข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมวิจัย ไม่ปรากฏชื่อ ที่อยู่ หรือสถานศึกษาใดๆ ทั้งสิ้น

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้โดยสมัครใจ ภายใต้เงื่อนไขที่
ระบุไว้แล้วในข้างต้น

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(.....)

ในกรณีที่ผู้ยินยอมอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะ โดยขอไปด้วยกฎหมาย

ลงนาม.....ผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(.....)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

- เพศ
ชาย ₁ หญิง ₂
- อายุ _____ ปี
- ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน
ม. 1 ₁ ม. 2 ₂ ม. 3 ₃
- ระดับผลการเรียนเฉลี่ย
ต่ำกว่า 2.50 ₁ 2.51 – 3.00 ₂ 3.01 – 3.50 ₃ มากกว่า 3.50 ₄
- ท่านมีพี่น้องกี่คน (รวมตัวท่าน)
1 คน ₁ 2 คน ₂ 3 คน ₃ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ₄
- ท่านเป็นบุตรลำดับที่
1 ₁ 2 ₂ 3 ₃ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ₄
- ท่านนับถือศาสนาใด
พุทธ ₁
คริสต์ ₂
อิสลาม ₃
อื่น ๆ โปรดระบุ _____ ₄
- ท่านเคยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนของเพื่อนหรือไม่หรือไม่
เคย ₁ ไม่เคย ₂

9. ท่านรู้สึกมีความสุขเมื่อได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนจำนวนมาก

ใช่ ₁

ไม่ใช่ ₂

10. ท่านมักเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา

ใช่ ₁

ไม่ใช่ ₂

11. ท่านเคยได้รับข่าวสาร ความรู้ หรือการสอนใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก มาก่อนหรือไม่

เคย ₁

ไม่เคย ₂

12. ท่านเคยเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นเรียนนี้หรือไม่หรือไม่

เคย (โปรดระบุระยะเวลาที่เคยเรียนร่วม _____ ปี _____ เดือน) ₁

ไม่เคย ₂

13. ท่านเคยรู้จัก หรือพูดคุยกับเด็กออทิสติก มาก่อนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นนี้หรือไม่

เคย ₁

ไม่เคย ₂

14. ก่อนที่ท่านจะเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก ท่านได้รับการอธิบายถึงลักษณะของเด็กออทิสติก

จากครู

มาก่อนหรือไม่

ได้รับการอธิบาย ₁

ไม่ได้รับการอธิบาย ₂

15. ท่านพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กออทิสติก หรือไม่

พอใจ ₁

ไม่พอใจ ₂

16. ขณะเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จะมีครูเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นที่

ใช่ ₁

ไม่ใช่ ₂

17. ท่านคิดว่าครูมักให้ความสำคัญหรือสิทธิพิเศษแก่เด็กออทิสติกมากกว่าปกติหรือไม่

ใช่ ₁

ไม่ใช่ ₂

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการถามความรู้ความเข้าใจของท่านเกี่ยวกับออทิสติก กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ท่านทราบความหมายของคำว่า “ออทิสติก” หรือไม่
ทราบ ₁ ไม่ทราบ ₂
2. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
3. “เด็กออทิสติก” หมายถึง “เด็กปัญญาอ่อน” ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
4. “เด็กออทิสติก” หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมแปลกๆ เช่น พูดเลียนเสียง พูดซ้ำ สื่อสารไม่เข้าใจ ทำซ้ำๆ ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
5. “ออทิสติก” เป็น “โรคติดต่อ” ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
6. บุคคลออทิสติกเป็นตั้งแต่กำเนิด ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
7. บุคคลออทิสติกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
8. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีโอกาสเป็นออทิสติกมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
9. พ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสที่จะมีลูกเป็นออทิสติกน้อยกว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาต่ำ ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
10. เด็กที่มีญาติพี่น้องเป็นออทิสติก มีโอกาสเป็นออทิสติกมากกว่าเด็กทั่วไป ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
11. ผู้ที่ไม่มีประวัติครอบครัวเคยเป็นออทิสติก ก็มีโอกาสมีบุตรเป็นโรคออทิสติก ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
12. “เด็กออทิสติกแต่ละคนนั้นจะมีระดับความรุนแรงของอาการออทิสติกที่แตกต่างกัน”
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
13. “บุคคลออทิสติกที่มีอาการน้อยสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ตามปกติไม่แตกต่างจากบุคคลธรรมดาทั่วไป”
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
14. “ออทิสติก” เป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ใช่หรือไม่
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂
15. การพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก และชักชวนให้เขาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นกีฬาด้วยกัน ไปเที่ยวด้วยกัน เป็นการช่วยบรรเทาอาการออทิสติกของเพื่อนได้
ใช่ ₁ ไม่ใช่ ₂

ส่วนที่ 3 แบบวัดทัศนคติของเด็กปกติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการถามความเห็นของท่านที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน O ช่องว่างเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อที่ตรงกับความเห็นหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็นด้วย 4	เฉย ๆ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1. ท่านยอมรับเด็กออทิสติกเรียนร่วมชั้นเรียนด้วย	☐	☐	☐	☐	☐
2. เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาสในการศึกษาเหมือนกับเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
3. ท่านอยากพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก เช่นเดียวกับเพื่อนที่ปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
4. ท่านเห็นอกเห็นใจ และอยากช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติก	☐	☐	☐	☐	☐
5. ท่านคิดว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกมีความรู้ ความสามารถ เหมือนกับเพื่อนที่เป็นเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
6. ท่านยินดีทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก	☐	☐	☐	☐	☐
7. เพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกมักมีความสนใจในการเรียนมากกว่าเพื่อนที่เป็นเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
8. ท่านต้องการเรียนร่วมห้องเฉพาะกับเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
9. การเรียนร่วมชั้นกับเด็กออทิสติกทำให้การเรียนล่าช้ามากกว่าปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
10. เด็กออทิสติกเป็นบุคคลที่เป็นภาระแก่บุคคลอื่น	☐	☐	☐	☐	☐
11. ท่านคิดว่าเด็กออทิสติกไม่เคยยอมรับในความผิดพลาดของตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
12. เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาสในการศึกษาเฉพาะในชั้นเรียนพิเศษ	☐	☐	☐	☐	☐
13. ท่านไม่ชอบเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก เพราะได้รับอภิสิทธิ์มากกว่าคนอื่น	☐	☐	☐	☐	☐

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
14. ท่านไม่ชอบพฤติกรรมที่ผิดปกติ (เช่น พูดเสียงดัง พูดซ้ำ ส่อสารไม่เข้าใจ ทำซ้ำๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจคนอื่น เล่นไม่เป็น) ของเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก	☐	☐	☐	☐	☐
15. ท่านคิดว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกมีความบกพร่องในการเรียน	☐	☐	☐	☐	☐
16. ท่านไม่ต้องการเป็นเพื่อนกับเด็กออทิสติกแม้ว่าเราจะเป็นคนดี	☐	☐	☐	☐	☐
17. ท่านรู้สึกว่าการที่เด็กออทิสติกเป็นคนที่ใจเย็นกว่าเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
18. ท่านเชื่อว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกสามารถทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
19. ท่านรู้สึกว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกสามารถเข้ากับเพื่อนร่วมห้องคนอื่นได้ดี	☐	☐	☐	☐	☐
20. ท่านรู้สึกว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก มีจิตใจดี ชอบช่วยเหลือเพื่อนร่วมห้องคนอื่น ๆ	☐	☐	☐	☐	☐
21. ท่านรู้สึกรำคาญที่ต้องคอยสอนหรือตอบคำถามของเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกในเวลาเรียน	☐	☐	☐	☐	☐
22. ท่านชื่นชมในความเป็นคนขยัน อดทนของเด็กออทิสติก	☐	☐	☐	☐	☐
23. ท่านรู้สึกรำคาญที่เพื่อนร่วมห้องที่เป็นเด็กออทิสติก ที่พยายามปรับตัวเข้ากับท่าน	☐	☐	☐	☐	☐
24. ท่านไม่รู้สึกว่าเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก แตกต่างกับเพื่อนคนอื่น ๆ ที่เป็นเด็กปกติ	☐	☐	☐	☐	☐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 แบบวัดความสัมพันธ์ทางสังคมของท่านที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติก

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อ และพิจารณาว่าท่านได้ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นเด็กออทิสติกอย่างไร กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน 0 ช่องว่างเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ				
	ทุกครั้ง	บ่อย	ปานกลาง	บางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. เมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในบางท่านจะให้คำปรึกษาหรือสอนเขา	☐	☐	☐	☐	☐
2. ท่านพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเหมือนกับเพื่อนที่ปกติ	☐	☐	☐	☐	☐
3. เมื่อครูให้ทำงานเป็นกลุ่ม ท่านยินดีให้เพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ร่วมในกลุ่มเดียวกับท่าน	☐	☐	☐	☐	☐
4. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกโดยบังเอิญนอกโรงเรียน ท่านก็เข้าไปทักทายเขาก่อน	☐	☐	☐	☐	☐
5. เมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเสนอความคิดเห็นใด ๆ ในกลุ่ม ท่านยินดีรับฟัง	☐	☐	☐	☐	☐
6. เมื่อเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกนั่งหรือแยกตัวไปอยู่คนเดียว ท่านจะเข้าไปคุย และชักชวนให้ไปเล่นด้วยกัน	☐	☐	☐	☐	☐
7. ท่านจะแสดงความยินดีด้วยเมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกสามารถตอบคำถามในห้องเรียนได้	☐	☐	☐	☐	☐
8. ท่านอาสาช่วยเหลือเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเมื่อมีปัญหา	☐	☐	☐	☐	☐
9. หากท่านและเพื่อนร่วมห้องนัดกันไปเที่ยว หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ท่านจะชักชวนเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกไปด้วย	☐	☐	☐	☐	☐
10. เวลาเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกแสดงอาการผิดปกติ ท่านจะแกล้ง และล้อเลียนเขา	☐	☐	☐	☐	☐
11. ถ้าเลือกได้ ท่านจะไม่อยู่กลุ่มเดียวกับเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติก	☐	☐	☐	☐	☐
12. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกโดยบังเอิญนอกโรงเรียน ท่านจะทำเป็นมองไม่เห็นเขา	☐	☐	☐	☐	☐
13. เวลาเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกเข้ามาพูดคุยกับท่าน ท่านจะคุยเล็กน้อยหรือไม่คุย และพยายามเดินหนี	☐	☐	☐	☐	☐
14. เมื่อพบเห็นเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกกำลังมีปัญหา ท่านทำเป็นไม่สนใจและเดินหนีทันที	☐	☐	☐	☐	☐
15. ท่านยินดีเมื่อเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกของท่านได้รับคำชมจากอาจารย์หรือเพื่อน ๆ	☐	☐	☐	☐	☐

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปณัสยา น้ารัก เกิดเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527 ที่อำเภอเมือง ฯ จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อปี พ.ศ. 2548 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตร์ บัณฑิต (สาขาสุขศึกษา) เกียรตินิยมอันดับ 1 ปัจจุบันเข้าศึกษาต่อ ในระดับปริญญา มหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย